

જાલમુક કાવ્ય.

ગરજીઝોત્રાવળીઝોલિંગે
બનાવનાર

વ્યાસવલ્લભરામમુરારી

અપારી પ્રસિદ્ધ કરનાર

શામગાનવાલ દેવચંદ્રતેજ

શ્રીલોપન રણછોડ ડાહોરવાળા

બનાવનાર પાસેથી સઘળા હુકમ વેચાઈનેઈ

અપારી પ્રસિદ્ધ કર્યું.

આવૃત્તિ ત્રીજી

જન્મદાયાદ મધ્યે.

છાનગાલમ્બાનવાલનારીણપ્રેસ

માં અપાર્યું દેશવંતભદ્રજાગળાર

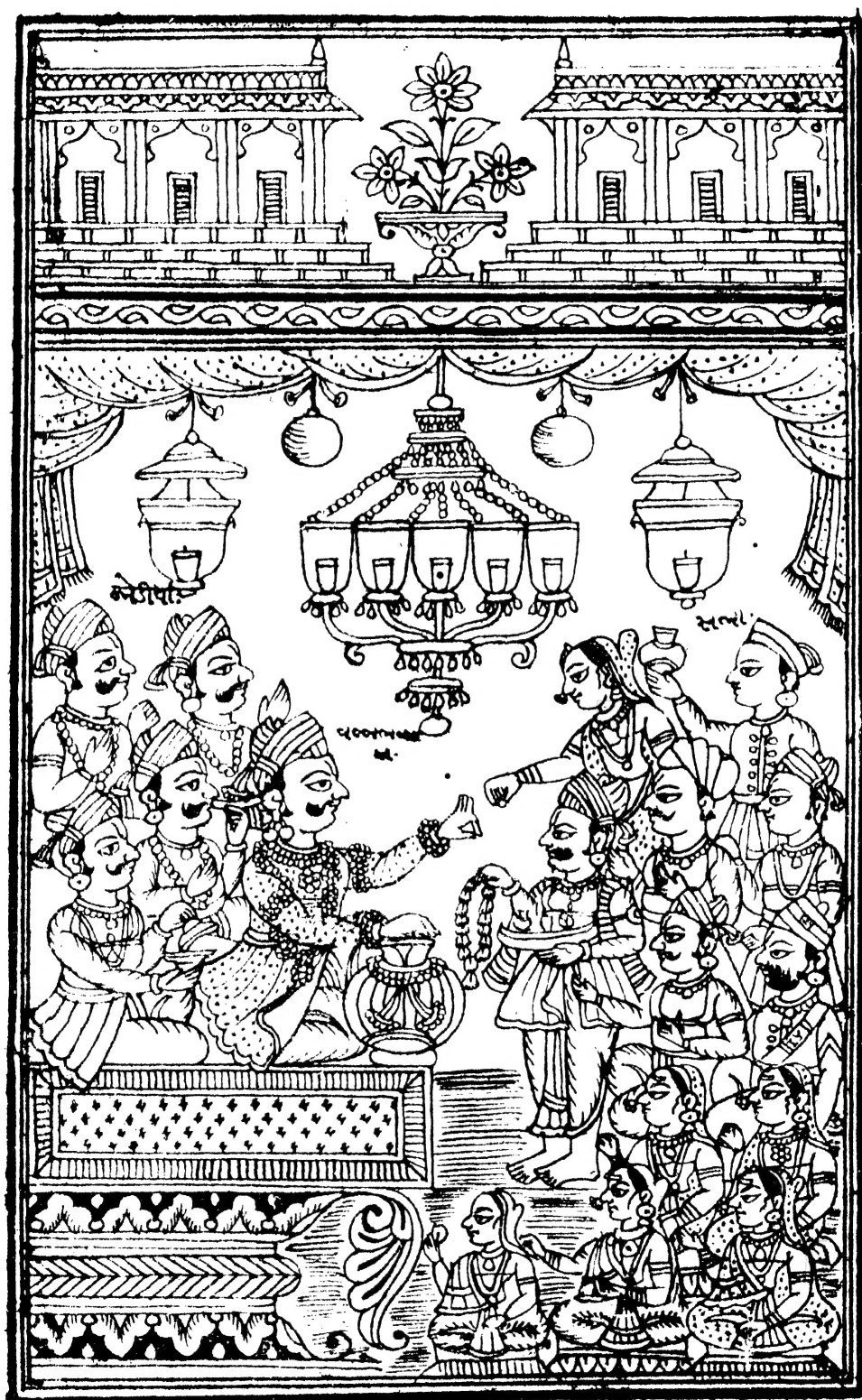
ગોપીદેવશાજના મજાનમાં

સઘળા હુકમ પ્રસિદ્ધ કર્તાયે પોતનેર્યાઈ

ધીન રાખ્યાએ

સંવત ૧૮૪૩ સને ૧૮૮૭

કિમલ શાહીઝો.

નોટીસ.

જાઓપડીનો ગ્રંથ સ્વામિત્વનો હક્ક જમો નીચે સહી કરનારે તેના જનાવનાર પાસેથી લેવાળા લીધો છે અને તે સને ૧૮૬૭ ના જાફર ૨૫ તથા સને ૧૮૪૭ ના ૨૦ મા જાફર મુજબ જ રજીસ્ટર કરાવેલું છે. અને તે સંબંધી સર્વે હકો પ્રસિધ્ધ કરી છે પોતાને સ્વાધિન રાખ્યા છે. માટે ને કોઈ જા ઓપડી જમારી સહી તથા સિક્કા વગરની લેશે તે ચોરીની લીધી ગણાશે.

જા સિવાયે જમારે જહીં હરેક જ્ઞાતના કાયાદા, હાર્ષ, કોઈના ફેંસલા, ગરજાવળી, થીંગેરે હરેક જ્ઞાતની પરચુરણાવ રતાઓની ઓપડીઓ, સર્વેને એક દરથી ફી ફાયતી મળશે. માટે ને ને જોઈએ તેણે જમારી દુકાન રી થી રોડી પર કાળુ ફેસેનની પોળની પાસે છે ત્યાંથી મળશે તથા ડાકોરમાં જુકસેલર, શ્રીભોયન રાંણ છોડની દુકાનેથી રોકડી કિંમતે મળશે. તથા જમદયાદમાં કાલુ પુરમાં રા. ન્ન મેહેતાની પોળમાં રોડાની પોળમાં રા. મળાન સાલ દેવચંદને ત્યાંથી મળશે. માટે ને ને મંગાવવી હોય તેણે પોષ્ટ પેટા કાગળ લખી મંગાવવી નહિ પેટા કાગળ લીધામાં નહીં જાણે

જમદયાદ કાલુ પુર રા. ન્ન } સહી
મેહેતાની પોળમાં રોડાની } રા. મળાન સાલ દેવચંદ
પોળ.

અનુક્રમણિકા.

વિષયનો

પૃષ્ઠનો

ખાંડ.

વિષયનાં નામ.

ખાંડ

૧	એકે ગુરુ ગણાપેતિ.	૧
૨	એકે અવસર અલબેલો ચાલ્યા.	૧
૩	એકે સમે સામળિયો સંધાર્યો.	૩
૪	એકે દિન દામોદર ચાલ્યા.	૩
૫	એકે ધોખત વિઠ્ઠલચર ચાલ્યા.	૪
૬	તું કામણા ફરી ક્યાં ન્નય નંદલાલ લેહેરી.	૮
૭	કાંનકાણુ જોલીને ઘેલી, ફેરે છે ગીરધારી.	૧૦
૮	તપીદેતી તમારું નામ, પાલપરી દમ્બાલો.	૧૨
૯	ભનભરે બુગદાધાર, ભુંડું શું ભાંખે.	૧૨
૧૦	ઘેલી કીધી નંદલાલ, મન મોયું.	૧૩
૧૧	આવળે આવળે નમુના ધાર, ત્યાં મળશું.	૧૪
૧૨	જો મોરારી તપું ભપે, પાવન કરો.	૧૪
૧૩	આંહી આયો કૃષ્ણરાય, કાંઈ આણું.	૧૫
૧૪	આઘો રહેને ઘનરામ, ગાળદેશું.	૧૬
૧૫	કહેશું કહે છે શ્રી ગોપાળ, રોકીને.	૧૬
૧૬	આઘી રહેરે શ્રી ભનાર, નહિં જોલું.	૧૭
૧૭	ભજો ભજો ચડ્યાં ચાક, ગોકુલમે.	૧૮
૧૮	જોલો હું છું રાંક, શું રીસાયા.	૧૮
૧૯	કરમકુટ રી કુટેરે, ભવકરમકુટ રી કુટે.	૧૯
૨૦	ભૂલાભામાશું ભટકેરે, ભૂડાભૂલાભામાશું ભટકે.	૧૯
૨૧	સંસાર સપનાની રાતછેરે, ત્રૈલોક્ય સંસાર.	૨૦
૨૨	કળિનાં કેવાં કરમછેરે, ભુજો કળિનાં.	૨૧
૨૩	ભૂડી નબાલો માળારે, ભુડા ભુડી ન.	૨૧

અનુક્રમણિકા.

(૫૨)

૨૪ ઘાલાણ વેરણ મુજબ્યા ફાળી.	૨૧
૨૫ સાહેલી શાંમ સાથે રીસારી.	૨૨
૨૬ મોહનજી મનમાને ત્યાં માફાલો.	૨૩
૨૭ રાધાજી સંદેશો છે શામનો.	૨૩
૨૮ શામ કહે રીધ મુજને જોવાયે.	૨૪
૨૯ ઘનઘન લલકાળી.	૨૪
૩૦ ઘનમારણદેવ મહારાજ.	૨૬
૩૧ સુરત રોનાની મોહોર.	૨૭
૩૨ પ્રભુ ગીરીપરધારી.	૨૯
૩૩ અલ્યા મસ્તાના મોરારી.	૩૦
૩૪ રાધા કહે અકરુ ક્યાંપીં જાવ્યો.	૩૦
૩૫ ગોપી કહે ગોવિંદ કુરી ઘેલી.	૩૧
૩૬ રાધા મુજે રણજોડે રણ મેલી.	૩૨
૩૭ નુજો માધવ જીશે મયુરાંગામમાં.	૩૨
૩૮ ધોગાનમેં ધોપટ લમાંડેરે.	૩૫
૩૯ જાવોતી જાવોતી જાવોતી.	૩૫
૪૦ મેહેરછે મેહેરછે મેહેરછે રે. મારા માધવ.	૩૬
૪૧ કૂડા ધિકુલનો વેરાછેરે. જેની.	૩૬
૪૨ પડુંછું લજુનાના નળમાંરે, નુજો પડુંછું.	૩૭
૪૩ ઘાલો રમે પ્રંધાવનમાંરે, મારો.	૩૮
૪૪ રાધાજી તારીવાસ, ફાંઈ જેડ લડુ છે લડુ છે.	૩૮
૪૫ ત્યાલતમાપી સંગે.	૩૯
૪૬ રાધા જોલી જેત મને.	૩૯
૪૭ લજો લજો રે મંદનાલાલ નજવાં ના ફરીજે.	૪૦
૪૮ રાધાજી તારું જોલ્યું લાજે રહી જાણું રહી જાણું.	૪૦
૪૯ ગોળી ફોડી રે ગોળી ફોડી.	૪૧

(૯૧)

અનુક્ર મણિકા.

૫૦ રંગારસીયારે રંગ રસીયા.	૪૧
૫૧ ઘેલી કરીરે ઘેલી કરી.	૪૨
૫૨ રું રોકોરો રું રોકો.	૪૨
૫૩ મારગે મળ્યારે મારગે મળ્યા.	૪૨
૫૪ મને મારીરે મને મારી.	૪૩
૫૫ છેયાને માર્યોરે છેયાને માર્યો.	૪૩
૫૬ મને ગુલતાન કરીરે.	૪૪
૫૭ મોરણી વાગી ફાનાની.	૪૪
૫૮ માયા વાગી મોહનની.	૪૫
૫૯ ગુમાની ગોવાળા ત્નેગાધિયા.	૪૬
૬૦ નંદણ જે સુણી રચાવં કહાડીયો.	૪૭
૬૧ રંગધી રાસ રમાળ્યા જોજેનડી.	૪૭
૬૨ વાલા રું રોકોયાટમાં ચિહૂલણ.	૪૮
૬૩ કેફંસ રાયને કેફેવા દો ફાના.	૪૮
૬૪ ભસોદા ફાનાને કેમ કરીજે.	૫૦
૬૫ ચાલો મારા લાડકડા ફાના.	૫૦
૬૬ ઊંઘો મારા હરી જલજેલા.	૫૧
૬૭ સાંભળત્યો શામળિયા પ્યારારે.	૫૧
૬૮ સાંમળીયો ફે સુણનારીરે.	૫૨
૬૯ ભસોદા તોરે કનૈયે કપટ કીયા.	૫૨
૭૦ સુંદર છેલછાંડો મોરી જૈયાં.	૫૩
૭૧ સાહેલી નેને ફાનુડે ફામણ કીધાં.	૫૩
૭૨ સાહેલી મેંતો નેયો ગોવિંદ ગોપાળ.	૫૪
૭૩ જગ જવસરે લને જવિનારી.	૫૪
૭૪ ગોપી રું મને તરછોડીને ચાલી.	૫૪
૭૫ પૈઈ ન્ન હરીને રાવણા, કુદનું પૈઈ ન્ન.	૫૪

અનુક્રમણિકા.

(૯૭)

૭૬ નિંદ્યાનકરશેો દાહાડી.	૫૫
૭૭ ત્વાયકરીને ત્વન્ને ત્વક્ત્તત્ત.	૫૫
૭૮ દુરમત્તમુકોદાંડી દુરીત્ત.	૫૬
૭૯ સંભાળ મારીલ્યોને શામળિયા.	૫૬
૮૦ શાને ઝેરમાં મરો. ઝેરીલા શાને ઝેરમાં મરો.	૫૭
૮૧ નિંદ્યા કરવીના ત્વજે.	૫૭
૮૨ ત્વારેખમ ત્વાત્તીખોલ્યારે	૫૮
૮૩ નાણદીવણાં વાણીરે	૫૮
૮૪ મારગેમચ્ચો બધડોરે.	૬૦
૮૫ સાંભવેળા શામળિયોરે.	૬૦
૮૬ પગે પાવડી ચારે ગાવડી મોહનજી.	૬૧
૮૭ ચીરનો છેડો કાટરો જો છેલડા.	૬૨
૮૮ મોહન મારે મ્હેજે તમેરીદ આયોરે.	૬૨
૮૯ વાંકું બેઈને વાલમ કેમ હરીયાવે.	૬૩
૯૦ વાલા રહો વેગળા ગાળો ખારીયોરે.	૬૩
૯૧ વાંકાવરણાગીયા તું બનેરે.	૬૪
૯૨ આઘો રેહેને કનૈયા કાળુડા.	૬૫
૯૩ ઊત્તરી રેહેને તું બેરકરી કુયાં જાયછે.	૬૫
૯૪ રામા કૃષ્ણ ગોવિંદ ગોપાળ હરે.	૬૬
૯૫ છોગાળા તારી છેલમાં ગોપિયો છેલડી.	૬૬
૯૬ કાનતારી સાનમાં કું સમજી જોઈ છું.	૬૭
૯૭ ગોવાલનઘેરી ઊત્તલો બેલાલનંદનો.	૬૭
૯૮ બુઝોને નરોદા માવડી.	૬૮
૯૯ સાહેલીને શોભા સુંદર શામતી.	૬૮
૧૦૦ કૃષ્ણ કેમજંસી વગાડી.	૬૯
૧૦૧ સરખી સાહેલી દેખો.	૭૦

૧૦૨	રત્નેફુફરી દગો દીધોરે.	૭૦
૧૦૩	ત્વાંચે ત્વજીવે ફરીરે.	૭૧
૧૦૪	જાણારહો નહિં જોણુરે.	૭૧
૧૦૫	ત્મો જાનાય ત્મયિ ત્વજેરે.	૭૨
૧૦૬	રત્નેધી રીંતુ ત્મોળારે.	૭૩
૧૦૭	રધિયારે રણછોડ દિઠા સાહેબીરે.	૭૩
૧૦૮	રૂપાળારણછોડ રૂડા જો ખેનીરે.	૭૪
૧૦૯	ફારતક માસે ફૂણ ગયા મને મેલીરે.	૭૫
૧૧૦	મારગડો મેજોને મોહન.	૭૬
૧૧૧	જનદેવના જંઘવા.	૭૭
૧૧૨	બ્રણ રત્થોની રૂઝની જ્વય ફેઈ પેરની.	૭૭
૧૧૩	જ્વરજેવતા તું જ્વયે ફેલો જાધીમી.	૭૮
૧૧૪	વ્યાકુળી થઈછેરે વ્રીજની નારીજો.	૮૦
૧૧૫	રાધાફેલું સુનમેરી મૈયા.	૮૦
૧૧૬	નાતકફેલું સુનમેરી છોરી.	૮૧
૧૧૭	જશોદાફેલું સુન છોકરા.	૮૧
૧૧૮	દુક્ષમનીકહે સુનો પીયાળ.	૮૨
૧૧૯	વળાવા ચાલી પ્રજનાર.	૮૩
૧૨૦	ફારતક માસે ફૂણ, જાંફી જાવોરે.	૮૪
૧૨૧	જાણો માસના દન રૂડા જાવ્યારે.	૮૫
૧૨૨	સુણો શામળિયા પ્રજવામાને.	૮૬
૧૨૩	ગોપિ ગોવિંદને દોર જાવી.	૮૭
૧૨૪	ગોપી ગઈ જશોદાપાસે.	૮૮
૧૨૫	રૂપાળી રાધારે, ઊત્તરી રૂપાળી રાધા.	૮૯
૧૨૬	મેલોફેલો મહારાજ, કાંત માસે.	૮૯
૧૨૭	કેમડી સાયા મારારાજ, કાંત મે.	૯૦

અનુક્રમણિકા.

(૯)

૧૨૮ સુણોરામણિયા ધિન્નેગયાળા.	૮૧
૧૨૯ દેખોગોપિયાં ક્યા ફુવો ફુનેયે ફુ.	૮૧
૧૩૦ ફુતો પ્રભુ નેધાને ગઈતી, ભમુનાં.	૮૨
૧૩૧ મ્હારાધ્વાના નહિં રહું ઊભી.	૮૨
૧૩૨ મારા પ્રભુ પેવન રું રાખોછો.	૮૩
૧૩૩ મારા રામ નથી રાવનાતા.	૮૪
૧૪૪ મારા મોહન મારે માંદર.	૮૫
૧૩૫ અંધ્યા અવજેલા રહે આઘો.	૮૫
૧૩૬ અલી ઊભીરે અવજેલી.	૮૬
૧૩૭ ભમ્મો ભેર ભુજો નરી ધાનાળાનું.	૮૬
૧૩૮ ગામગાંડું કચું ગોપિંદ ગોવાળિયે.	૮૭
૧૩૯ જાનલા અલીધી પાતળિયા પ્યારે.	૮૮
૧૪૦ ફું મોહનનું મુખ નેલી.	૮૮
૧૪૧ મફ્ફું માધવને મળવા.	૮૯
૧૪૨ મધુરામાં માધવ કન્યકે.	૯૦
૧૪૩ મારા મનગમતા મોહન.	૯૦
૧૪૪ પ્રભુ પ્રધારા મારે ઘેર.	૯૦
૧૪૫ સુણો અમારી અરબુરે.	૯૦
૧૪૬ મેલોને મસ્તાઈ આઝીરે.	૯૦
૧૪૭ છેલડા ફુતો નહીં રમું હોળી.	૯૦
૧૪૮ હરભવન ફોળી નહિં ખેલું.	૯૦
૧૪૯ મારા ગુણવંતા ગીરધારીરે.	૯૦
૧૫૦ મારા મનગમતા મહારાજે.	૯૦
૧૫૧ ફહો ફ્યાંગયાતા આખી રૂબની.	૯૦
૧૫૨ મારા પ્રાણલિપન, પરમારીનો.	૯૦
૧૫૩ માન્ય માનવી માન્ય માનવી.	૯૦

૧૫૪ સાંતળને તુંતો મન મારા.	૧૦૭
૧૫૫ ઈશ્વર મુળને બહાર ફકાડ્ય.	૧૦૮
૧૫૬ મોહનજી સરખે મનુરોને.	૧૦૯
૧૫૭ ઘીચારી લેવાત બિયડા.	૧૧૦
૧૫૮ સુણો શાંત કામ હામ રાખી ફરોલે.	૧૧૦
૧૫૯ જાઘોર હેમતુ પુઠે પડીશ માંતે.	૧૧૧
૧૬૦ સુણ શામા ફીલો ફું જાડુંલે.	૧૧૨
૧૬૧ રડતી મેહુલી તે કેમ ફરીજોરે.	૧૧૩
૧૬૨ માયા લાજી તે કેમ છોડુંરે.	૧૧૩
૧૬૩ છેલ્લો જોગાળાને કોઈ લાધોરે.	૧૧૪
૧૬૪ જાઘ્યો જાઘ્યો નંદજીનો લાડકોરે.	૧૧૫
૧૬૫ જાઘા રહો જાલ બેલડોરે.	૧૧૬
૧૬૬ શાન્તમાં ગળ્યુંરે, ગુમાની ગરવી ઘેલા.	૧૧૬
૧૬૭ જાજરેય ફર મલેરે, મોહન મીલેગા તુને.	૧૧૭
૧૬૮ નુગદીશી નાધ્યેરે, લે મરાંગ તમેછે માંધે.	૧૧૮
૧૬૯ સંતોષધરે, ધારેલું ધણીનું ધારો.	૧૧૮
૧૭૦ નંદકેધર મત બનજોરે, જાગિયરવાં.	૧૧૯
૧૭૧ સુનકે જાગિયરવાં જોલીરે બનંદીઆં.	૧૧૯
૧૭૨ બનુનીને ઊદર જાવતા લઈને.	૧૨૦
૧૭૩ પેરમેશ્વર પેત રાખેલે મારૂ.	૧૨૦
૧૭૪ જાવતા ધરિને રણિલે લુપડા.	૧૨૧
૧૭૫ નિંદ્યા વાળો નર જાડું જીયો.	૧૨૧
૧૭૬ મારારંગીલા રણછોડ ફું રું પૂકીરે.	૧૨૨
૧૭૭ સૈયર પુછીલેવાત, ફું રું દમીરે.	૧૨૩
૧૭૮ શામળિયાના સંગમાં રેલોલ.	૧૨૪
૧૭૯ ત્રણો ત્રણનમાં રેલોલ.	૧૨૪

અનુક્રમણિકા

(૧૧)

૧૮૦ સુણોરામણિયા, પ્રભુપાતણિયા.	૧૨૫
૧૮૧ સાંભળ સુનની, શાંમણિયાની.	૧૨૫
૧૮૨ તમને વાઢું પાલમણ.	૧૨૬
૧૮૩ જમને નરોડો ગીરધારી.	૧૨૬
૧૮૪ મધુરાંથી વેહેલા જાપને મોરારી.	૧૨૭
૧૮૫ પધારો પ્રભુધર પ્રેમથી મુન ખોલે.	૧૨૮
૧૮૬ તાવડરી ભણ લ્યોને ભ્રમાણી.	૧૨૮
૧૮૭ ભક્તભન તાવે ભને ભવાની.	૧૨૯
૧૮૮ જાઘા રહો જલજેલા હરજી.	૧૨૯
૧૮૯ જલ્યા જલજેલા રું હસ્તો.	૧૩૦
૧૯૦ સુણીરામણિયો જોલે.	૧૩૧
૧૯૧ વાઢિકાને ડુઃખધયું જળગું.	૧૩૨
૧૯૨ મુનને જડોમાં ચિઠ્ઠલ તમને વાઢું.	૧૩૩
૧૯૩ ભનનમાં ભળ્યા પિના, નથી તું તરવાનો.	૧૩૪
૧૯૪ ભક્તિ કર્યા પિના, તારું તે સૌ ખોયું.	૧૩૪
૧૯૫ પ્રેમે પધારો લાલ, જમ સંગે રૂનની રમયા.	૧૩૪
૧૯૬ રામણિયે કીધી સાન સાન.	૧૩૫
૧૯૭ સાંભળને શ્રોતાન સરવે.	૧૩૫
૧૯૮ મદન મોહન મોરારી.	૧૩૬
૧૯૯ વિઠ્ઠલ વિનંતિ સુણો.	૧૩૬
૨૦૦ ધુન્ય રામકૃષ્ણ કિરતાર.	૧૪૨
૨૦૧ જારતિ.	૧૪૨

ભાગવેહેલાની અનુક્રમણિકા સમાપ્ત.

(૧૨)

અનુક્રમણિકા. ત્રાગખીજની.

વિષયનો

વિષયનાં નામ

પૃષ્ઠનો

ખાંડ

ખાંડ

૧	રાધિકા રડીને ફેફે મારાવાલા.	૧૪૪
૨	ડીલ્લા રદોરામ મારા સમઘેરે વાલા.	૧૪૫
૩	મીમળા ન પધારો પીફેરીયે હો પ્યારા.	૧૪૫
૪	મેફેલ્યાં વિસારી, કાલે મારે ફેલ્યાં વિસારી.	૧૪૭
૫	વિત્ત લીધું ગોરી, ચતુરા જા.	૧૪૬
૬	કરી ગયો ધર્મ, ગોવિંદવર.	૧૪૮
૭	જળરી જાદુગરી, વાધા તું.	૧૪૮
૮	ડીલીરે જાલખેલી, જાલી તાફારે ફેફેલું.	૧૪૬
૯	મોહન મારગ મધ્યરો રોડયો.	૧૫૦
૧૦	મૂઘાફે તું સુન જો ગોપી.	૧૫૦
૧૧	સુનકે સુંદરી ફે રામકું.	૧૫૧
૧૨	કુમકું છોગાલે છોડી, તુમ સુનો સખી.	૧૫૩
૧૩	જેજન લેતાફે છીન.	૧૫૩
૧૪	જાણજાણરે જંસરિયાં જીદારી જાલનકી.	૧૫૩
૧૫	સુનો સુનોરે સખી, શુભ સ્વણે સુનો.	૧૫૪
૧૬	ઘ્યાલસેં દોસ્તી દીલદાર મેરે જગી.	૧૫૪
૧૭	સખીરી સુનો રામવેજંતી જાલતાફે.	૧૫૫
૧૮	કેમકું જાલન જાવીરે નંદનાલાલતમને.	૧૫૫
૧૯	જેકુવાર ગોડુજ આવોરે મોહનલાલ મળ્યા.	૧૫૬
૨૦	રાધિકા રડીને જોલિયાંરે.	૧૫૭
૨૧	રંભા મૂવે ફેફાટતીરે.	૧૫૮
૨૨	મેરોવિત્ત ચારલીયો.	૧૫૯
૨૩	જોલે મુજસે તે ગીરધારી.	૧૫૯
૨૪	જાપુસ્તક માં છે ઘણી વાત પ્રેહની.	૧૬૧

વલ્લભ ફત્તહાબ્ય.

30૯૭

સાવણી.

રાગતીલાનો.

ને ને શુદ્ધાણપતી, સમર છું સરસ્વતિ;

મને આપો શુભ મતી, સેવક તારો;

જાલજેલી જાંખે માત, બહુચરને નેડું હાથ;

લલ્લું છું તોળાનાથ, ફરગ્રહો મારો. ૧

ને ભુગભુવન ભુગદીશ, જેકલંભ મોટાઈશ;

તમ જોખે મારું શીશ, બુધિ આપો;

ત્નાવે તનુરે ત્રમાંણી, સાહ્ય કરને રૂઢાણી;

મને દાસ તારો બનીશી, સફુ કષ્ટ કાપો. ૨

ધર્યા દસ અવતાર, દૃષ્ટાનંદના કુમાર;

સુખ લીધું જપાર, લીલા દાખી;

જેનાં શાં કડું વખાણ, ફુ તો સેવક અન્નણ;

સફુ કરને પ્રમાણ, લક્ષિત ત્રાંખી. ૩

જાતિ ધરને આણી પ્રેમ, ને જીવનજીંછું નેમતેમ;

ફળૂલ કરને જેમને જેમ, જેટલું મારું;

ફેફે વલ્લભ સુરનરામ, જમદાવાદમાં મુકામ;

ભુલ્લે રાયપુરમાં ઠામ, ફુ પાય તાગું. ૪

સાવણી. ૧લી.

ફત્તુમાન ગરુડના સંવાદનો રાગ.

જેક અવસર જાલજેલો ચાલ્યા પેઠા ગોપીના ધરમાં;

દોઢીક જાણા નંદીનાખ્યા, ગોવિંદ ગેડી ગ્રહી કરમાં. ૧

દોળ્યું દોળ્યું બહુ બિગાળ્યું, મહીનાં માટ ખાલી કીધાં;
 બ્રજ વીનતા ગોવિંદ ઘેરવા, દોહસથી દ્વાર જીધાં. ૨
 કોઈ કામા કહે જાગો સખીયો, જાગો જાગો જાગી લાવો;
 વાંક વાલ મનનાં તથી માનતાં, નજરો નજર જતાવો. ૩
 જે ચાર સખીઓ બારણે ઊભી, જે ચાર ગઈ નંદને મેઢેને;
 જાલ જાલો જાંઘરથી, ખૂમો પાડી બારણાં ડેલે. ૪
 ગોવિંદ કહે છે ગોપિકાને, ગાંધી ઘેલો હું તમારો;
 માત નસોદાવાત જાણ્યો, જીવન લેશે હમારો. ૫
 જરે રે હું બિચારો બાપડો, રાહ જો સોંજે ઘેરી લીધો;
 તૂલ્યો ચૂક્યો ને નંજ મારી, જાવો જનરથ મેં કીધો. ૬
 ગોપી કહે રું તોફાનો જાણતાં, નિત્ય કાવ્યું લુટી જાવા;
 નસોદાને જાણી લાવું, તેમણું જાહી નંદ જાવા. ૭
 ચાર ગઈ નસોદા પાસ, ચાલો વેમ મનનાં ખુજો;
 જોતાં માનતાં તોફાન લાલજું, નજરો નજરથી જુજો. ૮
 નસોદા જાણે વાળ્યાં, ને કીડા જાણી કાઢ્યે;
 ન પેસવા દેડી જોને ઘરમાં, જાવ્યાં ગોપીકા સાથે. ૯
 કોઈથી કુષળ ને તેડીને, જાવ્યાં નંદ જાણે સ્વાસ લેતા;
 કુંવર રાવરાવી ક્યાં જાય છે, નસોદાને જાણે દેતા. ૧૦
 ગોપી જોઈને વિસ્મે પામી જાણવા મનનાં કરતાં ખીયો;
 નંદ જાણ્યા કુંવર કનૈયો, ઘરમાં પેડો ન કિયો. ૧૧
 દ્વાર ઊઘેરી ગોવિંદ ખોળ્યો, ગોપિકા પડી છોછી;
 વ્યાસ વલ્લભના નાથ તરફ, જાકળ જાણા નથી જોછી.

સાવણી.૨૭

એક સમે રામળીયો સંધાર્યા, પધાર્યા ગોપને વાસે;
 ગાળા છોડી ચાળા કીધા, ગાયો નાઠી ચોપાસે. ૧
 તે ગોપનાં છેયાં ભેતાંતાં, છબીને છોડી નાંખી;
 જાણ સમન્નુ જગ્યાં ન જોળજે, ટોપીની નીરાન રાજીર
 રમતાં જાણક ઘરમાં ગયાં, માતા જોટો જેલ થયો;
 લીલી ટોપીવાળો છોડ્યો, ગાયો છોડી નાસી ગયો. ૩
 સુણી શ્યામા જોલી જતાં પો, પીટ્યાને જાલવાળું જો,
 ફોનુ છોડ્યું છડી ગજેલું, એની માતાને ફહીજે. ૪
 જિતપાંત ફરી જાલજેલો ચાલ્યા, સરખી ટોળીમાં પેઠા;
 એક ભાઈ જંધને માંથે ટોપી, પેઠે રાવી પાસે જેઠા. ૫
 જીધારે રીર શ્યામ ખિરાળ્યા, અંતરમાં હસવું કાવ્યું;
 લડતું વડતું ને ઝઘડતું, વ્રજવીનતાતું વ્રંદ્યાવ્યું. ૬
 ગોપી ફેરુ ગાયો છોડ્યો, ફેરો જા કૃષ્ણ કાળો;
 છેયાં જોલ્યાં એની ભેડે, જાલીલી ટોપીવાળો. ૭
 ફામની જોજે જાલ્યો ફુંવરને, ભેને તે મારવા ધસે;
 ગડદા પાટુ ઢાંચણા ફુણી, ભેઈને જાલજેલો ફસે. ૮
 ફુંવર ફેરે નોય ટોપી મારી, ગીરધારીની છે ગોપી;
 ગોવીંદ ફેરે ગોપી સમતારા, મારે એકે નથી ટોપી. ૯
 એમ ફેરે ફુંવર ફુટાવ્યો, ફામની જો કાફુ ફળકળી;
 વલ્લભનો શ્યામી છે એવો, વ્રજવીનતા છો ગાળવળી. ૧૦

સાવણી.૩૭

એક દીન દામોદર ચાલ્યા, ગોપ ગોપી ઘેલાં કરવા;

ન્હાનાં ન્હાનાં બાળક ગામનાં, તે સહુને માંડ્યાં કરવા. ૧
 ઘરમાં પેસી ઘોડીયાં બોળે, બાળક લેઈને નયનામી,
 એક વાડામાં લેગાં ફીધાં, ગોપીકા લેઈને ત્રાશી. ૨
 ઘેર ઘેર સહુ ઘેલાં બનીયાં, આશો દેવનો કોપ થયો,
 મોહનજી મરકરી કરવા, સહુ લેગો બઈ બીલો રહ્યો. ૩
 નારી નાસે ત્રાસે રમે, ચીતમાં ચિંત્યા પેઠી છે,
 છેલ કહે છેયાં બતાવું, રાધા લેઈ ઘેર બેઠી છે. ૪
 લાડને વડને ને અગડને, કામ રાખશો નહીં કાયું,
 ગાળો લેજો લાંડને ઝાઝી, ત્યારે તે માનસે સાયું. ૫
 ગામની ગોપી લલ્લન લોપી, વઢકણી સરવે નારી,
 લાવ્ય રાધિકા છેયાં અમારાં, તારે રું નાખવાં મારી. ૬
 સુણી રાધિકા રડવા લાગી, આંખેથી આંસુ છુટે.
 કેડે બીલો કાન કનૈયો, લેઈને કાખ લિયો કુટે. ૭
 શામળે સાત કરી રાધાને, કેહેતી હોયતો લડાડું,
 પ્રેમધરીને પરણે મુનને, તો સહુને પાછાં ફરડાડું. ૮
 સાત રાધાએ કરી શામને, નંનજળી છોડે અમને,
 સરમ મેહુલું માત તાતની, પ્રીતમજી પરણું તમને. ૯
 પછી ગોવિંદ કહે ગોપીને, રું બોળો ઘરબાડામાં,
 હામણાં મેં રોતાં સાંભળીયાં, બુજો પેલા વાડામાં. ૧૦
 વ્રત વીનતા સહુ ઘાઈને દોડી, મોહનજી મળ્યો માઠો,
 બાળક સહુ બતાવી દેઈને, ચલ્લત્નનો કાલો નાઠો. ૧૧

સાવણી. ૪ થી.

એક વખત વીઠલ ઘર ચાલ્યા, લાવત્નજી પેર બાધ્યા,

જાળ સનેહી સુદામાને, મળવા માધવજી આપ્યા ૧
 સુદામા પુરી પ્રભુ પેઠાયા, નરનારીને ફેતવાધું,
 પેવિત્ર પત્ની સુદામાની, હરજીને આસન આપ્યું ૨
 સુદામા ફેરે નારીને, ચઝાવ્ય સુલેત પેલી;
 શીઘ્ર સીધને નયે નીધતે, જાહરીજે મને આપેલી ૩
 મુદીતાં દૂળ લેઈ માધવે, મને ઘાણો ગ્રહસ્થ કર્યો;
 દૂળદર હતું ઘાણા ન મળતા, તે દુઃખનો દિવસ હરણો ૪
 રામા રસોઈ કરવા બેઠી, શાક પાક સામગ્રી ઘણી;
 રોટલીની શેર કણોક જાંઘી, તે માંથી જાદૌર ઘણી ૫
 ત્યારે સુદામા ફેરે રામને, શીઘ્ર લૂંપ્યા બેરી રહીજે,
 રસોઈ નૈયાર થયા આવી, નદીજે નાહવાને નર્ઈજે ૬
 જેરલે ઊઠ્યા રામ સુદામા, જેક જેકના કર જાલ્યા;
 સ્વચ્છ ધોયેલાં વસ્ત્ર નલીધાં, વાતો કરતા બેઠી ચાલ્યા ૭
 સુદામા ફેરે સુણો રામજી, હું બ્રાહ્મણ પર ફેત લાયો;
 લોક વાત કરેછે મારે, જાકળ લીલા ખતાયો ૮
 જે જાકળ લીલા બેવાને, મોહન હું મરું મથી,
 રામ ફેરે જાકળ લીલા, બેવામાં કાંઈ સાર નથી ૯
 સુદામા ફેરે મારે બેવી, જેમ કરતા નદીજે આપ્યા;
 જાકળ લીલા હરજી વનજી, દેખાડ્યા દિલ લાવ્યા ૧૦
 રામ ફેરે સુણો સુદામા, મન તણો મમત મેલો;
 આપારથી ડુજડી મારો તે, પેલે પારકો ઘાન્ય પેહેલો ૧૧
 જેમ ફેરે મુમતે ચડીયા, પડીયા નદીના નીરમાં;
 ત્રણ લોકનો નાથ ત્યાંથી, નર્ઈ ઊલો સામી તીરમાં ૧૨
 જાકળ લીલા નથી જોઈ, નજીત મન તરવર નાગરમાં;

હુરજીએ હડસેલી મેહેલ્યા, સુધામાને સાગરમાં ૧૩
 જે ઘટીહાજે જહાર નિકળ્યા, પસ્તાધો મનમાં કરતા,
 ક્યાંગયું ધરને ક્યાંછે ઘનરેચામ, જાંજે જહુજાં સુતરત્ય
 તારે જળને ઈલડકી ઊઠ્યા, લલવામાં ડ્યાદીન ખીધું,
 નદી મારી ક્યાં તારી ગઈ, ક્યાંથી જાવ્યો જા સિંધુ ૧૪
 જા જળથી નહીં જળી જીવતો, કહી જીવ ગદી રાનું ધ્યાન ધ
 ધમો ધરને દયા જીવતી, સાગર વચ્ચે ગામ કચું. ૧૫
 તેમાં મળેય મનુષ્ય વાસ્યાં, જવળી રીતી તે ચાલે,
 બ્રાહ્મણ શુદ્ધ સરવે સરખા, જે કુજે કુને કુંચા જાલે ૧૬
 તેવા ગામમાં ગયા સુધામા, નગર રોઠ સામા મળ્યા,
 બ્રાહ્મણ તમે તરે પધાર્યા, કહીને સાથે લેઈ વળ્યા ૧૭
 થી પ્ર કહે સુધામા પુરી, કહો રોઠ કેટલે ફરી,
 રોઠ કહે સુધામા પુરમાં, જ્વલાં વીરાવરી ધરી. ૧૮
 વીસદીનથી વહાણ ગયાંછે, તે જઈને પાછાં જાવરો,
 પછી તમને ઘેર પોહોયાડે, સાઠ ચરશે નયું કાવરો. ૧૯
 સુણી સુધામા સંતાપે કરતા, કોને ઘેર જઈને રહો રું,
 પેટ પાપી પુણવા લાગરો, ક્યાં જઈને જંતન જઈ રું. ૨૦
 રોઠ કહે સંતાપ ન કરો, સફુ તમારું કષ્ટ કાપું,
 ખાવા પીવા જોડવા પેદે રવા, રેફે પાને મંદીર જાપું. ૨૧
 મારે પેટછે પવિત્ર પુત્રી, તે દેખી તમને કુંચા,
 સુધામા કહે લે જી શુરની, થાય જનિ અધરમ જંચા ૨૨
 ત્યારે રોઠ કહે જા ગામમાં, બ્રાહ્મણ રેફ સફુ સરખા,
 સ્વધને જેડું જંત મળવાનું, ભૂખે ક્યાં મારી વળખાં ૨૩
 જેટલે સુધામા જહાણા, ગામલોક ગરદન ધાલે,

સાઠે વરશેઠેર ભવાનું, જનન લીધક વાણકે મયાને ૨૫
 જનન ખાઈશું ને વરણાઈશું, પરાણ્યામાં ચીત પેહું છે,
 નાત રહી સુદામા પુરમાં, ત્યાં ભાણવા કોણા જેહું છે ૨૬
 જોવું સમજી કન્યા પરાણ્યા, ભુદું ઘરખાર લેઈ રહ્યા;
 પત્ની રાંધે પોતે ભમે, ત્યાં છો લેગા ત્રણે પેયા ૨૭
 સુદામાએ સંસાર માંડ્યો, નારીને પંથ પુત્ર પેયા;
 પાડોશમાં એક જળણા મુઈતી, તે સાડ સ્મરણ ગયા ૨૮
 ધાણુક માણસ ગયું મરીણે, મડદું છોડીને ભુલે;
 ને નારી મુઈતેનો નાથજી, જાંખે જાંસુધી રહે ૨૯
 કાણે ન લાવી ચિતા ખડકી, ચીંતામાં ખડુ ભવ પેઠો;
 નારીનું મુસ્તક ખોળામાં, લેઈને પીજી જળવાજે ૩૦
 સુદામા બેઈ વિસ્મેષામ્યા, જળનારો મુરખતેયો;
 જરૂરી સાધે પુરૂષ મરે, જા જનરથ જયળો કેયો ૩૧
 તે સુણીને સફુલન જોલ્યાં, સુદામા તું છે મતિયો;
 ગામ ચાલે છે નારી પુંદે, સ્યામિ હોય તે પાય સતીયો ૩૨
 સુદામા કહે ચાલન ખોલો, તેને તમે માન્યો ખરો;
 કોઈ પુરૂષ જળે નહીં તેને, કહો ત્યાં તમે શું કરો ૩૩
 લોક કહે ન તોડીએ ધારો, જાંધીને સાધે લેઈએ;
 સારી રીતે જળે નહીં તો, પરાણે જાણી દેઈએ ૩૪
 સુદામા કહે જરે રામજી, રનરવે લુચ્યા લોક નડશે;
 મારી પત્નીનો પંડ પડેલો, મારે જળયું પડશે ૩૫
 એયો એયો સંતાપે કરતા, તનનતા શ્રીજંતર ભમી;
 હરિલીલાધી સુદામાની, પત્ની પણ મરણ પામી ૩૬
 સુદામાએ રાજદીહુંને, પોક મેલી રડવાજેઠા;

નાણું મને બેડે બાળરો, કોઠીયો વચે બંધ પેઠા ૩૭
 તથા તણા ત્યાં લોકો જાવ્યા, મડદું ઊપાડ્યું હાથે;
 સુદામાને સોધી ફહાડો, બળવા સારૂ લ્યો સાથે ૩૮
 સુણી સુદામા થરથર ધૂન્યા, ખૂણે રહી જાંખ્યો મોળે;
 લોક લાંઠી જાલેઈ લાકડી જો, કોઠી કુખાળા ખોળે ૩૯
 ખુણામાંથી ખોળી ફહાડ્યા, ખેંચીને બારણે લાવ્યા;
 હાથ આવી ફઠવાના દીધા, તેડીને મરાણા જાવ્યા ૪૦
 ચીતા ખડકી સોલોક જોલ્યા, બાકી નહી રહે ચીત્યામાં;
 પેહેલેથી સુદામા સમજી, જીરાત્ને જાચીતામાં ૪૧
 સુણી સુદામા કરે સોસના, જગતીના ત્તડકાંધારો;
 ફોલ્લા ઊઠી પાણી છુટશે, ફૂંખ પામીને જીવત્તરો ૪૨
 જગતી નાખમાય ને જીવત્તય, બળ્યુ જળવું નારીસંગે;
 તે કરતાં પડું ધરીયામાં, વેદના વ્યાપે નહિ જંગે ૪૩
 જેવું મન પિયારી જોલ્યા, બળવાને તૈજાર થઈ યંત્રું;
 ઊત્તારશે બાઈ મેહેલો મને, એકવાર નાહવા બળિંધું ૪૪
 એમ કહીને છેતરી ચાલ્યા, નળમાં નંપા પાન કિંધો;
 રમેહી સુદામાને રામળીજે, નદીમાં ખેંચી લીધો ૪૫
 સુદામાજે ડોકું ફહાડ્યું, એટલે હસ્યા વનમાળી;
 પ્રેત્તુ કહે તમે છો પાછળ, ફું જાગળ છું ત્યો તાળી ૪૬
 સુદામા કહે રાત્રી તાળી, ઘણાં કવર રાવહી ગયાં;
 સાચું કહે ને સમજે મારા, ક્યારના જહીયાં ઊત્તાર્યા ૪૭
 કૃષ્ણ કહે કે હમણાં જાવ્યા, નારી રાંધી રહી ફરો;
 ધીમલ કહે વસ્ત્ર ન પેહેરો, રસોઈ ઠંડી થઈ નરો ૪૮
 સુદામા કહે શું જો લાછો, ઘણા દિવસ વહી ગયા;

પલ્લવલ્લકુતકાલ્ય.

(૯૮)

સીધું ખેટમાં પ્રેમદાપરાણ્યો, પાંચ પુત્રતેને નથયા. ૪૦
ત્યાં સુધી શી રસોઈ રાંધે, જ્ઞેવાને નઈએ વેહેલા;
ખંસીધર કહે આરું ખોલો, મુન મિત્ર થયા છેલા. ૪૧
શાનાં છોકરાં શાની નારી, કહીને કૃષ્ણે કર જાલ્યા;
ગાંડાને વાળાણે મિત્રને, સુદામાને મેહેલ ચાલ્યા. ૪૨
ઘરમાં રહેહી સાથે પેડા, જનકજલીલા ખડુ પાડી;
રામાની રસોઈ જ્ઞેઈતો, નવરાંકુની રોટલી ખાડી. ૪૩
તેણું જ્ઞેઈને જાંખા થયા, સુદામા પડીયા વીલા;
શામ કહે તમે સંસ્કાર માંડ્યો, તે સઘળી મારી લીલા. ૪૪
સુદામા કહે જનકજલીલા, રું પિંજાણું મુજ કથી;
ત્રીકમળ તમારી લીલા, સપને પણ જ્ઞેવી નથી. ૪૫
સુદામાજી ખન્યા ખાપરા, ત્વસ્ત જનને મન તાપે;
આસવલ્લલ વાણી વેદે, કૃષ્ણ કળ્યામાં કેમ આવે. ૪૬

સાવણી ૧લી.

મેં ભરી નીંદમેં સુઈ. જે રાગ.

તું કામણ કરી ક્યાં જાય, નંદલાલ વ્હેરી;
તારી ખંસી ડંડરી, સરપણ આખી ઝેહેરી. ૧
તારી ખંસી સુણીને, આવી છોકરાં છાંડી;
ખડુ ખની ગઈ ગુલતાન, કેવી થઈ ગાંડી.
નેમ બિનાળે ફીડોળે ચડે છે કેરી, તારી ખંસી. ૨
મેં મેલી માતની લાગ, કાળ સહુ ભૂલી;
પીડિજીને પડતો મેલી, કુંદમાં ફૂલી.
મારાં સગાં સહોદર, સરવ ક્યોં મેં વેહેરી; તારી ખંસી. ૩

(૧૧૦)

વલ્લભલલ્લકાવ્ય

તારે માંથે મુગર, ચળકે લળકે મોતી;
પીળો પટકો, લટકો ચટકો ફું નેતી;
મને મોહ લગાડ્યો, પીળું પીતાંજર પેહેરી. તારીજંતી: ૩
તાંડુ રૂપલૂપ, જનૂપ નેઈને મરીયે;
તુલ વિના ઠાલો, ઠામ ફહો ક્યાં ઠરીયે.
ગોપી ઘેરવાને આંખ, રાખો છો ઘેરી. તારીજંતી: ૪
શું જીલ્લો તમારો લાવ, લાહાય નથી લેતા;
ફું પલ્લો પકડી રહી, ઊત્તર શો દેતા;
મારા ઊપર નથી નેહ, નગર ક્યાં ઠેરી. તારીજંતી: ૫
લપાનો ફરો છો વિચાર, ફું સમગ્ર ગઈ છું;
પણ કેમ નવા દેજી, પાલવ પકડી રહી છું.
શું નાસો વલ્લભનાથ નાથ, મરદ છોકે મેહેરી. તારીજંતી: ૬

લાલણી: ૨ જી.

કાન કાણુ જોલીને, ઘેલી ફરે છે ગીરધારી;
તારા રૂપગુણનો ઘાવ, નાખે છે મારી. તારેકા ૧
રાત ધિન ધરું તારું ધ્યાન, જે લાનન થઈને;
તને મળવા હજી વ્યા, જે સું લમ્બુનાં ભઈને;
મારી છાતીમાં છેલા છળી, રમતી તારી; તારા રૂપ ૨
સાક્ષરે નજીતો, સામુ રાખે છે રોડી;
પીયરમાં લાઈ લો નેઈ, ફરે છે ચોંડી;
ગમે નહીં ઘરમાં, સોધું નાહા જાની. તારા રૂપ ૩
મારો નેહ છે ઘરમાં, શેઠ તે પગલાં નેતો;
મારો પરણ્યો ફરે બહાર પાત, આજ રૂ જોતો;

यत्सलहृत्काव्य.

(۹۹)

बेहाणी जेरनुं आउ, नागों नगरी. तारा उप. ३

સારી તથિની તોતમનાક, કાનમાં ઘણી;

तेन स्वी जंगन्तो रंग, लभर प्रभु डाणी,

३॥५॥ तोरो कंछेडे कंछेरो, सुरत सांफु सारी. तारा ५५.४

मारा मोहन तन मन धन्य, कहे तो रेखि,

मने घण्टा दिवस नो लाव, शाम सुज लेजिं,

प्रीतम तम न्नेगछुं, नारी न्यारी प्यारी. ताया रूपे. ५.

हृषे नथी रेहेतुं नार्थ, हाथमारो आवो;

सुख मांण मापव, मुन मंदिरीये मालो.

बुगदीरा रभी न्नापो छो, नरी यिन्नरी. तादाइप. 5

જોલોજોલો મારી સાથે, વાતકાંઈ કરીયે,

દામોદર ઝાલ્યા, દારા સુંના ઝરીયે,

શામળીયા મારી સંગ, ખેલો ખુંખારી તારા રૂપે. ૭

हस्ता मधुरे भुज, गीतं गौरी ल्योछे;

કોઈ કંઈ ચડેલું જાણ, શું મેલી છો છો;

मने घणा ॐ क्वात्ना, मनगमता मोरारी तारा.इप.८

મારો નીસારો પડશે, તો તમને નડશે.

સન ઘેર થઈ છે વાર, પીગિડો વડશે.

मरुत्वा होयतो न मारो नेन कटारी. ताराइप. ८

नक्षत्रेणैवार लगार, नाथिल मासः

ब्रेह्मणी वेदनाथी, नेन वहे नीरधारा,

વડસત્તના કાલા, જેરી જેરીને હારી.

તારા રૂપે ગુણનો ઘાથ નાખેછે મારી. ૧૦

નથી દેતી તમારું નામ, પાલવ રીદ જાલો;
 શિખામણ દેઝિંછું રામ, પાંશરા ચાલો; તારેકા
 કરોછો નેનના ચાળા, કાનજી કાળા;
 બેયા નહિંતમ નેષા, કોઈ જનદુષાળા;
 જાવાત જાણે મારી માત, દે હપકો ઠાલો. શિખામણ ૧
 બે જાણે મારો ભેદ, રેડ પહોંચાડે;
 મરો ક્રોધી છે કંથ, ઘેરથી કાઢાડે;
 તારે મારગડે મસ્તાન, થઈ શું મહાનો. શિખામણ ૨
 જેતરોછો છેલ છબિલા, છોકરવાદ માંડી;
 આ સદુ સમજી શામળિયા, નથી કું ગાંડી;
 જાતા થઈ શું કંચૂકીમાં કરધાલો. શિખામણ ૩
 માર મન તોળયલા જાદા કરેછો છેલા;
 મોલોછો મુખે મીઠું, મનના મેલના;
 રીકરવા નેણવેણ, મારો ભગુદી તાલો; શિખામણ ૪
 જાલિમાની વાણી, રાણી પ્રભુજે જાણી;
 ત્રીલોક તાણા ત્રીકમે, લીધો દેક તાણી;
 મરીકરીને ચાલ્યો, વ્યાસ વલ્લભનો વાલો. શિખામણ ૫

સ્વાધ્યાયી ૪ થી.

જનને જુગદા ધાર, લુહું શું ત્યાંજે;
 નથી ડરતો દારા ડોપર, નનરતું નાજે. તારેકા
 કોઈ જાજના જાંચાઘરની, તેને તું જાલે;
 શામા શામા સામો, મસ્તાનો થઈ મ્હાલે;

ઘનશ્યામ ઘુંઘટ ખોલીને, રપરુંઝાંખે; નથીડરતો. ૧
 મધુરાંને મારગ, થઈ જોસેછે ઘાણી;
 મેલાયે મહીનાં માર, ફરે ઘુળ ઘાણી;
 ફોઈ પ્યારી દેખીને, પલ્લવો પકડી રાખે. નથીડરતો. ૨
 ફોઈ મળે માથાનો ગોવાળ, ગોવાળને મારે;
 ફોય મુલ્લસેવી માન્યની, તો મુજ પોકારે;
 તારે ઘેર ફરે તોફાન, ત્યારે તું ખાંખે નથીડરતો. ૩
 મેની માસે બ્રાહ્મણ, તેને તું લેછે;
 વલ્લભના કાલા, બાણ ઘટતી ગાળો દેછે;
 ફોઈ કાપી ફોય કામની, તે ગાળો સાંખે; નથીડરતો. ૪

ગરબી. ૧ સ્તી.

પીતડું ચોરું મારા રાગ. ગેરાગ.

ઘેલી કીધી, નંદલાલ, મન મોયું;
 ઘેલી કીધી, સુધી લીધી, બનાવી કીધી નંદલાલ તાડેકા
 નંદલાલની, છબી છે સારીરે;
 જે તો ચાલે, લરકતી ચાલ નંદલાલ. ૧
 મને વાગી છે, નેત ફરાસીરે;
 ત્વણો મિલાવે જંસરીમાં તાલ નંદલાલ. ૨
 તાલની જોલી, ઘણી છે પ્યારીરે;
 જેની પતલી કમર, લંબા જાલ નંદલાલ. ૩
 વલ્લભના નાથને, નીત નીત મળિયેરે;
 પેણ ઘરમાં, સાસુડીનું સાલ નંદલાલ મન મોયું. ૪

(૯૧૪)

ઘલ્લત્તલ્લકૃતકાવ્ય.

ગરબી.૨ જુ.

જાવન્ને જાવન્ને, નમુના ઘાટ, ત્યાં મળરું;
જાવન્ને જાવન્ને, ગાયો લાવન્ને, ત્યાં ચરાવન્ને;
નમુના ઘાટ. ત્યાં મળરું. પાટેકા
જેડુ ઊટકતાં, વાર કરવાનીરે;
સાસુને ફહીરા, ચડ્ડોતો કાટ, નમુના ઘાટ. ૧
જેકલા જાવન્ને, કોઈ નલાવશોરે;
નહિં તો વાતની થશે, ફારાફાર. નમુના ઘાટ. ૨
તીરાની બંધ કદમ, કને કું જેરીશોરે;
ન્યાંહાં પડીછે પધ્ધરની છાટ. નમુના ઘાટ. ૩
કેલા નહિ જાવોતો, જીવ ફૂટકશેરે;
મારા મનમાં થશે, ઊચાર, નમુના ઘાટ. ૪
નિત્યના કરતાં, કેલા નિકળજેરે;
મને જાણુ ન જ્ઞેવરાવશો વાટ, નમુના ઘાટ. ૫
ઘલ્લત્તલ્લના નાથે નમ્યા, વિના ન્નવુંછુંરે;
કું તો ત્વુજી રહીશ તારે મારે. નમુના ઘાટ. ૬

ગરબી.૩ જુ.

જો મોરારી, નપું ન્નપે, પાવન કરો;
જો મોરારી, ન્નજિંબલિહારી, વીનતી મારી.
નપું ન્નપે પાવન કરો. પાટેકા
દુરીબન કુત્તો કું, ભગત ધુત્તોરે;
તમે માવું ન્નજેરો, જોવું જાપે, નપું ન્નપે. ૧
ન કરવું તુક્રીત, કરવું છે દુક્રીતરે;

વલ્લભકૃતકાવ્ય.

૯૨૫ ૩

ખીનનંદીધાંછે કોરીક પાપ. નપું નપ. ૨
 મોહ માયામાં ફર્યો, મદ મચ્છર ફર્યોરે;
 નથી ફરી તીલકકે છાપ. નપું નપ. ૩
 કોરીક અપરાધી, લીધુંછે પાપ બાંધીરે;
 તોપણ એક અસરનું લેને માપ. નપું નપ. ૪
 બન્મમાં સંત સાધુ, નથી સંભાળ્યારે;
 એવી ઘણી બાંધીછે ભૂલ ધાપ. નપું નપ. ૫
 શ્રદ્ધ સત્ત ગરીબને, બહુ સમન્ન વ્યારે;
 મારીછે દ્રવ્ય લેવાને ધાપ. નપું નપ. ૬
 અંતરેજાના, તમે છો સાધીરે;
 નથી ખેલી માફે બાપ. નપું નપ. ૭
 મેવાડો વ્યાસ દાસ, વલ્લભ તારોરે;
 મારો લાળોને તરવાનો તાપ. નપું નપ. ૮

ગરબી ૪ થી.

આંહી આવો, ફૂંછા રાય, કાંઈ આણું;
 આંહી આવો, બંસી બનવો, મીઠું ગાયો;
 ફૂંછા રાય, કાંઈ આણું. તારેકા
 ફૂંછા કનૈયા, બંસી બનૈયારે;
 તને મળવાની મુન ઈછાય. ફૂંછા રાય. ૧
 રૂપાણ ફૂંછા કાળા, છો લટકા લટકાણારે;
 તારા દર્શાને ખીન તાર ચહાય ફૂંછા રાય. ૨
 નમુનાએ ન જીં, ગુણ તારા ગાળીરે;
 ખીન ફરીન અવગુણ ગાય ફૂંછા રાય. ૩

(૧૬)

ચલ્લનકૃતકાવ્ય.

સહુને જિવેજી પાણ, તને નદેજીરે;

તારે નર નરુણ પડોત્તમ. કૃષ્ણરાય. ૪

કહે વ્યાસ ચલ્લન, દરેકાણે કલ્પને;

તારું મુખ જોયે સુખ પાવ. કૃષ્ણરાય. ૫

ગરબી. ૫મી.

જાણો રહેને, ઘનશ્યામ, ગાળ હૈરું;

જાણો રહેને, ઘણ તારૂં લેને, જીવોને;

ઘનશ્યામ, ગાળ હૈરું. તારેકા

ઘનશ્યામ શ્યામળા, તું શું કહેજીરે;

જામે નહિં કરીજે નીચ કામ. ઘનશ્યામ. ૧

તારી સોબત મને, સારી નસાગેરે;

તું તો કરનારો કામો કામ. ઘનશ્યામ. ૨

જાંસી વગાડી, મોહની લગાડીરે;

તેનો જગાડ્યું ગોકુળગામ. ઘનશ્યામ. ૩

સાકુકાર હોયતો, કોઈ તને મળેરે;

પણ પાડ્યું છે ધૂતારામ નામ. ઘનશ્યામ. ૪

જાણી તું તારે, પાંશરો રહેજે;

તને વિનયે ચલ્લનરામ. ઘનશ્યામ. ૫

ગરબી ૬મી.

કહે તું કહેજે, શ્રી ગોપાળ રોડીને;

કહે તું કહેજે, બીજી બેઠે, મને ગ્રહી રહેજે.

શ્રી ગોપાળ રોડીને.

તારેકા

અલ્યા ગોપાળા, મરિત્રવાળારે;
 અલબેલા નકરીશ આળ. શ્રી ગોપાળ. ૧
 હરદેથી હાથ લેને, મને ત્યાં દેરે;
 તુરી ભરી મોતીડાની માળ. શ્રી ગોપાળ. ૨
 હું સોદાની પાસે, ત્યાંની રે;
 ફરીશ વંદી ગયો તારો જાળ. શ્રી ગોપાળ. ૩
 અંબોડો તાણવાની, દેવ પડી છે રે;
 મારા શિર જેંચાય જૂઝ ધાળ. શ્રી ગોપાળ. ૪
 આઘો રહે હું તો, બહુ અકળાઈ છું રે;
 ચુકીને દેશ મુજથી ગાળ. શ્રી ગોપાળ રોકીને. ૫
 વ્યાસના નાથ તને, ત્યારે રેખું છું રે;
 ત્યારે પડે પેટીયામાં દાળ. શ્રી ગોપાળ. ૬

ગરબી, ૭ મી.

આઘી રહેરે, શ્રી ભનાર, નહીં બોલું;
 આઘી રહેરે રેખું રહેરે, ત્યાં દેરે.
 શ્રી ભનાર, નહીં બોલું. (ટિપ્પણ)
 તું બણે ભક્ત મોહની હું છું રે;
 પાશુ અમે ન ગણિયે સગાર, શ્રી ભનાર. ૧
 તું ભેવી ભ્રષ્ટ, ત્યાંની સાડકી રે;
 તેવો હું પણ, નંદનો હુમાર. શ્રી ભનાર. ૨
 તારા મનથી, તને શુમાન છે રે;
 તેવો શ્રી ભને, હોય અપાર શ્રી ભનાર. ૩
 ભેચું તારું નામ, રાધા રૂપાળી રે;

(૧૮)

વૃત્સલ્લહૃતકાવ્ય.

તેયો ફુંપણ મોરજીઘર મોરાર. પ્ત્રીભનાર. ૪
મારી માયાને, રાખવી હોય તોરે;
કાંઈ જોલતાં કરને વીમાર. પ્ત્રીભનાર. ૫
વૃત્સલ્લના નાથની સેવાછે જીવીરે;
જેવી ખેરી, તરવારની ધાર, પ્ત્રીભનાર. ૬

ઝારખી ૮ મી.

ભજો ભજો, ચડ્યા ચાક ગોકુલમેં,
ભજો ભજો, લાડન ગાજો, ડાહ્યા ધાજો;
ચડ્યા ચાક ગોકુલમેં. ૧
સૌ ફેફે દસ વાર, ભય ભમુનાયેરે;
જેમને હીડતાં શું ન લાગે યાક. ચડ્યા ચાક. ૨
મારા સ્યામિને, સૌ શિખવંછેરે;
ફેફે રાખ્ય ત્યા નારી પરધાક. ચડ્યા ચાક. ૩
જેજી જણવંછ્યાં, જેજી જણવંછ્યાંરે;
જેવી વાળીછે, ગામમાં ફાક. ચડ્યા ચાક. ૪
તમોને સફુ ભત, જેવું ફેફેરે;
ફરો ચડ્યોછે, છખીલાને છાક. ચડ્યા ચાક. ૫
ફેફે વેળા ફાયો, ફાય જાલઈયુંરે;
ત્યારે ભરી, ભગતમાં નાક. ચડ્યા ચાક. ૬
વૃત્સલ્લના વ્રાલા, જેટલું ફેફેરે;
હવે મોખત, રાખી પાક. ચડ્યા ચાક. ૭

વલ્લભકૃતકાવ્ય.

(૧૬)

ગરબી. ૬ મી.

જોલો જોલો, હું છું રાંક, રું રીસાયા;
જોલો જોલો, વિચર તોલો, જાંડી જોલો હું છું રાંક ॥૮૬॥
છોગાળા છેલડા, રું થાજો ઘેલડારે,
કહો શો પડ્યો છે, મારો વાંક. હું છું રાંક. ૧
લડાઈ થવાની, રીસાઈ જવાનીરે,
તે તો મારેલી, વીધાતાયે રાંક. હું છું રાંક. ૨
નથી મેં સુખ લીધું, હું ખતમે દીધુંરે,
હવે વળી ગયો, જાડો જાંક. હું છું રાંક. ૩
વલ્લભના સ્વામી કું, રીશનામી,
પ્રભુ મારી દયા લાવો કાંક. હું છું રાંક. ૪

ગરબી. ૧લી.

ચાલો ચાલો ડાકોરમાં નઈ વરીયે. જો રાગ.

કરમ કુટરેડી કુટરે હુવ, કરમ કુટરેડી કુટરે. ॥૮૭॥
નામ નામ તેનાણું નગદ છે, ગરબ ખારન જૂટેરે. હુવ. ૧
નેને કાપે જમનો રાસો, તેનાથી કોડીના છુટેરે. હુવ. ૨
દરોશો કાઢે પરમારથમાં, તેમાં કદિના ખૂટેરે. હુવ. ૩
કાયા કુલ્લંક કાળી નાલીનો, પાપ પાણીથી કૂટેરે. હુવ. ૪
વલ્લભકર પુણ્યનાથે જો, સાન સાંધેને તેરતૂટેરે. હુવ. ૫

ગરબી. ૨ જી.

તૂલા તૂલા તૂલા તૂલા, તુંડા તૂલા તૂલા તૂલા. ॥૮૮॥
પરનારીન પરનારે લેવા, વીતું નામું ચડેકેર. તુંડા. ૧

(૨૦) વલ્લભજીવનકાવ્ય.

પરાણે પુન્ય ફરવું પડેતો, પછીતને રૂઢ્યે ખરડેરે. તુંડા-૨
મોહ માયામાં તું મરે હરખી, જંત્યે જોડનો લરડેરે. તુંડા-૩
નારાયણ કેફેતાં નાણું દેખેતો, જાલ્યો નરફે જીવડરડેરે. તુંડા-૪
પ્રપંચ પાપને છળ કરેતો, છખીલો જીવ છરડેરે. તુંડા-૫
નીધાં કુર્મને ધર્મ છેદનફોય, ત્યાં તુલતાં નવખજરડેરે. તુંડા-૬
કેફ વલ્લભજીવનિંદ્યા કરેતો, ભમ જાલીને જીવપરડેરે. તુંડા-૭

હરખી-૩જી.

સંસાર સપનાની રાત છે રે,
તૈયો સંસાર સપનાની રાત છે. ૧ ॥ રેફા ॥
પર પ્રેમદાસું સંગ કરેતો,
કોઈ દીન પ્રાણની ઘાત છે રે. તૈયો. ૧
પરાણી પત્નીને વશ્ય થાયતો,
તે જનનવરની જનત છે રે. તૈયો. ૨
દેવ સેવાને સુક્રિત સરખો,
પેફેજો મોતાનો તાત છે રે. તૈયો. ૩
જંખા ખોચરા કાળકા મામુંડા,
તેવી જન્મેતા માત છે રે. તૈયો. ૪
માત પિતાની સેવા કરેતો,
સંત સાધુનો સંગાત છે રે. તૈયો. ૫
વલ્લભની શિક્ષા ન મારેતો,
મુખ્યા પછી તેની રાત છે રે. તૈયો. ૬

ગરબી.૪મી.

કળીનાં કેવાં કરમ છે રે, બુઝો કળીનાં કેવાં કરમ છે. ૥ટેકા ૥
 પ્રેત્નુ પૂન્નમાં પગ પડે ટાફાડો, કામક્રોધમાં ગરમ છે રે. બુઝો. ૧
 ભેષનવાનને સાત્તમરત્ન દઈ, પ્રહરને તરાતરા મછે રે. બુઝો. ૨
 જોત્તલુખ્યાઈથી લક્ષ્મીનાઈ, સફુનાખાંધેલાત્તરમ છે રે. બુઝો. ૩
 લાલાર્થલકુંગાર્થબુઠું જોડ્યામાં, કેફેરો કે સુખે પરમ છે રે. બુઝો. ૪
 કોઈકેફેરો પુન્યમાં કાંઈકાફાડો, જોલરી ધંધો નરમ છે રે. બુઝો. ૫
 યત્સત્ત્વકે શિશાદેવાનો, ત્રામણનો ફળધરમ છે રે. બુઝો. ૬

ગરબી.૫મી.

બુઠી નજાલો માળારે, બુઠા બુઠી નજાલો માળા. ૥ટેકા ૥
 હોંડનાં ફાલતાં મણકા મેલે, તે ભક્તધુતવાના ચાળારે. બુઠા. ૧
 જોડાંતવિના ફરી નથી મળતા, વીઠલવૈકુંઠ ચાળારે. બુઠા. ૨
 ભક્તમાં ભક્તપાણું દેખાડે, તે શિષ્યો હોય કૃતકાળારે. બુઠા. ૩
 વ્યાસવત્સલકે બુઠાબનના, ભેંયાછે શુપેત ગાળારે. બુઠા. ૪

ગરબી.૧લી.

રાતલડીકોની સંગે ભગ્યા જોરાગ.

વાલાણ વેરણ કુબલ્લ કાળી,
 તેનાપર શું મોહ્યાવનમાળી. વાલાણ. ૥ટેકા ૥
 કુબલ્લજો કામણ કીધાં ભમને, માટેવાલાન જોલાયો ભમને,
 જોકવાર મોરે મેફેલે જાવી રમને. વાલાણ. ૧
 જો કુબલ્લ્યા શોભ્યપણું રહી દાખી, જનું શું રૂપે ભેઈને રાખી.
 કુહો નાકફોપણ તૂકડી નાખી. વાલાણ. ૨

(૨૨૨)

ચલ્લન કૃતકાવ્ય.

વસીક રૂપે રાધાને ન જોલાવી, ત્રીકમ જમ સરખી તારૂણી નભા
રાંદી ટુંદી ભલ્લી મનમાં જાવી. ચાલાણ. ૩

કુબળ કાળી વળાયે લંગોરી, જેણે તમને નાખી મોહની મોરી
ખેં ખરી મંતરી લીધી ચોરી. ચાલાણ. ૪

જે શાંભાયે શાં શાં થયન ત્લાંખ્યાં, વાજાકે વાયરચક્રીને રાખ્યા
તંત્ર ચલાવી અંધકરીનાખ્યા. ચાલાણ. ૫

પાંખો રહેતો ગોપીને ઘેર તું ફેલો, વાયદો થતો ત્યાં ભતો તું
ચલ્લનના નાથને કીધો ઘેલો. ચાલાણ. ૬ ચેહેલો,

ગરબી. ૨. ભ.

સાહેલી શામ સાથે રીસાઈ,

મોની માયા મોખતમાં ધરાઈ. સાહેલી. ૧

સરખી સૈયરને ફેફેછે રાધા, હવે મેં લીધી જોલ્યા તો જાધા,

શામ સામું નેવાના સમખાંધા. સાહેલી. ૧

કુબળ્યા ઘેર ગયો છો છંને, મને દેખીતે ચાલ્યો ચાલ્યો નિ

પણ ફુંપાડી નેયું ગિતારહીને. સાહેલી. ૨

સાફલડીને દારથી ન ખેરી જાધી, જેવી મને રીસડુળાફળ

જાખી રૂબની ખેરી રહી ભગી. સાહેલી. ૩

લાણું વાતાં ચતુરારથી ચાલ્યો, મેં તો નેરથી ભંને ફરગાલ્યો

નેયો લ્યા ગોવિંદ ફહી ગોદો ઘાલ્યો. સાહેલી. ૪

હવેથી ભેમાનુની મોહ ધરશે, ચલ્લનના કાલાનો વિશ્વાસ

પાછળથી તે પ્યારી પરસાઈ મરશે. સાહેલી. ૫ ફરશે.

ગરબી ૩ નું.

મોહનનું મનમાને ત્યાં માફાતો,
જાઘા રહો પાલવડો રીદઝાતો. મોહનનું. ૧
લટકશો તેમાં જમાડું શું બરો, ઠેરઠેર ચગોણું તમારું થારો,
ખંદી ખેઠી ખેઠી ફરી ગુણ ગારો. મોહનનું. ૨
પેલેના માયા કરવા રહ્યા તાડૂકી, હવે દગો દેઈ રઝળતી મૂકી,
ફરી ફું તે દહાડે લૂલી ચૂકી. મોહનનું. ૩
જાપિડવાનું છે તમારા કરમમાં, તેવારે ફુંલેવાઈ ગઈ શરમ-
ભોળી માટે ન સમનું મરમમાં. મોહનનું. ૪
ઘણીકરોઈરોઈ પાડે છે ભત્યો, ઘેલી પઈ તેની નથી ભતી રાત્યો
વીલાછો તે ફોછો વિશ્વાસ ધાતો. મોહનનું. ૫
તમે તોડીના ખીતમા મની દેશો, હવે મ્હારી કેડે ભરાના નેશો,
વલ્લભના નાથ નામ ના દેશો. મોહનનું. ૬

ગરબી ૪ થી.

રાધાનું સંદેસો છે શામનો,
સાંભળો ખેરે ખેરો તમારા કામનો. રાધાનું. ૧
તમારો વિયા ક્યાં માતતાતકરો, કોઈ મુરખ નરવર લાવી ધરો
પછી તારું રૂપ ને જન લાલુ મરશે. રાધાનું. ૨
રૂપ ગુણ ભરેલો ક્યાંથી નડશે, સગાં સહુ રાખી પઈને નડશે
જીવતાં જનમારો છુરી પડશે. રાધાનું. ૩
નગમતાનું પાણી ગ્રહણના કરવું, જળ્યું ખેરો રીમાં ફેલાવવું,
ખેવું જીવ્યા કરતાં લહું મરવું. રાધાનું. ૪
ચીઠલ ભેયો વરમાળી લ્યો ફાથે, કયું છે લગ્ન કરો મારી સાથે.

(૨૪)

વલ્લભકૃતકાવ્ય.

એવું કહાવ્યું છે વલ્લભના નાથે. રાધાજી. ૪

ગરબી.૫મી.

શામ કહે શીઘ્રમુલને જોલાવે,
 નીચ તારી શું મુજ લઈને જાવે. શામ કહે. ૧૧૬૩૧.
 પર નર સંગ કરે છે વાતો, જોલ્યો મદનરાનથી માતો,
 દારાદેખી દેખીને જળી જતો. શામ કહે. ૧
 તને વારી વારીને ગયો પાકી, તોયે પણ પ્રેમદાતું નવે પાકી,
 મને દાલે જાણ્યામાં ન રાખ્યો જાકી. શામ કહે. ૨
 મરમ વાત ત્રાત કહી તું જોલે, હું હરજાવી હુસ્તી પેરે જોલે,
 પ્રપંચી પત્ની નહીં તુલ તોલે. શામ કહે. ૩
 દેખી દેખી રૂઢ્યાં દાખી જાય છે, મારો તારો મેળાપ ન્યારે થા
 ત્યારે તું જુઠા જુઠા સમ જાય છે. શામ કહે. ૪ ય છે,
 જ્યાં ને ત્યાં ને ન નવાવતી ફરે, છાની માની સાન સમર્યા ફરે,
 મને તું દેખે તો જ ના ડરે. શામ કહે. ૫
 ફરી રમી પુરૂષ વ્રંદમાં ચાલે, પરાયાના મુસ્તકમાં તેલ ઘાલે,
 જોઈ જોઈને જીવનાં જતી સાલે. શામ કહે. ૬
 જુની વાત તુલને કોઈ ન જીતે, હવે મને જોલાવી શી નહીં
 વ્યાસના નાથને નહીં જને જારીત્યે. શામ કહે. ૭ નિત્યે;

ભાવણી.૧લી.

રાણતીલનો.

ધન ધન ભસ્મકાળી, મેં તો જ્ઞેયાં નબરે ભાળી,
 જો ત્રણ દરવાજા નવાળી, મેં કયાં દરશાન;

ભેની સોભાનો નહીં પાર, દરશન કરે નરનાર,
 દીસે લદ્દ લયંકાર, હું થયો પેરસંન. ૧
 સંહુ ભનભે ભક્તને ડેરે, લોકે શ્રીકૃષ્ણ વધેરે,
 માતા શાણગાર પેહેરે, શોભાછે રૂડી,
 મંમાયા રૂપે કાળી, નગતની દીન દયાળી,
 મુંઠે ગભરા નાકે ઘાળી, એને હાથે ચુડી. ૨
 હુંતો ભેળા ગયો ચાલી, ના ઊભી ખડગ છાલી,
 એણે હાંસડી તુશી ઘાળી, પેહેર્યા ચીર ચોળી,
 સંહુ ભેળા ભનભે સાથે, ઘુઘરી પુંચી ખાંધી હાથે,
 શોભે મુગટ માંથે, એવી ભક્ત લોળી. ૩
 માને શાણગાર ચઝ્યાછે, પુંઠે લક્ષ્મી ચઝ્યાછે,
 દૂર પીતળે મઝ્યાંછે, દેવી સૂર્ય સનમુખ,
 ભેતાં અક્કલ થઈ ભયગાંડી, મેંતો ભેથું મીર માંડી,
 અંદર લટકે છે ફાંડી, બહાર એક અમરુખ. ૪
 ત્યાં થાય ઘંટનો ઘમકો, માનો ધાગે આંઝર અમકો,
 બહુ ભક્ત કરે છે ઠમકો, સંહુ સેવક ભનમે,
 આઝા ભનધરે ધ્યાન, વંઝા માગેરે સંતાન,
 શુન્કેગાર પેડે કાંત, એને થે થે સાથે. ૫
 ત્યાં ઘણા ગારદી કરે, આખો દીન પેરો ભરે,
 ખૂબ રીતે ચોકી કરે, આખી રાત ભનમે,
 એ મંમાયાને માનું, એનું નથી કાંઈ છાનું,
 કાળી પુંઠે કેદ ખાનું, ત્યાં બેડીયો વાગે. ૬
 ઊપેર ઘડીયાળ છે ઠેઠ, ગારદી બેસે છે ફેફઠ,
 સાંભળે થાય પ્રેર, ત્યાં હાનરી લેફઠ;

(૨૬)

વલ્લભ કૃતકાવ્ય.

શરદ્ધવારે ત્નીડ અધોડ, રવિવારેટળે શોડ;
સાંભે ભય જાલ જોડ, તે ત્યાં ઊભા રહેછે. ૭
અમદાવાદ સારું શહેર, મંમાયા કરને મેહેર;
પારણાં બંધાય ઘેરેઘેર, એટલું માગું;
ફેરેછે વલ્લભ સુરનગરામ, જીલ્લેરાયપુરમાં મુશામ;
પંજાનીની પોળમાં ઠામ, ફું પાય લાગું. ૮

જાવણી. ૨ જી.

ધન નારણદેવ મહારાજ, રાજો નક્કલ ભક્તની લાજ;
મેંતો નગરે નિરખ્યા આજ, શોભા સારી;
કાષ્યાં દાસોનાં ફુજ, ઊત્તર દિશામાં મુજ;
ભેતાં થાય અતિ સુખ, ભળિંજલિહારી. ૧
ભેવા પેઠો ફું અંદર, ઘણું રૂપાણું મંદર;
ગાંધ્યાં પેઠાથિયાં પંદર, જે રૂબાફ ગાંભે;
ફેલો દરવાનેછે એક, જિપર મેળેછે છેક;
તે ભેયો વિવેક, તેમાં નોખત વાળે. ૨
સ્થાન ચોદ ભેયા સાર, તેની શોભાનો નહીં પાર;
વચ્ચે પાટલાની ફાર, દેવે છે સનમુખ;
ત્યાં ભતાં ડોઈન અટકે, દરવાનકેરે ચિત્ત ચટકે;
દ્વારી સત્તાવીસ લટકે, મધ્યે એક અમરુખ. ૩
ભેડુ ભળીવાળું દ્વાર, ત્યાં બે બુતાના છડીસાર;
ત્રાગ દેવ દરબાર, ભેવા પેઠો ફું અટ;
સફુ ભેઈને જાનંદપામ્યો, ફુંતો ભેયા ઊભો સામો;
દેવ પેઠેયો ભરીનો ભમો, એને માંથે મુગદ. ૪

ભેયો નંદનો ફીસોરો, શોભે ફેડમાં ફંદારો;
 માંથે મોતીનો તોરો, તે નીચો લળકે;
 હાથે પેફેર્યો બજોડો, ફાને ફુંડળનો ભેજો;
 પગમાં સોનાનો તોડો, તે બહુ ચળકે. ૫
 દરસન કરે હરિજન, ભેતાં માંને આજુમન;
 છે રૂપાનું સિંહાસન, ઘણી રૂડી મળ,
 સફુ ભેભે નભેરધારી, ભમણે હાથે જોડખારી;
 ત્યાં જોરડીછે સારી, તેમાં સુખ સભ્યા. ૬
 નારણદેવના બહુ ભગત, પ્રસન્ન પાયછે ભગત,
 પંખ્યા બાંધ્યાછે બિગત, તેની દોરી ખીંચે;
 ઊપર ભડીછે છાટ, કાયબડ્યા ચોપાટ;
 જોડ ફિંડોળા ખાટ, ત્યાં દેવ હીંચે. ૭
 ભેનો શોભાનો નફિંપાર, નીરખી રાખો નરનાર;
 ભૂલ નથી લગાર, ભેયા ભભે;
 ભે ભન પરનાતે ત્હારો, અને નારણદેવમાં ભરો;
 તેને દારકાંનું ફળધારો, જાગુણ ગાભે. ૮
 નડી જાદ સાડું શોફેર, સફુને થાયલીલા લેફેર,
 પારણાં બંધાય છેલ્લેઘેર, જોડવું માગું;
 ફેફેછે વલ્લભ સુરભ રામ, જમદયાદમાં સુકામ;
 જાટવું જાધી માડું નામ, ફું પાયલાગું. ૯

સાચણી ૩ જી.

સુરત સોનાની મ્હોર, સાતગાળી લીમપોર;
 તેનું કામ છે જોર, સોભા સારી;

ત્યાં ગાડી ઘોડા ભય, આપણ મહીને સરતો થાય;
 તોફાન મારગ માંય, ખેલને નાખે મારી. ૧
 પેદેલી ગોડ ઘોડની ચોડી, ત્યાં સિંપાઈ રાખે રોડી;
 પૈસા લેછે મારી ઠોડી, પછી ભયા દેછે;
 ખીસ્ને ખામાણી આનો ઘાટ, ગાડીની ફાટાફાટ;
 ને ભય ભયા ઘાટ, તે ત્યાં ઊભા રહેછે. ૨
 ગાડીવાળા નાખરા ભેષ, ત્રીજે મુકામ પીપરોદ;
 ત્યાં ધાય ગોદાગોદ, મારે મ્હોની ડકર;
 ત્યાં રીંતાના એવી ફુઈ, ફાયાં ગોધા ભય સુઈ;
 ત્યારે આંખે સકર ફુઈ, પછી રૂણનું ચકર. ૩
 છઠો ગપિયાલનો મુકામ, પછી જંગલીનો ઠામ;
 તે દેખી આવે હાન, સફુ ખુશી રહેછે;
 પછી ચોર આંખે ભય, એટલે સરત પુરી થાય;
 ત્યાં હરાયકે છતાય, નાણું ગણી લેછે. ૪
 પછી ભય ગામની મહીં, ઊતરે ઊતારો હોય તહીં;
 ફાકનાર પડે ઘેલો થઈ, તે નરમ પાયછે;
 ખીલ્લ સોખ્તી ખેલને નુજે, પાણી લઈને ફીણા ધુજે;
 નપરાયે લુગડે લુજે, પછી ધરીયે ભયછે. ૫
 સૌ ન્હાયા ભય ખુશી, એટલે ઊડી ભય સુસ્તી;
 ત્યાં સુરા ફરે કુસ્તી, ઘણો હરખ થડે;
 પછી ધરીયામાં ન્હાય, ત્યારે હનુમાન માં ભય;
 પછી ધી ખીયડીઓ ખાય, એવે સાંભળે પડે. ૬
 સાંભળે ગાડીયોને છોડે, ધીરે ધીરે ખેલને ભેડે;
 વળતી વખત ન દોડે, સફુ ઘેર આવે;

पैसो वापरे अथोड, डोर्छना मनमां नहीं शोक;
 शोभी सुरतना लोक, साइं प्रापुं न्याये. ७
 सुरत साइं शोहर, सहुने करने सीआलेकर,
 पारणां जंघाय घेरेघेर, जटवुं न माणुं,
 हुंछे वल्गुन सुरतराम, जमरापाह मां मुडाम;
 लुल्ले रायपुर मां ठाम, हुं पाय लाय. ८

साधणी ४५

प्रलु गिरिवरधारी, तारी मोरखीछे शारी;
 तने छिपर नखीं जलिकारी, तारी नारी सिफल. ॥३॥
 राहन कुंसेने तें शोण्या, गोबरधन पडपन ताण्यो;
 मधरने लणमां आण्यो, गेवुं नाराभां जणी.
 प्रलुछो गोडुणना वारी, तने मासपुलना मारी;
 शोभी कुंसेरायनी दारी, ज्यो ताहू रीजमलपलु. १
 शोण्या पांज्यन पास, धयो जमरापुनना दाम;
 दुयो दोखनो नारी, जूजलुदल धी फल;
 प्राधां रावरीनां ओर, लणो नंदनो दीशोर;
 ताइं जाय दुं गुंनेर, रीगिण्यां जलु नमल;
 प्रलु रंग रसीया, नथी मेहजायन धरीया;
 प्रलुदने धनचरीया, दरे दुष्टने डोमल प्रलु;
 सुधनयाने धारण धीधी, ते उठा लीतण धीधी;
 धीदुरनी लाळु लीधी, दयो नन्म सइण;
 शोण्यां लगतनां दुंज, ताइं सुधिर शोम मुंज;
 मर संपात्रने सुंज, देरो न इर अइण;

છોગાળા સુંદીર સ્યામ, કુરોત્તગતોનાં કામ,
કેફે છે યત્નત્નરામ, મુખ પાચ પત્નપત્ન. મેલુ ૩

સાવણી. ૫ મી.

જાલ્યા મસ્તાના મોરારી, ઘેલો થયો ગિરધારી;
રી કુખલ્યા છે સારી, ગોખરગંદી. પાટેકા
તેને વળગીને રહ્યો, ગાંડો ગોપાળો તું થયો;
છેક વસ્ય બની ગયો, છે રાહુ સ્ત્ર છંદી;
જેણે કાંઈ કામણ કીધું, તારૂં ચિતડું ચોરી લીધું;
નેમ જાલજાંઘી લીધું, જેવી કાંસા ફંદી. જાલ્યા. ૧
જે રામા રાંદી દુદી, તેણે લીધો તને લુદી;
હવે ખીલનાર છુદી, કુખલ્યાને નંદી;
જે બુધી ઊંચી તારી, તે લાગી સફુથી સારી;
છે વંદળ સરખી નારી, તેને તેંતો વંદી;
યત્નત્નના સ્યામિતું કને, હસવું ગમે નહીં મુને;
ને જોલાયશે તને, તે નકૂર ખંદી. જાલ્યા. ૨

સાવણી. ૧લી.

રગોરી ચણી સાસરે, ફીરખી કબુ જાના. ૭ જે રાગ.
રાધા કહે અકરૂર ક્યાંથી જાવ્યા;
મધુરાંથી કંસ કાળતું તેડું લાવ્યા. ૧
તું માયા છોડીને નયથાય ખોદું;
પછી જેકલાં કેમ રેફેવાય, દુઃખ મોદું. ૨
જાંખે કાળજ નહીં જાલું, ખોલો રાધા;

નહીં ફેરું સાંકળાં ફલ્લાંની ખાધાં ૩
 જાંજર ઝમકે ઠમકે નહીં ચાલું;
 પીળી ચોળી નાકે વાળી નહીં ઘાલું. ૪
 લમ્બુનાનું કાળું ગળ, ત્યાં નહીં ભલું;
 મોગરી ભંખુ વંતાક, મારે નહીં ખાવું. ૫
 સુસ્તકે તેલના ઘાલું, તમવિના;
 હુ કાળો શ્રદ્ધના ખાવું, જેથી ખીના. ૬
 રોઈ રોઈને જાંખ્યો ભરી મારી ફૂલી;
 આખાળપણાની પ્રીત ન ભત્તાં ભૂલી. ૭
 જેમ કહી વળાળ્યા પ્રભુ, પસ્તાવો પામી;
 તમે આવળે વેહેલા વલ્લભના સ્વામિ. ૮

લાયણી. ૨ જી.

ગોપી કહે ગોવિંદે ફરી ઘેલી;
 નથી ચોક્કસ ચિત્ત સુણો સાફેલી. ૧
 ના સુને ઘરનું ફાળ, લાભ ભેલી;
 સુણું પ્રભુનો પરધાય ભગિંદેલી. ૨
 અમૃત સરખું લોભત, પણ ના લાવે;
 સેને સુવા ભગિં, નિંદા ના ખાવે. ૩
 મને માત્ર ખતાવે કામ નથી ફરતી;
 ભ્યાંને ત્યાં ભુગલવન પુંઠે ફરતી. ૪
 હું ભેગો મોહનજીને મીર માંડી;
 મને લોક કહે કે ઓરી છે ગાંડી. ૫
 કોઈ અંતર જિંડી વેદના ના ભણે;

વલ્લભલ્લના નાથવણાદુષ્ણ પ્રમાણે. ૬

સાવણી.૩જી.

રાધા રૂએ રણછોડે રણ મેલી,
મારે જોયન થાવે જાસુની ફેલી. ૧
એ કાન કાળાની જાડલ ઘુતારી,
માયા ફરી કુવામાં ઝિતારી. ૨
મેં મ્હલી જોડની બાલ, મ્હારાનપરણી,
જા કોને કું મુન કરમની ડરણી. ૩
યમકે છે ચાંદની રાત, પયન થાલે,
જાડે જયજો જંગે જગની રાલે. ૪
ગ્રેહની વેદનાથી કાયા ઘણી કંપે,
પાડેરીનું સુખ ભેઈ, જીવ નાલંપે. ૫
પાસે હોય પીગિડો, જીવડો રહે જાણ્યો,
પણ મોહનજી મને મેહેલી ચાલ્યો. ૬
એ વિભેગની વેળા ફ્યારે રણરો,
વલ્લભલ્લનો સ્વામિ ફ્યારે મને મળરો. ૭

સાવણી.૪થી.

લુખો માધવ ભલો મધુરાં ગામમાં,
સરવેનું ચિતડું ચોર્યું ઘનરેયામમાં. ૧
સહુ ગોપી કહે જાણ્યું તડું બ્યારનું,
જન્મ ઊછ જન્મને લાવે નહિં ત્યારનું. ૨
શ્રીકૃષ્ણ મધુરાં જાણે કઠણ થારો,

- આપણા ગોકુળની રાત્યો કેમ ન્નશે. ૩
 લક્ષ્મીતા કેહે ન્નણતી હતી ખેયું;
 માયા ફરી તે ન્નયા નહીં હેયું. ૪
 નોહોતી ન્નણતી કે દગો દેઈ ન્નશે;
 સે ગામ ન્નશે તે ગામના ગોવિંદ થાશે. ૫
 ખેની ઊંઘા પડીયા કરમના પાસા;
 હવે અહીંયાં આવ્યાની શી આશા. ૬
 કોઈ કામની કેહે છે મારગે આવ્નો,
 કોઈ કેહે જાના ઘરમાં ન્નઈ આવ્નો. ૭
 કોઈ કેહે શરમમાં કાંઈ નથી થાતું;
 કોઈ ગોરી કેહે ચોરી લાવો લાતું. ૮
 કોઈ કેહે વચમાં વાંધો કાંઈ ફહાજે;
 કોઈ કેહે ગોવિંદની ગાંસડી સંતાડે. ૯
 કોઈ કેહે કૃષ્ણનો રથ રોકી રોકોને;
 કોઈ કેહે રચાનને સોગન ખૂંજણોને. ૧૦
 કોઈ કેહે લય ખતાવો કુંસ કાળનો;
 કોઈ કેહે રથ રોકો શ્રી ગોપાળનો. ૧૧
 કોઈ પનિતા વિચારી ઘરમાં પેઠી;
 કોઈ રામા રસ્તો રોકીને ખેડી. ૧૨
 તોપણ પ્રભુ રથે ખેરી ચાલ્યા;
 કોઈ અખળાએ આવીને ફર આલ્યા. ૧૩
 તોપણ ચાલ્યા તેં રામ ધર્મ રીસે;
 કોઈ ફર મેલે રીસે ને હોઠ પીસે. ૧૪
 કોઈ નિહાળી ભુગણ પમને ખેતી;

- કોઈ લોક લાલે છાની માની રોતી ૧૫
 કોઈ રામ રામ લગવાન નામ લણતી,
 કોઈ પગ ગંગુંઠી પૃથ્વી ખણતી ૧૬
 કોઈ કુન્ય મંડળ કંપાવેછે નારી,
 કોઈ જાદા કરે તે જુજે ગીરધારી ૧૭
 કોઈ નિરલસ થઈ રથ નાથ તણો જાલે,
 ત્યાં વીરમ કહે જાવીરું કાલે ૧૮
 કોઈ કામ્ના કહે કાલે ત્યાં નવ રહે રો,
 દામોદર ડાહ્યા દગો ના દેરો ૧૯
 સમન્નવી સરવે નાર મોરાર ચાલ્યા,
 નેવી ક્લાલી તેવા વાયદા જાલ્યા ૨૦
 પાછી વળી પ્રેમદાગ્ધો પસ્તાતી,
 ફરજ વિના જન કોઈ નથી ખાતી ૨૧
 લગવાન વિના સમરસન સરખું જાણે,
 સફુને થાય સપનાં લણકારા યાજે ૨૨
 ન જાવ્યા પ્રેમ સફુ પસ્તાઈ મરતી,
 કોઈ મન વાળે ને વિચાર બહુ કરતી ૨૩
 હાપણની હાફી નારી શિખામણ દેછે,
 સફુ સખી પ્રત્યે પ્રેમ ધરી કહેછે ૨૪
 બેઠેન પરદેશીની પ્રીતી ભે કરશે,
 પાછળ થકીને પસ્તાઈને મરશે ૨૫
 વિસરે નહીં જલજેલો જનતર નમી,
 બેયો ક્લાલો છે વલ્લભનો સ્વામી ૨૬

ગરબી.૧ સ્ત્રી.

પ્રેમની પીઠાતે કોને કહીયેરે, હો મધુકર. ૦ એવાગ.
 યોગાનમેં ચોપર નમાઈરે,
 ચત્રતુલ્કે યોગાનમેં ચોપર નમાઈરે. ॥૮૬॥
 સોનેડી સોગરીને રૂપેડા પાસા,
 રમત ખૂબ લગાઈરે. ૦ ચત્રતુલ્કે. ૧
 સજ સંખીયનદેખનેડું ખેલી,
 રાધે પ્યારી કું રમાઈરે. ૦ ચત્રતુલ્કે. ૨
 જોર હુલ્લ સંખીયાં જાને ખડી રહી,
 સજન કું પાસ ખેઠાઈરે. ૦ ચત્રતુલ્કે. ૩
 દાવ પર દાવ સેં સોગરી મારે,
 પ્યારી કું ખૂબ લગાઈરે. ૦ ચત્રતુલ્કે. ૪
 વલ્લભકો નાપ કું હરિ કોઈ સે,
 રૂપાળી રાધે કું હરાઈરે. ૦ ચત્રતુલ્કે. ૫

ગરબી.૨ જી.

જાવોની જાવોની જાવોની,
 હો જીરે રાજ, મ્હારે મ્હલે તમે જાવોની. ॥૮૭॥
 લગવાન પકવાન પીરરી મેહલ્યાંછે,
 જાન્નેઠે ખેરીને તમે જાઓની. ૦ હો જીરે રાજ. ૧
 તારી ખંસીમાં મોહની લરીછે,
 મધૂર મધૂર તેમાં ગાવોની. ૦ હો જીરે રાજ. ૨
 ખીજી ચનિતાનો વાયદો રેહેશે,
 રૂપું મામીને નભવોની. ૦ હો જીરે રાજ. ૩

તમો મારે મેં જિજ્ઞાસું જિજ્ઞાસું;
 સેહેને પોહોડી સુખીયા થાજોની. હોજરે રાજ. ૪
 પ્રેમરસધ્યાતો પ્રેમથી પીયો;
 જનમૃત રસ મને પાજોની. હોજરે રાજ. ૫
 વ્યાસવલ્લભનો નાથિ જિહારી;
 રાંધનો પાલવડો સાહોની. હોજરે રાજ. ૬

ગરબી. ૩જી.

મેહેર છે મેહેર છે મેહેર છે રે,
 મારા માધવ તમારી મેહેર છે. ૧
 પ્રીત રાખો છો તે પ્રેમધણો ઊપને;
 ઝેરીલા લોકોને ઝેર છે રે. મારા માધવ. ૨
 ગોફુજ ગામના ઘેલા ગોવાળીયા,
 નિંદ્યા કુધલ્લીનો ફેર છે રે. મારા માધવ. ૩
 મ્હોટાં મ્હોટાં મેહેણાં ખોટાં ખોટાં ફહાડે;
 લાંછન ઘેરે ઘેર છે રે, મારા માધવ. ૪
 સારસરીયાં સંતાપે છે મુલને;
 પીયરમાં લુંડી પેર છે રે. મારા માધવ. ૫
 વલ્લભના પ્હાલા પહાલપણ રાખો;
 જોરલી લીલા વ્હેર છે રે. મારા માધવ. ૬

ગરબી. ૪થી.

રૂઝે વિઠ્ઠલનો વેશ છે રે;
 ખેડેની રૂડો વિઠ્ઠલનો વેશ છે. ૧
 ૧૧૮૬ ૥

મુસ્તકે મુગટ કાનમાં ફુંડળ,
શોલીતો ખાંધે છેરાછેરે, બેઠેની રૂડો. ૧
રાતીરી ખાંખડી વળીછે વાંકડી,
ફેવી મિલ્નળની દેરાછેરે. બેઠેની રૂડો. ૨
પાંપણનો ચાળો અતિ લટકાળો,
કાળા નાગ સરખા ફેરાછેરે. બેઠેની રૂડો. ૩
પરદેરી પીણિનું ઘર પડ્યું પાણ,
ગમતો ગોકુળનો દેરાછેરે. બેઠેની રૂડો. ૪
વારેવારે વહાલાનું મુખદેખું પાણ,
પ્યાર મને હમેરાછેરે. બેઠેની રૂડો. ૫
વ્યાસ વલ્લભના નાથનું રૂપને,
સરવેથી છબી બેરાછેરે. બેઠેની રૂડો. ૬

ઝારખી. ૫મી.

પડું છું ભમુનાના ભળમાંરે, .
ભુખો પડું છું ભમુનાના ભળમાં. ॥ દેક ॥
પ્રેતુ કહે દડો પડ્યો પાણીમાં,
ગેડી મારી મેં બળમાંરે. ભુખો. ૧
કાળી નાગથી ફુંકેમ ડરી ભળી,
છેતરી નાખું છળમાંરે. ભુખો. ૨
ઝેરી નાગ સાથે ભેભે અપારો,
વર્ય ફરી લેણી ફળમાંરે. ભુખો. ૩
વ્યાસવલ્લભનો નાથફું હઈરાતો,
પકડી લાવીશ પળમાંરે. ભુખો. ૪

ઝારણી પુઠી.

વહાલો રમે વ્રંદાયનમાંરે,
 મારો વાહાલો રમે વ્રંદા યનમાં. ૧૧ટેક. ૧
 દોરંગી પુનીયાંથી નધી ઉરતી,
 કુરું છું પ્રેમી બનમાંરે. મારો વહાલો ૨
 સ્વપ્નામાં સુદીર સ્વામને દેખું,
 જોવી તાજાં ચેલી તનમાંરે. મારો વહાલો ૩
 સોળસેં ગોપીમાં રામખો રોલે,
 હોમ વિલખી હોય ઘનમાંરે. મારો વહાલો ૩
 જીવને ભરાજે સંપન્ધી ધણલો,
 દસવાર સ્નેહી રનમાંરે. મારો વહાલો ૪
 વ્યાસ વલ્લભનો સ્વામિ રામખિયો,
 રમી રહ્યો મુજ મનમાંરે, મારો વહાલો ૫.

ઝારણી ૧લી.

(તમે ક્યાંના છો તીરધારીરે) જે રાગ.

રાધાજી તારી પાસે, કાંઈ જોઈ જુદું છે જુદું છે. ૧૧ટેક. ૧
 તેં જાડુ લખરો કીધો, થી ફૂલને વસ્ય ફરીલીધો. કાંઈ ૨
 કોઈને વસ્ય નહીં જલદાણો, પણસાં ખેતારી ગાળો. કાંઈ ૩
 તેં કીધાં દેખે સાધ્યો, જે મોહનજીને જાંધ્યો. કાંઈ ૪
 પુરું ઘર જાગળ નથી ભમતો, લ્યાંત્યાં તુનપાછળ ભમતો. કાંઈ ૫
 જોઈએને જડે છે, તો પણ તુન પુઠે પડે છે. કાંઈ ૬
 જામઘેર લડકાયે ગાયો, તુલધેર ધીરજે સડાયો. કાંઈ ૭
 તારી માતંતને જડે છે, તો જોને રીસયડે છે. કાંઈ ૮

એવો લાલ્લ પયો પરભુલ, તે સઘળી ગોચો પુલ. કાંઈ ૮
એને વરદાન વિહન પામી, વસ્ય પયો વલ્લભનો સ્થામિ.

કાંઈ ૯

ઝારખી ૨ ભુ.

લાલ તમારી સંગે, લાતાં લાલું ધું લાલું ધું. પાટેક ૧
તું ગોઠુળનો ગોવાળો, રું રાખે ચીતઘોર ચાળો. લડતાં ૨
હું ઠુળયંતાની છોરી, તું તો કરનારો ચોરી. લડતાં ૩
તારી મરણ ફરણ બનણી, રું થઈ ખેલો હાલી. લડતાં ૪
તું ગાયોનો ચોરનારો, પુતનામારી માનનારો. લડતાં ૫
તું બંસીમાં ગાનારો, બ્રાહ્મણનું બંન બાનારો. લડતાં ૬
તું ગોપીને બન્યનારો, માંખણ માટે નાચનારો. લડતાં ૭
તું ગપર બનયલ્લભરીણ, પાણસાંખી રહેતે બીજી. લડ ૮

ઝારખી ૩ ભુ.

રાધાખોલી ખેનમને, મોહ્યો મોહનભ મોહનભ. પાટેક ૧
હું જળતરવાલજીં જ્યારે, પુરે ત્રિફલોયત્યારે. મોહ્યો ૨
મારી ભેડે ભેડે ચાલે, પાણીનું દોરું બાલે. મોહ્યો ૩
ખેનઘટપર પાખંડ માંડે, લીડ હોય તે ખાણી કહાડે. મોહ્યો ૪
હું જળખેચુંતે ભુજે, માંણ મુક્યાખાંખાં પુધે. મોહ્યો ૫
ખીલખાણને બરડા પડાયે, મારે માંધે બેડલું ચડાયે. મોહ્યો ૬
પછી દોરું પોતે માગે, નજાપું તો ચરણે લાગે. મોહ્યો ૭
કોઈ દીનહું રીસાર્થ જિં, પ્રભુકહેરો જાલ નહીં ખાજી. મોહ્યો ૮
મને રંગીનો રીસાર્થ જિં, ફાંપે ખેન પાલ્યતાણે. મોહ્યો ૯
મને મીઠું ખોલી ખનાયે, કાંઈ કોલક ફરી હસાયે. મોહ્યો ૧૦

માહાત્મ્યોજ્યુલગેમીડું, મું મુનમંજેયું ઘીડું મોહ્યો ૧૦
 જીજી પ્રેમાને પીડે, મહાત્મ્ય મુજ નેતો ઘીડે મોહ્યો ૧૧
 જોની ગોષી માં ગયઈ છું, હવે બહુ જાયર થઈ છું મો ૧૨
 વ્યાસનો વ્હાલો રહ્યો નથી, મારી કેડ મેલતો નથી મો ૧૩

गारुजी. ४थी.

ન્નજો ન્નજો રે લાંના લાલ, નેખરાં નાકરીયે નાકરીયે નેક
 પાસે રોખ્યો પોજો પેકો, લાલ ક્યાંથી શિખ્યા લલકો નેખ-
 તમો જોડુ જામના દાણી, ક્યાં શિખ્યા મધૂરી વાણી નેખ-
 ફડી જાવડી ખંરડી જાલવતાં, ક્યાં શિખ્યા નૈતન વાણી તાં-
 સડી પત્ની પરખોલના ખો, ફેરે સ્યામ સરમડાં ઈરાખો નેખ-
 તમે ફરો છે ઠામના સંગે, દોંગી રજો તમારે દંગે નેખરાં- ૫
 ગામ જોડુ માં વાત થાય છે, પ્રીત મપે તાં જાલય છે નેખરાં-
 શું ફરે જાલજાખિયારી, તું ઘેલી ફરે છે ગીરધારી નેખરાં- ૬
 તારી મોહ્યની સહુને લાગે, વાંસજડી ફાળે નેવાગે નેખરાં- ૭
 વાંસજડી સરયની વરી, ડંસે છે સરપાણે રી નેખરાં- ૮
 સહુ પત્નિ કન્ય મોહ્યો મીથાખોડ પ્યાવલ્લ લના સ્યામિનું-

उत्तरजी. पन्नी.

राधाकृत तां प्रोत्सुं, सागे रदीयाणुं रदीयाणुं ।।टेड।।
 तुं रत्न इड नीमडीयुं, इपे क्वां जेसीने घडीयुं ।।सागे १
 डोर्छ जनापनारना युक्कु, त्रिलोड ताणुं तेन मूयुं ।।सागे २
 शीरशोले बाणनीयेणी, तुं मानुनी भरघा नेणी; सागे ३
 गर्धरना रिझनो रंग मणियो, जिल्लण दंत घाड म डणिघो सागे ४

તારી કમળ સ્નેહ્ય હાથેળીઓ, હસ મીઠીની થપ્પડ ફળીયોલા.
 કુચ મંડળ કમલ ફોરી, તુલ્ય અંગ તથા શિશુ મીઠી સ્વાગતો. ૬
 રાધીકા રૂપીનહી રંભા, તારી હંધા ફરળી સ્વંભાવનામે. ૭
 ભેડી સ્નેહીને થાય ચટપટી, સ્વામા સિંહ સારળી કલિન્દા. ૮
 પદમ પાની નેપુર અમકે, તેં મુલને હગિયો હમકે, ભાગો. ૯
 તારી નાત્ની નૌતમ રંગમી, ખલખેલી શોભા અંગની સા.
 રૂપરૂપે તુલ્યો ન્નેયો, પાલન તનો વહાલો મોયો. ભાગો. ૧૧

ગરબી. ૧લી.

તીંદલરીરે તીંદલરી, એ રાગ.

ગોળી ફોડીરે ગોળી ફોડી, ભુજો સસોદા ગોળી ફોડી. દેક.
 છાનામાના માદ માંખણાખાધું, છારાતો પીધી થોડી થોડી સુ.
 ગાયની ગમાણમાં ગોવિંદ પેહો, વાછડી ને છાની છોડી ભુજ.
 ડોડી ડીચાં રીંકામાં ભેરવી, તાણી ને નાખ્યું સોડી. ભુ. ૩
 મીરિાની ખંધ ખતાયું તમને, ગાવ્યો તો ફાળી કામળી જોહી. ભુ.
 શ્રીકમત મારો તોડાન કરેછે, વ્યાસ પાલન ફેરવે રનેડી. ભુ. ૫

ગરબી. ૧જી.

રંગ રસીયારે રંગ રસીયા, રૂદે કમળના રંગ રસીયા. તટેક.
 વાંકા હાંડીને વગડાણ મેઠવ્યું, કુલાના વિહુર મનવસીયા. ૩.
 પરનારી ની નભર પરતો, ગંધાવેદ નૌત્યમ નસીયા. ૩. ૨
 મીઠુઆંજી મોહ્યની નાખી, માયાકરીને શું ખસીયા. ૩. ૩
 વાગે છે ચાં સળી ચીંમે છે પાંડળી, કાવ્ય ગતિ ગપિની ડરિયા.
 ભુજો નવરત્ન પીલક ત્યાતમને, ગુપ્ત પાલનો કમાં નસીયા. ૩. ૪

વ્યાસવલ્લભજનનાવાલાવાલ્યમ, જેમસાંભળીનેરન્યામક -

શીયાદે ૬

ગરબી ૩ છુ.

ઘેલીકરીરે ઘેલીકરી, જાતજાલજેલેઘેલીકરી. પારેકા
કાંઈપણબનદુઃકષોકથું, મારેગાંડીયઈખરેખરી. જા. ૧
પ્રેતુનીપુંઠેકુંઠુંનીંઘા, પણખુબદેખીબીડીકરી. જા. ૨
સ્યામનાસંગમાંલલ્યામેલી, માખાપથીકુંનહીંડરી. જા.
અંતેરંગમીમુક્યાંરખજતાં, સ્નેહકરીનેદીધીછરી. જા.
સુવેલોહરજનથીજોલાવતા, પણકુંરફીંધુંવ્યાનઘરી. જા.
જેચતુરચિનાનથીચાલતું, મ્હોંબેગિંધુંકરીકરી. જા. ૬
રાતદકાગેલેલાગીલાલની, પ્રેમનીપીડાએજાંધુંમરી. જા.
વ્યાસવલ્લભનોકૃપાળુંકપટી, અંતેખુલનેપરફરી. જા. ૮

ગરબી ૪ થી.

શુંરોકોરેશુંરોકો, જાણારોશામશુંરસ્તેશુંરોકોદેક
રસ્તેરોકયાનીદેવપડીછે, દૂરરહોનાંહિતોપાડુપાડેરજા.
જાણાકામજાથીનહીંડરયાનાં, જીવરાપપારે, રાખ્યોધોકો.
ધીરેધીરેખફુજોલપુંશીખ્યા, ધરનારીનેકથમરોકો. જા. ૩
મારમમાંમનેહરજાનકરેછે, જાણોરેગોડુપણામનાલોકો. જા.
વ્યાસવલ્લભનાનાથનેપકડે, જેચારમળીનેમારોહોકો. જા.

ગરબી ૫ થી.

મારમેમજ્યારેમારમેમજ્યાજાગહરજામનેમારમેમજ્યાદેક
કુંજરોકરીનેજમેજોખાવ્યાં, સુણીશામળીયોફડફડખા. જા.

જડજડતામુખમયડાલીયાલ્યા, ખાજ્યામાંજાતોનયખજ્યા.
 જમેકહુંડેઆમરુંક્રોછો, નંદુંયરજાવડરુંચડ્યા.
 લાલજમખિપરશોક્રોધલાગ્યો, રુંસમજીછોગાળાછળ્યા.
 જોમફીફરગરીનેકરીવીનતી, ત્યારેડુખનાદોનડળ્યા.
 જોપુરુષનોસંગછેફાલો, ખીલ્લપુરુષનાસંગજળ્યા.
 પેહેલાજતડનેજતડારેહેતા, હુયેજમાનાસંગમાંતળ્યા.
 ગ્રંદાયનનીકુંભગલનમાં, રંગાલોગરમયાપિદૃલવળ્યા.
 જાલનોદીનજાણુંદનોડિગ્યો, ક્રોસલાપતામાંતરતફળ્યા.
 વ્યાસવલ્લભનોતપિપ્રસંનથઈ, ગોડુખમાંપછીપ્રીત્યેપળ્યા.
 જા. ૧૦

ગરબી ૬મી.

મને મારીરે મા મને મારી, રાધાકહે મા મને મારી. ૧
 સરખી સૈયર જામે રમતી ફુતી, ત્યાંજાવ્યોપેજોગીરધારી. ૨
 છોગાળાનેછંછેડ્યો નહોતો, તોપણછાંટીપીચકારી. રાધા. ૩
 ગાયનાગોખર મુતરનીપીડાળી, ખીજીનેછાંટીસારીસારી. ૪
 હુંજેકલીનેજડખાપીનાખી, જ્નેચામળીતીખીલનારી. રાધા. ૫
 ગામનાગોવાળસફુજ્નેઈમહાતા, ક્રોઈયેનારાખ્યોચારી. ૬
 વ્યાસવલ્લભનોભુગદીરાતખરો, હુયેતોહુંજેનાથીહારી. રા. ૭

ગરબી ૭મી.

છૈયાને માર્યો છૈયાને માર્યો, જ્ને ભસોદાછૈયાને માર્યો. ૧
 રાંડડો ગજીજો દીકરો મારો, મારેનારાત્રીકમથીહાર્યો. જ્ને. ૨
 છેક છોગાળો છળી ગયોછે, ક્રોઈયે મદના ઝિતાર્યો. જ્ને. ૩
 મ્હોડેચડાપી મસ્તાનકર્યોછે, ચુંદીજેઈનેનાચાર્યો. જ્ને. ૪

લાંડીયો લડકપો લડકો તારો, પાણજેકધીનદુટવો યાસો. મને
વ્યાસવલ્લભનો નાપનો રો, પ્રભુના ઘરનો પિસાચો. મને ૧

કારખી ૧ છી

કામણાળાહો ફાંન, મોરલીયાળા. એ રણ.
મને ગુલનખ ફરીરે, મને બેલાન ફરી,
વાંસળી યાહીને યાલખાયે. તાડકા
સુધ્ય સાનને લાન લૂલી, બની ગઈ ધુંગાંડી,
સાસરીયાં સફુ રાત્રીયાં, સ્યામિયે પાછાંડી. મને ૨
ત્રાણું ખાણું જન્યું ન સૂણે, ભમિને લગવાન લાણું,
ફાંચલડી ફરમાં રહેને, જોડું જયજો સાણું. મને ૩
ચાતું તો લડકીયાં ખાણિં, બોલું લોચાપડતું,
પિયરીયાં ચાતો ફરે ફાંઈ, ભૂત પ્રેતછે નડતું. મને ૪
ત્નાઈ મુખા ભૂખા જાયે, મારખાઈ જન્યું સુણી,
ચીઠી દોરાદાણા ખાંધે, દે મરયાંની ધૂણી. મને ૫
જન્યુપાળા જોગી જાયે, મીઠું મુખે લાંખે,
જાતિ જાયે જોર કરતા, તારે ભુરડી નાંખે. મને ૬
માતા મારી નાણાં જાયે, સફુ ના મુખપરમાણે,
મારે જંતર ઊંડી વેદના, તે તો કોઈના લાણે. મને ૭
કામકાજ ફાંઈ ફરું નહીને, ફરું રામજિયા સાથે.
વંતરી સગંજ ચળગાં મહેલ્યું, વ્યાસવલ્લભના નાપિ મુને ૮

કારખી ૨ છી

મોરલીયાળી ફાંજાની ખંડી યાગી ફાંજાની,

ચાલો સખી સર્ધયે, સુંદીર સામકને. ૧૮૬૧.

જેને જોત નાથરાતે નાથયે, પાંસણડી વગાડી,
ત્તર જિંઘમાં જિંઘીતી પેણ, જંસી જે લગાડી મોરલી. ૧
પ્રભુને પિતાંખર રોત્તે, રોત્તે પામરી પેટકો,
પગે પાવડી ચારે ગાયડી, ફોલાવતો સરકો મોરલી. ૨
માથા ઊપર સુખદ ચળકે, કને લળકે મોતી,
દોઢ દિંગળોડ સરખારોત્તે, નાક દિપેડની લ્યેતી મો. ૩
ખાંધે ગોડી જોડી કામળી, ભવગોવાળા સાથે,
ઘણી રીતે મોહ લગાડ્યો, વ્યાસવલ્લભના નાથે મોરલી.

ગરબી. ૩૭.

માયા લાગી મોહનતી, મોખત લાગી મોહનતી;
જે ચતુર નર વિના મારે ચાલે નહિ. ૧૮૬૨.
ચંચળ જેની ચતુરાર્થ, સાને સમજી લયછે,
વખત જેવાં વાત્ન વગાડે, તફતે યાં ગીત ગાયછે. માયા. ૧
ચંચળનારીનાં પિત્ત વરતે, પોતે પરખ ફરેછે,
તેવો સવાલ તે પોજિત્તર, બોલી પિત્ત ફરેછે. માયા. ૨
મહોજમાં જાણે મને જોલાણે, વાત ફરેછે ઝાઝી,
રાત્રીજી રંગીલો રહીને, રાજે રંગમાં રાજી. માયા. ૩
ઘણાક ઘરની ઘાતો જાણે, તે સુધુ મુળને ફરેછે,
રમવા ભમવા હુ સખા સાર, પ્રભુ પાસે રહેછે. માયા. ૪
જાણી રાત જિંઘમાત ફરેને, મીઠું મુજે લાંજે,
સાણું જોડી સયન ફરતો, રાંમ જિંઘડીનાંજે. માયા. ૫
મુળને ફરેશે માતુની, તુળને લેઈ ખુશી થાતો.

રૂઢની રામા નહિં ઊંઘવા દેગિં, ફર મુન સાધેવાતો. માયા,
મારી રાંધી રસોઈ ત્રાધે, મુખ માગી લે જાયા,
પલ્લવલ્લતા સ્યામિની સેવા, હૃદયે કેમ દેગિં સ્નયા માયા ૭

ગારબીશતી

ઊભા રહોતો કુંવાતડી. એ રાગ.

ગુમાની ગોપાળા ને ગાધિયા, જો નંદણ;
જાંડીયા જોડ જડવા ગઘા જો નંદણ. ૧

તમ સુતકામની માં ફરતો જો નંદણ;
લેમી તેની મરફરી ફરતો જો નંદણ. ૨

ધુંધટા તાણેલા જોસતો જો નંદણ;
જેમ તેમ ખુડ જોસતો જો નંદણ. ૩

ઘાણી પ્યારીનો પલ્લવો સહાયછે જો નંદણ;
ઊરછપિ નાખી નારી બચછે જો નંદણ. ૪

જોડ જલ્લજ જે નથી જાણતો જો નંદણ;
તમારો ખેરો ખુડ જાણતો, જો નંદણ. ૫

સ્વહુ ગોપી કાને ઘેલી ફરી, જો નંદણ;
જાજળા જમારી તરી ફરી, જો નંદણ. ૬

તમારું ગામ મેલી લઈયે, જો નંદણ;
જીલે વનવાસ પુરી રહીયે, જો નંદણ. ૭

વંઘ્યા નદીયે ગોપી સાધિને, જો નંદણ;
તરફિનો ચારો વ્યાસના નાધિને, જો નંદણ. ૮

ગરબી. ૨જી.

તંદુર્યે સુણી સ્વાજ કહારીયો, ગોવાળિયા
 સમારી તારીયે યંહારીયો, ગોવાળિયા ૧
 માંખણદેઈ દેઈ સ્ત્રીખવ્યો, ગોવાળિયા,
 સુરખોજતાં ખડુ રીખવ્યો, ગોવાળિયા ૨
 ખોલું તમે ખોલ્યા તે કસણે, ગોવાળિયા,
 ક્યારે સર્વે લવછો ખાણે, ગોવાળિયા ૩
 પછી લામનીયો લરાયછે, ગોવાળિયા,
 ત્રીકમલુ તેડીને લયછે, ગોવાળિયા ૪
 સામસામી સાલ લેણાયછે, ગોવાળિયા,
 અંત્યો અંત્ય ગાળ દેવરાયછે, ગોવાળિયા ૫
 ફરલુને ફલકા પાડે, ગોવાળિયા,
 વણા ખાહાર સજી કાહારે, ગોવાળિયા ૬
 ગોડુખમાં ગોપિની લખે, ગોવાળિયા,
 મુરારે તો કન્યાનો લખે, ગોવાળિયા ૭
 કોહોતો માન છોડી ભરેજ, ગોવાળિયા,
 વત્તમાં વાસધૂરી રહીયે, ગોવાળિયા ૮
 નહિતો છોડાયો સ્ત્રી સ્થાપિને, ગોવાળિયા,
 મું પારું વાઙ્મનના નાથિને, ગોવાળિયા ૯

ગરબી. ૩જી.

રંગથી રાસ રમાડ્યા, જો બેનડી
 અંતર આતંદ પમાડ્યા, જો બેનડી ૧
 વાગતીતી તાળ મુંગરે, જો બેનડી,

લેતાતા લાલ અરધંગરે, જો ખેનડી, ૧
 ત્રીકમ તંબુરો યગાડતા, જો ખેનડી
 મોહની ખુફુ ખગાડતા, જો ખેનડી. ૭
 ચાલે પાંડા યનમાળી રે, જો ખેનડી;
 યાગતી વિઠ્ઠલની સાળીરે, જો ખેનડી. ૪
 જો પું લેઈને હવ જાયછે, જો ખેનડી
 નિંદામાં સ્યક્ષાં ધાયછે, જો ખેનડી. ૫
 મારે માત તાલની ચોરી, જો ખેનડી;
 રું કું સપૂતની ઘોરી, જો ખેનડી. ૬
 કન્યાં ત્યાં લે જો ખેનડી મુંખડું, જો ખેનડી;
 કાંઈ કરતાં ધાય સુખડું, જો ખેનડી. ૭
 સૈયર દુખી તારા સાધિની, જો ખેનડી;
 મોહની વલ્લભના નાધિની જો ખેનડી. ૮

ગરબી-૪ થી.

ધાત્તા રું રોડો વાદમાં, વિઠ્ઠલજી;
 નથી સમજતા ધાદમાં, વિઠ્ઠલજી. ૧
 કોઈની પુંઠેના ફરીએ, વિઠ્ઠલજી;
 જાંખ્ય જાણાસારો ફરીએ, વિઠ્ઠલજી. ૨
 લોડ દોખતાં ગાળો નાંડીયે, વિઠ્ઠલજી;
 હોયશે જલ્લન નાંડીયે, વિઠ્ઠલજી. ૩
 નારીને ઘેર ન પાધીયે, વિઠ્ઠલજી;
 ચોરી સરખો સમો સાધીયે, વિઠ્ઠલજી. ૪
 જન્ય વિપર જાન નાખિયે, વિઠ્ઠલજી;

જાણું ભેઈને મુખ લાંબીજે, વીઠ્ઠલજી. ૫
 વેહેલી પળશીધી માયા કિજીયે, વીઠ્ઠલજી;
 પછી ધન તન તાણી લીજીયે, વીઠ્ઠલજી. ૬
 પેરાયા મુખેન ફૂલીજે, વીઠ્ઠલજી;
 અખળાનો ગુણ ન ભૂલીજે, વીઠ્ઠલજી. ૭
 જા શિશા તમારા કામની, વિઠ્ઠલજી;
 વિનતિ વલ્લભરામની, વિઠ્ઠલજી. ૮

ગરબી. ૧લી.

ટમારે ઘેર જાવો નંદલાલાજી રાગ.

કે કંસરાયને ફેફેયા ઘો કાંઠાનાં
 માહારાજે ઘરમાં પેસોછો છાના. કે કંસરાયને. ૧
 છાનામાનાઘરમાં પેશીભજોછો, માંખણામ્હાંડૂલીને જાઓછો,
 જાસનેદહીંતે ગોધાળને પાઓછો. કે કંસરાયને. ૨
 ગોડુળીજાનાં લોકલેગાંથઈરું, મમુશમાં ફરિયાદીલઈરું,
 મહિનાં મૂલગાણીગાણી લઈરું. કે કંસરાયને. ૩
 કાના મ્હારે મ્હેલેથી તું બને, ઘેરેઘેર મહીં માળીખાને,
 ફાલો હોયતો તું તારી માને, કે કંસરાયને. ૪
 નીત્યે ખેલ ફેરે છે તું જાયા, જાલે તો તને દેખીં છું ભયા,
 જાલ્યા રું તારાઘરમાં નથી ખાયા. કે કંસરાયને. ૫
 જોવું સુણી ચાલ્યા અંતરભભી, પછીનારી પસ્તાવો પામી,
 જોયો ફાલો વલ્લભનો રુવામી. કે કંસરાયને. ૬

ઠારખી ૨ ભુ.

ઠસોદા કાનાને કેમ કરીયે,

લ્યાંને ત્યાં ફિકરમાં કરીયે. ઠસોદા ૧૧૮૬૧.

મોહન તારા મરકતને લાવે, છોગાળો છાનામાનો જાવે,

જેવું નિલગજ્જને લફિંકાવે. ઠસોદા ૧

હુસી ઘાંત મુહાડીને ૧ મતાં, નાગાનવશં મેહેલ્યાં ભમતાં

જેવાં લાડ ખજાને નથી ગમતાં, ઠસોદા ૨

ફેરવા દિન દાખેલાં રહીશું, જાણું પસોતો મહેતાં નઈશું,

સરવે વાતો ફંસાસરને રહીશું. ઠસોદા ૩

મહી માટે રીઝાં રહીત તોડે જોડી જાણાડી રોડે,

ને જાણવા નઈરોડો દોડે. ઠસોદા ૪

ઘીના ઘુણીયા જોંધાચણે, જેવું રીધું કાનુકાણે,

તુંડું જોણીને ફેવું જાણે. ઠસોદા ૫

જેવું બ્યાન નેઈ નઈ જોડી, જાણના ધિને રીખરણે,

નહીંતો મારા નેવી નથી જુડી. ઠસોદા ૬

ઠારખી ૩ ભુ.

ચાલો મારા લાડકડા કાના,

તારી ના રોશો રહો છાના. ચાલો મારા ૧૧૮૬૨.

ચાલો ખેરા ઘરમાં ધવરાવું, જિનું પાણી સર્ઈને નવરાવું,

મોહન મારા માંખણે ખવરાવું, ચાલો મારા ૨

જાણ્યો તારી નેથી કાજલાવું, ફારજીર ઝીપર ઘલાવું,

ખરણ ઘુઘરાખાંધી પલાવું, ચાલો મારા ૩

છાના રહોરોવું છોડાવું, મારા ખ્યાવા પારણે પેડાવું.

હિપરતને જંમર જોદાવું. ચાલો મહારા. ૩
તને ખુરીદેખીખુરી ધાવું, જાનારો હું માતા મરીત્તવું;
ચલ્લનના વહાલા દાલો ગાવું. ચાલો મહારા. ૪

ગારખી ૪ થી.

હિંધો મારા હુરી હાલો હાલો,
ખેરા તું બાપને બહુ વ્હાલો. હિંધો. ૧
તને મળવા મામા આવશે, તેને જોળે રમવાનું શકશે,
ખુરી થઈ ખાવાનું લાવશે, હિંધો. ૧
તારી ફોઈ જાવીને લાડશે, ઘાંધાને વચકા બહુ કાડશે,
લેશે નાણું ને નામ પાડશે. હિંધો. ૨
ખેરા તને ફાર રહે જોખી, રમાડવા આવશે ગામ જોખી,
તેનો લાવશે જાંગલાં લેખી, હિંધો. ૩
સુજોત્નાઈ પારણું બુલાવું, લાડકડા પેયન ગિડાવું,
વ્યાસ ચલ્લન કહે ગુણ ગણિં. હિંધો. ૪

સ્નાવણી. ૧લી.

નોકરી કઠણ સિંધીયાડી. એ રાગ.

સાંતળજન્યોરામળીયાધ્યારારે, સાંતળજન્યોરામળીયાધ્યારારે. ૧
જમને મેહેલી ના પારો, નરવર નાગર ન્યારા. ૧
જમે સફુ સખીતમેને વળગીરે, જમે સફુ સખીતમેને વળગી
જાલજેલા ફૂ મેલી રોને, રીદકરો જળગી. ૨
મોહનજી મધુરાં ના નરોરે, મોહનજી મધુરાં ના નરોરે,
કંસકાળે કપટમાં તેડ્યા, પછીથી પસ્તારો. ૩

(૫૨)

વલ્લભનકૃતકાવ્ય.

કુંસરાય છે પીટ્યોપાપીરે, કુંસરાય છે પીટ્યોપાપી;
જેન જનેવી વસુદેવ, દેવકીને ફેદ જાપી. ૪

માટે ના જશો જંતર જનમીરે, માટે ના જશો જંતર જનમી;
તમને મારા સમદેશિં છું, વલ્લભના રચામી. ૫

ત્રાયાણી રજી.

શામળીયો ફેરે સુણનારીરે, શામળીયો ફેરે સુણનારી;
કુંસકાળ મને રું મરો, ઠેર નાખું મારી. ૧

કપરમાં તેડ્યો ફરો ફરીરે, કપરમાં તેડ્યો ફરો ફરી;
મધુરાં નગરી ઊભડ ફરી, રેલાવું રૂઘીર નદી. ૨

ઘાલીદેશિં ધોળે દહાડે ધાડ્યોરે, ઘાલીદેશિં ધોળે દહાડે ધાડ્યો;
કોટકાંગરા પાડી ફરું, કાંટા ફેરી વાડ્યો. ૩

વસુદેવ દેવકીને લાવું રે, વસુદેવ દેવકીને લાવું;
કાળા ગ્રેહમાં નાખ્યા છે તે, જાવું છેડાવું. ૪

જેમ ફરી ચાલ્યો તંદુલાવારે, જેમ ફરી ચાલ્યો તંદુલાવારે;
કુંસને મારી જીતી જોશે, વલ્લભનો વહાલો. ૫

ખ્યાલ. ૧ લો.

ખતાદે સાણપંજન કીતનિ દૂર. જે રાગ.

તસો દાતોરે કનૈયે કપર કીયા, ૧૧૬૬

જીન જોલે જે જાચો કનૈયે, રૂપયુગ્મ જસ્તર લીયા. ૧

જસ્તર લેકે ઠાડે કદમપે, ડાલે ડાલે જીંદ દીયા. ૨

નાથોકે જમ નીકસી નજસે, જસ્તર જીન તલસે જા. ૩

પાય પડી નશ્ન નલમેં હી ખડી, નજ ફી જસ્તર દીયા. ૪

વ્યાસવલ્લભજીનાથજીએસા, રાધેપ્યારીકાપીયાનસોબ

ખ્યાલ. ૨ જ્ઞે.

સુંદીર છેલછાંડો મોરી જૈયાં. ૥૮૬૫
જૈયાં પકડકે જાવરી જનાતહે, કપટકરતકુનૈયા. સુંદીર ૧
ધૂપપડત સુંદીરજલતહે, હાડેરે કદમકી છેયાં. સુંદીર ૨
જ્ઞેને સગાં સહુ સાપિ સહોદર, સમનશાંમ સૈયાં. સું ૩
જસોદાકું બાહિર કરદેજી, લડેગી તોરીમૈયાં. સુંદીર ૪
વ્યાસવલ્લભજીનાથજીતુલેકું, કુહમેં દૈજાંજીડૈયાં. સું ૫

ખ્યાલ. ૩ જ્ઞે.

સાહેલી જ્ઞેને કાનુડે કામણકીધાં. ૬૮૬૬
મહી વેચવાજતાં મુજનેશેકી, ગોરસમારાંપીધાં. સાહેલી ૧
જેકાનુડે વાંસળી પગાડી, મીતડાંયોરીલીધાં. સાહેલી ૨
મરુકા મરુકી ખાલી કીધી, વાસણ ઠાલાંદીધાં. સાહેલી ૩
વ્યાસના વાલાજેનેનમારી, કાળજડાં પિંધ્યાં. સાહેલી ૪

ખ્યાલ. ૪ થો.

સાહેલી મેંતો જ્ઞેયો, જો પિંદગોપાળ. ૬૮૬૭
જેરે ગોપાળો અતિલટકાળો, નંદજસોદાનોખાળ. સા ૧
ગોવર્ધનતોજ્યોખગાસુરશેજ્યો, કુંસરમાખાનોકાળ. સા ૨
મારી માસી રાખી દાસી, સાંજે સહુગોપીનીગાળ. સા ૩
જન્મમાંકાલેજમુનાજેજ્ઞેયો, પડ્યોતો કદમનીડાળ. સા ૪
વ્યાસવલ્લભજીનો નાથજિહારી, જ્ઞેનોદિનદયાળ. સા ૫.

ખ્યાલ ૫ મો.

જા જવસેરે લલને અપિનાશી. ॥૮૬॥

પેરાની પુંલુલેકોઈ ખુંચી, પ્રલુની પુંલુખાશી. જા. ૧

તાફો રાવણરાગ માં રોળી, તારી કુખબ્યાદાશી. જા. ૨

કુંભાસુર આદે અતિ તાફો, તારી પુતના મારી. જા. ૩

પામદેતાં નાણું નથી જનું, તોયે શું પેડે રાશી. જા. ૪

લલન કુરે તેને ઘરછે બન્યા, દારકાં મધુરાં કાશી. જા. ૫

ઘડી ઘરમાં ધનશ્યામ લલારો, તેમાં નહિન જો ઘાશી. જા. ૬

પાવનલ્લના નાથને લલન શોભે, પેશો વૈકુંઠ પાશી. જા. ૭

ખ્યાલ ૬ મો.

ગોપી શું મને તરછોડીને ચાલી. ॥૮૭॥

નથી જોલ્યો કે નથી ચાલ્યો, મીઠન કુરે છે પસાલી. ગોપી. ૧

સફુને છોડીને થયો તાફારો, એવી તું બહુ ક્લાલી. ગોપી. ૨

તું જન્યપણ કુંકે મળ્યાં દેહાં, બેઠો પાલવ ખાલી. ગોપી. ૩

વ્યાસના નાથનું કુચું ન માને, બહુ મદમાં કાલી. ગોપી. ૪

પદ ૧ જું.

નેકોઈ પ્રેમ જંસ જવતરે. એરાળ.

થઈલ્લ ફરિને શરણ, હુષું તું થૈલ્લ ફરિને શરણ,

વેળા પિયાર અંતસ કરણ, હુષું તું થૈલ્લ ફરીને શરણ. ॥૮૮॥

હોંગ ધંતુરા ફરીને કીધું, પૈસાનું પેરલરણ

રાત્રિયાને રાખ્ય દીનતા, તરયાના જે તરણ. હુષું તું. ૧

પેકેરી જોડીને ઘણોકે કાલ્યો, લોમિનમેલ્યો ચરણ,

તોયે સત્તી સાધવી સારીતે, ચાલવા રેછે ધરણ દુષ્ટતું. ૨
પરપુંજ પેટે પડેલા રે, તેમ પાષાણનું ઝરણ;
મોટે મોઢ નાયાતું મેઢેલ્યને, કરરામનામનું કરણ દુષ્ટ. ૩
જ્ઞા શિષ્ટા શાશ્વતે સારી, સુણો જ્ઞાણાવરણ;
બાહ્ય વલ્લભ સત્ય ઘાણ્યવેદે, સેતેલ્લભને મરણ દુષ્ટ. ૪

પદ. ૨ સું.

નિંદ્યાન કરીને દુહાડી, ડાહ્યાનર નિંદ્યાન કરીને દુહાડી;
તમે દુષ્ટીના ખેડે દુહાડી, ડાહ્યાનર નિંદ્યાન કરીને. ૧
દુષ્ટી કરીને દુષ્ટ તત્ત્વો, જધર્મ વંત જનાડી;
તુંડી વાત તુંડી તત્ત્વો, તેની તત્ત્વની ધેલ દુહાડી. ૨
નાદીડી હોય તા સાંભળ્યું હોય, વાત ડીરાંડે જાડી;
મોક્ષ ગતિ તે તત્ત્વ નવ પામે, વાંઝણી નારહી માડી. ૩
નાંદામાંથી લક્ષ્મિનાસે, નવ પે વસ્તી વાડી;
જાડ તત્ત્વો છડીને જોડે, તેમ પીધી હોય તાડી. ૪
જેરીલો નર નિંદ્યા કરી, તદ્દલે બુદ્ધ્ય તાડી;
જે માખાપનો હોય જોડે, પાપ ધુવે પેછાડી. ૫
મરાણ પામે તત્ત્વ જાણી પેડે, તું ખાતો તો ચાડી;
તાંદેખીને બીજી શિષ્ટા, ખડુ મનનાં ખ્યું ખગાડી. ૬
વત્સલ કહે દુષ્ટી કરીને, ઊગે જધર્મ જાડી;
નિંદ્યાવાળો નર કુંડમાં, પેડે પૂરતે પાડી. ૭

પદ. ૩ સું.

ત્વાય કરીને તત્ત્વે, તત્ત્વ જન ત્વાય કરીને તત્ત્વે;

(૫૬)

વલ્લભલક્ષ્મીકાવ્ય.

દુરમત દુરજુહિ તન્ને. ભક્તભન. ૥ટેક૥
તરયાની તમોઝારી રાખો, તો દેવદીપા ભન્ને;
કોઈ ભુવને કહ્યું ન કહેવું, શાન્ત ગુણરાખન્ને. ભક્ત ૧
ઝેરનકરવું જેમ સમભવું, સહુનુ સાચું હન્ને;
ભક્તીકરીને ચૈકુંઠ વાસી, થવા સામગ્રી સન્ને. ભક્ત ૨
કૃષ્ણ પ્રભુની કાન્તીકરીને, સેવામાં ત્યાર થન્ને;
વ્યાસ વલ્લભ સત્યવાક્યવદેછે, મોહનવિનાનહિ મન્ને.

ભક્ત ૩

પદ. ૪ થું.

દુરમત મૂકો હાંકી, દુરીભન દુરમત મૂકો હાંકી.
દુરીભને રોટાંકી ટાંકી, દુરીભન દુરમત ૬ ૥ટેક૥
ભરના ભેરે ભેરનકરવું, છેક નભભાંગી ધક્કી;
છાકેથી મરણવેળા ભમ, રહે ઝાલવા તાકી. દુરી ૧
ભરયાળો હતો રાજનરાવાળા; તે પણ ગયો પાકી;
ન ભેયું હોય તો ભેઈ લેભે, કાંઈ નરાજ રો પાકી. દુરી ૨
પૈસો દેખી પાખંડ માંડે, ફેરે સરવ સેલ પાકી;
કુડાં કરમમાં કહાડે નાણું, કુખવગોવે માકી. દુરી ૩
વલ્લભ કહે જેમ સ્થાન પૂંછડી, દેખકુ ધૂળમાં ઢાંકી;
ઘણોક દિયસે બહાર કાઢાડે પણ, રહે વાંકીને વાંકી. દુરી ૪

પદ. ૫ મું.

સંભાળ મારી લ્યોને, રામળીયા સંભાળ મારી લ્યોને;
રમપા મુજઘટમાં રહોને, રામળીયા ૥ટેક૥
સહુ દુનીમાં મને સેવેતે, સ્થાનતમારા મ્હોને;

તરયાતું તત્વ સોધું તે, પ્રભુલુપુષ્પુકોને શામળિયા. ૧
રણવા સારૂં રામરદુપણ, બુગપતી સામું બેને;
હર પ્રકારે તને લલ્લું છું, સદુ નિંદ્યા કરે છોને શામ. ૨
તમ પરતાપે શીખે દેડિ સહુને, નામ શ્યામનું ઘોને;
વલ્લભહરે કથિલી કરે પાણ, લાગે ન શામતા સોને શા. ૩

પદ. ૬૬.

શાને ઝેરમાં મરો, ઝેરીલા શાને ઝેરમાં મરો;
અતિમાન મદ્યું કરો, ઝેરીલા શાને. પાંદડા.
તર નતર નગરી રાખી પરાઈ પુંજી હરો;
ખીલ્લનું ખગાડી નાખી, લાણું પોતાનું ત્વરો ઝેરી. ૧
પિડેપંચ પાપને દગો કરતાં, ભરા ન દિલમાં ડરો;
ઝરીખ લોકનાં ગણાં રેસવા, ખોળ્યો ક્યેપાર ખરો ઝેરી. ૨
તોળાં તનોને તોળવીને, સ્નેહ કરી દો છરો;
ફાલ કસેને ઘેર દુરાળ છે, પાણ પૂર્વે નહીં દરો ઝેરીલા. ૩
મમથી લાણોકે ફું ફુંદો, મરે કરી કરતા દુરો;
વલ્લભહરે ઝેરીલા લોકો, ત્રીલોકે નહીં તરો ઝેરી. ૪

પદ. ૭મું.

નિંદ્યા કરવી ના લૂલે, મૂરખ નિંદ્યા કરવી ના લૂલે.
નાગાને બાઘળિયો ફૂલે. મૂરખ નિંદ્યા. પાંદડા.
હઝાર વખત શિખામણે પાણ, ફેયું ગરાના ખૂલે;
પરાઈ ધાતો છોછી પાણે, પોતાની વાતમાં ફૂલે. મુ. ૧
વાત કરી ચતુરાઈ બતાપે, પાણ તે ચતુરાઈ ખૂલે;

ધોળીધોળાનું મૂલ માગે, મુંઢધુજેવણ મૂલે. મુર. ૨
 નિંદાવાળો અતિદુઃખ પામે, ઘરખાર પૈશોડૂલે;
 વૈકુંઠવાસો ન પાચ તેનો, નર પ્રેતમાં જુલે. મુરખ. ૩

ગરબી.૧.સી.

શીખ સાસુનું દેહેરે, જો રાગ.

તારેખમલાલી બોલ્યાંરે, નણદ ત્યાં બેઠાં ભઈને,
 ફૂંતો સમજી ધુરે, કેફવાદ્યો તમારા તઈને. ૧
 શામળીયા માટેરે, ફેરા તમે ફરો છો,
 નંદને ઘેર બેરીરે, બિઘમાત ફરો છો. ૨
 રમો છો છોરા સપિરે, પ્રીત ન કરો સર્વથી;
 જમો લાલ મરીજેરે, ફવે તમે નાનાં નથી. ૩
 તમારે નથી માખાપરે, રેફવું લાઈને જારારે,
 જાવા જવગુણેરે, કેમ સમારો સાસરે. ૪
 વસ્ત્ર રાણગાર પેફરેરે, તેની અંદેખાઈ જાયે;
 રાખો છો ચપ્પ ચાખોરે, તે સ્વામિને ઘેર ફોવે. ૫
 સદુનીવાત સુણીરે, પેટપાસું જળે છે;
 નીત્ય નમુનાની તીરેરે, ત્રીકમ તમને મળે છે. ૬
 જમ ભેડે ન્હાવાતોરે, સંગ કેમ નહિ ફીધો;
 ફૂંણનો સંગ કરવારે, ન્હાવા નિત્ય તેમ લીધો. ૭
 સાંતે ગાયોનું ધુર લેઈરે, પ્રભુ ન્યારે જાયે છે;
 છાણનું બાનું ફહાડીરે, તમારે નવું ફાવે છે. ૮
 ડીછાં છળ મેફલીરે, સારસરે જાઓ તો સારું;
 જામે જફુ જલવાણીરે, ફહું માનો માફું. ૯

તમારો ભાઈ જાણીશીરે, તો જરૂર જીવલેશે;
તોયે જામારે માંધેરે, કાળારીતી રહેશે. ૧૦
મુખે સાસરે જઈનેરે, ખાશી રીતે ખેલો;
પણ વ્યાસના નાથનીરે, હવે સંગત્ય મેલો. ૧૧

ગરબી. ૨ જી.

નણાદી વદ્યાં વાણીરે, લોભે છાનાં રોહોને;
પેહેલું પોતે વિચારોરે, પછી બિલ્લને ફોહોને. ૧
તમે જાણું ફળુંરે, ત્યારે મુખે આણુંધું;
હાથે ફરીફેરવાવોરે, બધી બીના જાણુંધું. ૨
છોગાળોછે તમારોરે, મળવાને મરો મધી;
પણાંધું છું ઘરમારે, માટે મળાતું નથી. ૩
જીજી નારી ફરતાંરે, તમારી ખોરી ચાલછે;
હું નણાદી નક્કારીરે, તમોને મારું સાલછે. ૪
મારો ભાઈ જાણીશીરે, ત્યારે કૃષ્ણ અર્પિજાયે;
પણાંધું થઈ મોરીરે, હવે જેવું નહિ ફાવે. ૫
નહાની હતી ત્યારેરે, તમારી ફૂલાવી ફૂલી;
મને તેડવા મોકલતાંરે, તેહું નથી ગઈ લૂલી. ૬
મારો ભાઈ છે લોખોરે, તમે જો જલાસ ફીધું;
પરપુરુષને લાવીરે, સરવજુરાધી ફીધું. ૭
હવે કહું મારા ભાઈનેરે, પછી તે કેમ મુકરો;
લડીવઢી જઘડશેરે, તમોને કહાડી મુકરો. ૮
પીયર પેટ લરલેરે, જા ઘર રહેવાનું કંઈ છે;
વ્યાસવલ્લભનો સ્યામિરે, તેતો મારો ભાઈ છે. ૯

ગારખી ૩ જી.

મારગે મચ્યો ઝઘડોરે, શ્રીરાધા કૃષ્ણાલ્લે;
 ગોપીજોથઈ ભેગીરે, છખીલાને ઇંછેડે. ૧
 જ્ઞાતીને જયળીરે, સરવ ગોપીકાકરે;
 છાંતીને માનીરે, ફેરીને જાંગળીયો ફેરે. ૨
 ઝાંખડી કુદે કનૈયોરે, ગોપી સફુ સુખ માણે;
 કોઈ મુગટ ઊછાળેરે, કોઈ ખંડી તાણે. ૩
 હાથ જાલીને ખેંચેરે, કોઈ જાઘાઠેલે;
 ખેણે કુખમાં ચુંદીરે, માંથે તરણાં મેલે. ૪
 ગોવિંદ ગાનરાયોરે, જાડુ જયળું બુજે;
 કોઈ હાથે ન જાવીરે, ત્યારે કાલું જોલી કુજે. ૫
 જાલી મને રડાવ્યોરે, મારી માને ફેફવાધો;
 ત્યારે સફુ સખી જોલીરે, સૈયર હવે રેફવાધો. ૬
 પછી ગોપી થઈ જળગીરે, કૃષ્ણ સફુ તાંચિત્ત ફેરે;
 વ્યાસ વલ્લભનો સ્યામિરે, ગેધાં ચરિત્ર ફેરે. ૭

ગારખી ૪ થી.

સાંભલેના રામખિયોરે, રાગુગાર સભ ગયા;
 ગોપીયો થઈ ભેગીરે, ત્યાં હાંઘઈ ઊભા રહ્યા. ૧
 દેખી ગોપીકા જોલીરે, મોહન માંખણે રાગો;
 પેટ ભરીને દેઈએરે, અમારી જાગળ નાચો. ૨
 ફેરી કોઈ જા નાચુંરે, ભેડે ખીન્ન છેયાં જાવ્યાં;
 ભાળ મૂકે દોળકરે, સરોધ રારણાઈ લાવ્યાં. ૩
 જોયિરે જાંધ્યા ધુધરાંરે, ગોપીકાને સાંભલાણે;

સરોદો ચાલે સુરમાંરે, તાંમ તંબુરો વાગે. ૪
 ત્રતી તાં ઊંધાપ પડતીરે, ઝડતી જાણે તાળતાળી;
 ફટીપર હાથ દઈનેરે, નાચે છે શ્રી વનમાળી. ૫
 ફરે જાદા તંબુરમાંરે, નેનને નચાવે;
 કંર પાપે જા ચાળોરે, ઘણી ધુમ મચાવે. ૬
 ઘુઘરાતી ગત્યોરે, શ્રી ગિરધારી કફડે;
 છુમ છુમ છુમ નાચેરે, છછી છછા માનપડે. ૭
 ગોપીયો થઈ ખુશીરે, નટ્યર નાગર રમે;
 વ્યાસ વલ્લભનો સ્વામિરે, માળીને માંખણ ભમે. ૮

ઝારખી.૧લી.

સોનાકેડ માંખેડેડું ચાલમજી. જે રાગ.
 પગે પાવડી ચારે ગાવડી, મોહનજી;
 ખાંધપર ખારો ખેરારે, મોહ તારો જાગ્યો મોહનજી.
 ફેફડે કામળી ખાંધી જાંમળી, મોહનજી;
 લમ્મર લઢુટી ખેરારે, મોહ તારો જાગ્યો મોહનજી.
 હાર તોરો ફેફડે કંધોરો, મોહનજી;
 હીરાહણી કુંડળકાનરે, મોહ તારો જાગ્યો મોહનજી.
 મધુરી ચાલ મને સાલરે, મોહનજી;
 ઘણો ત્નાયતો લગવાનરે, મોહ તારો જાગ્યો મોહનજી.
 વાંકડી જાંખડી કાંકડી, મોહનજી;
 ઘુઘરી જાળી ઢોડી ફાથરે, મોહ તારો જાગ્યો મોહનજી.
 નેનની કુટારી મને મારીરે, મોહનજી;
 વાહુપાં યલ્લલ્લના નાચરે, મોહ તારો જાગ્યો મોહનજી ૩

ગારખી. રજી.

ચીરનો છેડલો ફાટરો, જો ઘેલડા.

પીયરીયાનો છે ત્રાસરો, ઘેરીશું ઊલો ઘેલડા.

પાટ જ્નેરો સાસુ માહરી, જો ઘેલડા,

કુંથળ ફરરો તપાસરો, ઘેરીશું ઊલો ઘેલડા ૧

દેરાણી દાઝે બળતી, જો ઘેલડા

લેઠાણી ઝેરનું આડરો, ઘેરીશું ઊલો ઘેલડા

નાણાદી નઠારી નાંનડી, જો ઘેલડા,

જેનું વેણ વાગે ફાટરો, ઘેરીશું ઊલો ઘેલડા ૨

લેઠ મ્હારા ઘરમાં રીઠછે, જો ઘેલડા,

દીઘેરીજો છે નાદાનરો, ઘેરીશું ઊલો ઘેલડા

ચલ્લનના નાથ કાલે મળશું, જો ઘેલડા,

ઠઈશાત્યારે કરીશા માનરો ઘેરીશું ઊલો ઘેલડા ૩

ગારખી. ૧લી.

કાના મેલો મારગદમે ઠઈજેરો. જેરાગ.

મોહન મારે મ્હલ તમે રીદ જાવોરો,

તમ લેવી હોય તેને ઘેર જાવો મોહન ૥ દેડ ૥

મ્હારું વગોણું ગામમાં થાયરો, સાસુ નાણાદી મ્હણાં દેઈ જાયરો

પરાણો પીડીડો તે જીવડો જાયરો મોહન ૧

હું તો મોટાં માખાપની છોરીરો, મને નફેરો ગોરીગોરીરો,

મારી ગાળ ખાશો ફોરી મોહન ૨

લોકો ફહાડે જમારો વાંકરો, તારી સોજતેયડીયે વાકરો,

મારા માખાપનું લય નાક મોહન ૩

કાના મેહેનતરુંકરે મધીરે, જલ્યાવેન ફરસરથપીરે,
જમે તારે હપિ જાવયાનાં નથી. મોહન. ૪
હજી લાભમાં ફુંતો રહીશરે, અઝું થરોતો સાસરાને ફહી
ત્યારે મારજાઈને તું ભઈશ. મોહન. ૫ શરે,
એવાં વચન ફહાં ફાઠારે, લાગ્યાં વલ્લભના સ્વામિને મા
નાશીપર મુજ મરડી નાઠા. મોહન. ૬ ઠારે,

ઝારખી ૨ જી.

વાંકુ નેઈને વાલમ ફેમ હરીખારે,
સાથે સ્નાયું ફેહને રંગરસિયા. વાંકુ નેઈને. ૧ (રેકા)
જાતો ગોકુળગામનું પીહુંરે, તે વચ્ચે ફરયા મુજ મીહુંરે,
ફેહને કૌતક નવું રું દીહું. વાંકુ નેઈને. ૨
તારી ચાલ નેઈ ભય કાંપીરે, દર્ધણે રહે ધીન નારણીરે,
હોઈ પીરિયો ભગુદી ચાંપી. વાંકુ નેઈને. ૩
નેઈ રહી છું રહે લાખીરે, વાંકી વાલ ફરીચન માખીરે,
ત્રીફમ રાની દીધી તાળી. વાંકુ નેઈને. ૪
રહ્યો ભન્ન જાવો જલ્યાસરે, મારા સમંછે રોડી ધોડ્યા
તને વિનયે વલ્લભ વ્યાસ. વાંકુ નેઈને. ૫ સરે,

ઝારખી ૩ જી.

વાલા રહો વેગળા ગાળો ખાશોરે,
હરી ઠગણા અજાનવ થાશો. વાલા. ૧ (રેકા)
કાના તમે છો નંદના લાલારે, પીહુંલસર્થ વનિતાનાવા
પણ જમને નહિં ગમે ચાળા. વાલા. ૨ સારે,

(૬૪)

વલ્લભ કૃત કાવ્ય

હાના બુગમાં નહિં તારો બેડોરે, મેહેલી ઘોને જમતો જંખો

હાના કંચુકી મારી છોડો. વાલા ૨

મારા ચોટલાની બરછુવોરે, માંધેથી ખેડીતું કુટરોરે,

છોડો કંચુકી કસ તુટશે. વાલા ૩

હરી કુડ મસ્તી મેહેલો બાઝીરે, જમો જમન થઈ જોરાણે,

તારી સોળને મરી જોલાણ. વાલા ૪

સાચી વાત માનોને મોદારીરે, હું તો નથી કો નરની તારીરે

કુન્યા નિષ્કસંકી છું કુંચારી. વાલા ૫

તેના કરતાં બે રાખો મેહેરે, ઘનસ્યામ પંથાસને ઘેરે,

સો પારોણ બીલા બેર. વાલા ૬

સુણી વેળા સીધું ઘનસ્યામ રં, જખળા ગઈ પોતાને ધામેરે,

કરી ચિનંતિ વલ્લભ રામ. વાલા ૭

ઠારણી થી.

ધાંકા ચરાણાળીયા તું બનેર,

હું તો કહી દઈશ તારી માને. ધાંકા. ૥૮૬ ॥

વણ પુછેશું બારણાં ખોલેરે, નદીને નક્કર તુલતોલેરે

મુખ માંથી મિલ્નનનું ખોલે. ધાંકા ૧

ચોર સાબનાં હુરારી લાભે, સોને તુલણી પરછે દાખરે,

માટે રથો કુંચારો મહારાજ. ધાંકા ૨

સારે સંગ વાનરની સંન્યારે, લોક દેખે છે જાતિ જાંન્યારે

માટે નથી દેતું કોઈ કન્યા. ધાંકા ૩

હવે હાહો થા જનરજનીરે, મછી જે રીશ કન્યા પામીરે,

ત્યારે કહીશ વલ્લભનો સ્યામિ. ધાંકા ૪

ઝારખી ૧ છી.

રાગ કેરખાનો.

આધો રેહેને કનૈયા કાણુડા. ॥૮૬૬॥

દામોદર તું દાણ લેયા, આધી ધીલો વારે,
મેહેનત કરી મહીડાં મેળવ્યાં, તે શું તારે મારે. આધો ૧
કાના કાળો કર ઝડેને, હું પણ પછી નજીં કાળી;
મોહનજી મધી મરે પણ, નહિ દાણ દેવા વાળી. આધો ૨
દાણનું તું નામ દેછે, નજર તારી નરખી;
ખીજી આધરીઓને સ્ત્રોળવે, નહીં ફૂંતેના સરખી. આ ૩
રામતને ખારી છે જોવી, જેસે મારી સંગે;
માતલ્લાતની ચોરી મારે, રેહેને તાહારે હંગે. આધો ૪
મહીં વેચવાની યજ્ઞત થીતી, શું કહેછે જોપાળ;
વ્યાસવલ્લભના નાથજી, હું યુદ્ધિને ધરી ગાળ. આધો ૫

ઝારખી ૨ છી.

ઊલી રેહેને તું નેર કરી ક્યાં ન્યયછે, ॥૮૬૭॥
તું નણેકે નેર ખતાયું, પણ જમો નાડીએ;
તારા ભેવી સહસ્ત્ર છંદી, પંડે પતના કરીએ. ઊલી ૧
મહિડું તાંડેયું મીડું, સ્વાદ કેયો સારો;
ખાદું મીડું યાજ્ઞવાદ, પ્રાણ હરજે મારો. ઊલી ૨
લલકા જોલી લે, જતલાયે, પાજંડી તું પાકી;
સૌ લેદી છું રામજો તેડું, ક્યમ મેલું જાડી. ઊલી ૩
માતતાત શું કરરી તારાં, રેહેને ઘેલી જોરી;
હક પ્રમાણે માગીએ તેમાં, શાની છે ચોરી. ઊલી ૪

ત્યારે જાળના થાકી પાકી, ઘણું દેઈ ધીધું;

વ્યાસ વલ્લભના વાલભાએ, પ્રેમફરીને લીધું જિલીંબું.

ગરબી.૩૭.

રામા કૃષ્ણ ગોવિંદ ગોપાળ ફરે. — પાટેકા ॥

જે છે તત્વ જે છે તારણ, જે ફરણ ફરે;

ગૌશ્રાદ્ધાણને કારણે, સરોવર સઘળાં ભરે. રામા ૧

જે થાયે ને જે જિથાયે, જેનાં ઠાસ્યાં ઠરે;

મરણ નરણને પરણ તે સફુ કૃપાળું ફરે. રામા ૨

સૂર્ય ચંદ્ર તારા મંડળ, ત્રીલોચનથી તે ભરે;

ત્રીકમળની રાંક મારેલી, બ્રહ્માથી ન ફરે. રામા ૩

સંત થઈ સીખા વધારે, તેમાં અર્થ શો સરે;

વલ્લભનો ચિહ્ન લખે તો, સંસાર સાગર તરે. રામા ૪

ગરબી.૧લી.

છનગારી તારે હોડણે જેરાગ.

છોગાળા તારી છલમાં ગોપીયો ઘેલડી. — પાટેકા ॥

છેલ તારી ભેઈ છરાને, ગાંડું થયું ગામડું;

બાયડી બની ખીલ તારી, ન સુભે કાંઈ કામરે. છોગાળા ૧

લાભને મરભદ્ર મેલી, ધરે તારું ધ્યાન;

સર્થે સરખી સાહેલી, બની ગઈ બેલાનરે. છોગાળા ૨

જળભરેલા દેઘડા, ઢોળી દે તારે માટ;

મુખે ભેવા ફુજ બોવા, ભયભૂના ઘાટરે. છોગાળા ૩

બારે વારે તને ન્યાળે, ફરે છે ઘરસન;

તલ્પ પુરી થાય નહીં, એવું પડ્યું વ્યસન નરે. ઓગાળા ૪
માઘવ નાખી મોહ્યની ને, લાઘ્યો પ્રેમ પાસ,
જાલ જોવા જાવો જાંગણે, ચલ્લન તારો દાસરે. ઓગાળા ૫

ગારખી. ૨જી.

જાન તારી સાન માં, હું સમજી જોઈ છું. ૥ટેક ૥
જાણું જોઈ જરખ જાને, જોલ્યા મરમ જોલ્ય;
ત્રીકમ તારી ચતુરાઈ, તેનો કુર્યો તોલરે. જાન ૧
નેત નાખી ચેનવાળી, જતાયો છો જાંખ્ય;
શામ શિશાદે જિંછું, હવે નલુણું તાંખ્યરે. જાન ૨.
છોકરવાદી છે ઘણી, તું રોકે પાટથાલ;
ઈચ્છા હશે હરજી તો, જે સાડીશું લાટરે. જાન ૩
મારે હરી જળગા રહો, કોઈ નલણે ઘાત;
ધીયર પંથ દોહ્યલો, થઈ નચલુપ ઘાત. જાન ૪
સાસરામાં સાસુ જોરી, ભેઠાણીનું ભેર;
નાણદી નાની નહારીતે, જહુકરે જહોરે. જાન ૫
હિત થકી હજીશું, મજીશું મારા નાથ;
પ્રીતમ પ્રેમ રાખજો, ચલ્લન જોડે હાથિરે. જાન ૬

ગારખી. ૩જી.

ગોવાલન ઘેરી હું ઊલજો, જોવાલનંદનો. ૥ટેક ૥
નંદલાલ ઘેરી ઊલો, મધુરાંની વાદ;
જોર કરી રીસઘરી, મેલાવ્યાં મહીં માદરે. ગોવા ૧
ઓળી ઝાલ્લી ચીરી નાખે, તોડે મોતીહાર;

જંબોડો જાતિ જામણે, મસ્તાનો છે મોરારે, ગો
 શીશી જિપર છાશ છાટિ, વસ્ત્ર ત્રીંજી નય;
 નીતરતી ચાલે નારીજો, તોફાન જાંઘ પાયરે, ગોષા ૩
 ફઈ નારીને માન્ય જાપે, ફઈને ત્વાંડે ગાળ;
 છેક છેકી ગયેલો છે, નંદજીનો જાળરે, ગોયાલ ૪
 છુટી ખલા ફૂંકતોને, ચળવળે છે હાથ;
 ખુરુ શિખ્યો ખોલતાં, જો વલ્લભનો નાથ, ગોષા ૫

લાવણી. ૧લી.

જાદખીય મોખત તોડી, જોરાગ

જુઓને જશોદા માવડી,
 તારો કાંનો છાનો માનો, છોડી ગયો ગાયડી તોટેક
 તારા દિકરાનું જ્ઞેર આજું, જોણું ફુડ મસ્તી કીધી;
 મારી યાછડી છોડી છાનીને, ધવરાવી દીધી;
 તમે યડાવી મેલ્યો મ્હોડે, ત્યારે જોવી રમત જાવડી તાર
 મેં ગાયને ગોતર મેહલ્યું, પછી ફુંધરમાં ગઈતી, ૨
 કાંઈ પણ નાણતી નહોતી, કાનો જાવ્યો ફઈયો;
 જો ગાયને છજીલે છોડતાં, લાગી પોતાની તાવડી તાર
 ફે જશોદા સાચું ન માનું, તું રું કેહેવા જાવી;
 તારે દેષોતો ઇપકો, કેમ નીરાની નવ જાવી;
 નારી ફે વલ્લભના નાથની, હવે કાડીલાવી શિપાવડી તારે ૩

લાવણી. ૨લી.

સાહેલી જો રોલા સુંદર રામની,

જે રણછોડનું રૂપેદેખી, સુઝપડે નહીં કામની; ॥ દેહ ॥
 જે રંગીલાને રૂપે, રૂદેલાગ્યો ચટકો;
 સરવે થઈ ઘેલી ગાંડી, કોઈને લાલનો લટકો;
 જેણે ખાવરી ખનાવી દીધી, ગોધી ગોકુળ ગામની. જે ૧
 મને કુરે મોહન માનીતિ, તો નિત્યે ભમાડું;
 જે રંગીલાને રોળી, રંગેથી રમાડું;
 મારા મનની કલ્પના દાજે, મુઠ્ઠાઘેર રહે સ્તંભની. જે ૨
 પ્રલુછે પાતળીયો પ્યારો, જાણે મારા હાથિમાં;
 તો પછી સ્વપાનાદેજી, રાખું સખી સાથિમાં;
 હું મારો કરીને માંડું, યીનતી વલ્લભરામની. જે ૩

લાવણી ૩ શ્રુ.

દૂધણે કેમ ખંસી વગાડી,
 મધ્ય રાત્રીને સમે, મને રીદને લગાડી. ॥ દેહ ॥
 તારી ખંસીનો સરસુણીને, થઈ ગાંડીને ઘેલી;
 નીકળી ખૂલ્લે ખારણે, જાવી છું ઘર મેલી;
 તારી ખંસી જોવી મીઠી, મને મોહની લગાડી. મધ્ય ૧
 મુસ્તકે પર મુગટ રીંગે, ત્હારી લટક લટકાળી;
 પ્યારો પાંપણનો ધાળો, જાંખલડી જાણી જાળી;
 તારો ઘણો મોહ મને લાગ્યો, જાવી ઊલી જગાડી. મધ્ય ૨
 હું નીકળી છાંની માંની, મારે ઘણોડર લાગે;
 તારીયાં રાજડીનો રાખ, મારે કાળભડે વાગે;
 જોખ્યાર ચલ્લભલ્લના સ્વામી, મારી નિંદા જગાડી. મધ્ય ૩

(૯૭૦)

ચલ્લલકૃતકાવ્ય.

સાવણી ૪ થી.

સરખી સાહેલી દેખો, મોયડું ઘેલી કીની;
મેં લરલ્લે જનવા વાલી, કૃષ્ણો પુરી લીની. ૥૮૬ ॥
મધુરાંકે મારગ મિલ્યા, મોયડું અધવચ્ચ સુરી;
કૃષ્ણો કપટસેં પકડી, ગિરહાર ગયા નરી;
ફીર મોયડું ખૂબ સતાઈ, સો મેને ગાલી કીની મેં. ૧
હાથ ફેંચા પર ઝરે, જહોત ખની ખુરી જીના;
મેં જાપ જાત ડુંવારી સો, કૃષ્ણો રસ લીના;
મેં હઠ લીયે હઠ કીતી, તોય લ્લે જનલીયા છીની મેં. ૨
જીગડા સજ હુસન મેરા, જો હીલ્ય તર સજલો;
સંખી દેખણા હોય તો કાનતો, હું મારી સંગ ચલો;
જો ખુરા ચલ્લલકા ચ્યામિ, કરડારી રંગ લીની મેં. ૩

ગારખી ૧ થી.

કાનુડો કામણ ગાળોરે. જોરાગ.

સ્નેહ કરી દગો દીધોરે, જો કાના કાળા. સ્નેહ કરી. ૮૬.
સ્નેહ કરી દગો દીધો, કપટનો ખેલ કીધો;
જાલથી મેં લેઈ લીધોરે, જો કાન કાળા. ૧
મળવા હું જાણું તને, જો લાવતો નથી મને;
જોવી રીતી રોલ જનેરે, જો કાન કાળા. ૨
વાંકા જો લાવન માળી, પેટ માં તું રાખે પાળી;
ફાલી છે કુજલ્લ કાળીરે, જો કાન કાળા. ૩
નન્મ ન્તુ ઠો ગીરધારી, કુખામાં તેં તો જિતારી;
જાંતરડી કંકણે મારીરે, જો કાન કાળા. ૪

ખડું ફેરતાં તાગે ખામી, હવેતો પસ્તાવો ખામી;
વીત્તા વડનલના સ્વામીરે, જો કાનડ કાળા ૫.

ગરખી.૨૭.

ત્રાવે લજ્જલે ફરીરે, લુંડા જીવ, ત્રાવે લજ્જલે ફરીરે. દેક
ત્રાવે લજ્જલે ફરી, વખત ન આવે ફરી,
નર નવું છે મરીરે, લુંડા જીવ. ૧

ફરી વિના સર્વ કાલું, ખોડું છે સગુને વ્હાલું;
મસ્તાનો પૈઠ શું મઢાલુંરે, લુંડા જીવ. ૨
મરતી વખત રોશે, પછી પુંજી ખોળી ત્નેશે,
ફેડેથી ખોતાનું લોરીરે, લુંડા જીવ. ૩

પૈસો બેર કરવા વાળો, પાછળથી પાડે કાળો,
ઘેંચતાં તું ખેરે ગાળોરે, લુંડા જીવ. ૪
લોગવશો કરો તેવું, નામ નારાયણે દેવું;
તેનાથી સુક્રીત કેવુંરે, લુંડા જીવ. ૫

શામ સાથે ચીત્ત લાગે, જાડખીલી નહિ વાગે,
કમડાનો ભય તાગેરે, લુંડા જીવ. ૬

જાત્મા ચિત્તો છે નેણે, સંત સાધુઓને વેણે,
ઈશ્વર જોળખ્યા તેણેરે, લુંડા જીવ. ૭

જોળખીને સેવા કરશે, ભક્તિના લંડાર તરશે,
વજ્રત્ન ફેરે તરશેરે, લુંડા જીવ. ૮

ગરખી.૩૭.

જાઘાર હો નહીં ખોલુંરે, રાધાના મેલુ; જાઘાર હો. દેક

(७२)

घट्मल्लङ्कृतकाव्य.

जाघा रहो नहीं जोखुं, जोखावे हुं नहिं जोखुं;

बिंदी जांही केम जोखुं रे, राधाना प्रलुः १

घेरे घेर घे सो करे, सरयनी स्तुति करे;

सुरेभलुं मन हुरे रे, राधाना प्रलुः २

जिला रही वगाओ जंसी, प्रणवनिता नेउंसी;

पाएहुं पाकी न रंसी रे, राधाना प्रलुः ३

कामनी ने काम लगे, लोणी पत्नी पड़े पागे;

मने मोह न पजागे रे, राधाना प्रलुः ४

जान पकी सुधायालो, कन्यां त्यां रंछे जाआलो;

ध्या यत्न लने कहालो रे, राधाना प्रलुः ५

छारणी-४थी.

लोणानाथ लावे लने रे, लगत लगन, लोणानाथ देऊ

लोणानाथ लावे लने, सूर्य देव मांछे मने;

धर्म ना विवाह तने रे, लगत लगन १

लोणानाथ लख्या लेणे, हुरी मण्या रांतु वेणे;

जति सुज दीहुं तेणे रे, लगत लगन २

रायाणे राख जायुं, लक्ष्मांगधनुं इष्ट कायुं;

हिमायण मुं माप मायुं रे, लगत लगन ३

कुजीरा हल मस्त कखा, बिमंगे बिभीया वया;

होह लख्या तेह तरयारे, लगत लगन ४

सुत लेना गाएपति, सदा जाये शुभ मति;

प्राश्चित न रहे अति रे, लगत लगन ५

जीवन सूत कुपी राख, बल जणवंत आत्रा;

राप्पी रामलुनी माग्गरे. लगत न्न. ५
 श्रीन्न शरत्तिङ्ग स्वामी, गया पन वैरागपामी,
 इहे पल्लव शीरीनामीरे. लगत न्न. ७

शरप्पी. ५. मी.

सर्वेथी शंलु लोणारे, महाइन्द प्रलु. सर्वेथी. ॥ टेक ॥
 सर्वेथी शंलु लोणा, हाथिनां लल्लूत गोणा,
 पासे रमे प्रेतलोणारे, महाइन्द प्रलु. १
 छिमीथालु ज्वरधंगे, डाङ्गे उमरु संगे,
 सर्प ज्वालूषण जंगेरे, महाइन्द प्रलु. २
 शोले ज्जेगी सराधारी, शीरीगंगा घण्टीसारी,
 मंदपरछे स्वारीरे, महाइन्द प्रलु. ३
 घासुं गोइ गोइ गात्र, इर ग्रहं सुंजी पात्र,
 यस्व रोगदोग मात्रे. महाइन्द प्रलु. ४
 त्तजयी लंगोट सारी, सोल्लितात्रिरेणधारी,
 घ्यासनी धिनंति लारीरे. महाइन्द प्रलु. ५

शरप्पी १ ली.

सद्वत्तल्लु कुड्डे गावानो राग.

रविधारे रणछोड दीठा, साहेलीरे,
 वयनवात्तानांछे मीठां, ये घेजीरे. १
 सोमे सुंदर श्याम मज्ज्या, साहेलीरे,
 मारा हुंजना दन टज्या, ये घेजीरे. २
 मंगणे मोहनलु ज्जाय्या, साहेलीरे,

(૭૪)

વલ્લભલલ્લહનકાવ્ય.

મુખધરી મોરલી લાલ્યા, થઈ ઘેલીરે. ૩

બુધે બળદેવના ત્નાઈ, સાફેલીરે;

જીરાલ્યા મુન મેફેલ માંદી, થૈ ઘેલીરે. ૪

ગુરુજ્ઞે ગોવિંદ ગિરધારી, સાફેલીરે;

જ્ઞેને મુગટ રોળનારીર સારી, થૈ ઘેલીરે. ૫

શુરે રામજિયો રૂઢ્યા, સાફેલીરે;

મારી સંગે લડી ડીઢ્યા, થઈ ઘેલીરે. ૬

રાનિયે સૂત ને નંદ ભાગો, સાફેલીરે;

મરે ઘેર રૂઢ્યો રૂઢ ઘાગો, થઈ ઘેલીરે. ૭

સાતે વાર સમઠ ગારે, સાફેલીરે;

તેનાં હુજ દળદર નરો, થઈ ઘેલીરે. ૮

રોળના સુંદર સ્યામની, સાફેલીરે;

વીનતિ વલ્લભરામની થૈ ઘેલીરે. ૯

ગરબી.રનુ

રૂપાળા રણછોડ રૂડા, જો ખેનીરે;

પણ ફેરે થયા તુંડા, વસ્ય રેનીરે. ૧

છળ ફરીને જ્ઞેફ દીધો, જો ખેનીરે;

છે પટ મુનને દગો દીધો, વસ્ય રેનીરે. ૨

પયન જાપીને બુઠા પડ્યા, જો ખેનીરે;

સામા રાત્રુ થઈને નડ્યા, વસ્ય રેનીરે. ૩

રામજિયાને સમન્નવો, જો ખેનીરે;

મનાવી મુન પાસે લાવો, વસ્ય રેનીરે. ૪

વળગણ મુનને મેલ્યું ખડું, જો ખેનીરે;

જાપે તહિંતો જાપેઘાત કુંવરેચ રેનીરે. ૫

કેવી વાયદા વિદ્યા લાણ્યો, જો ખેનીરે,
ભરીદાખે જુડો ભણ્યો, વસ્ય રેનીરે. ૬

ધેલો ગરબે થયો સોંઘો, જો ખેનીરે,
હવે ધઈ પડ્યો મોંઘો, વસ્ય રેનીરે. ૭

મળે તો મુગદ કરી થાપું, જો ખેનીરે,
તહિંતો સ્ત્રિ હત્યા જાપું, વસ્ય રેનીરે. ૮

ગરબર એ દોંગી દીલો, જો ખેનીરે,
નાથ વ્યાસ ચલ્લત્તનનો વિલો વસ્ય રેનીરે. ૯

ગરબી. ૩૭.

કારતક માસે કૃષ્ણ ગયા, મને મેલીરે,
મોહન મધુરાં માંચ રહ્યા, કોણ ખેલીરે. ૧

માગશરે માધવ તુગરાં પિયા, મને મેલીરે,
દામોદરને તથી દયા, કોણ ખેલીરે. ૨

પોષે પ્રભુ પાળીવાળા, મને મેલીરે,
હું તુગદીરાની ભૂં માળા, કોણ ખેલીરે. ૩

મોહા મહિને મનના મેલા, મને મેલીરે,
જો વિંદે કીધાં ઘેલાં, કોણ ખેલીરે. ૪

કાગણે કાંસામાં તાળી, મને મેલીરે,
ગયા ગોકુળમાં રાખી, કોણ ખેલીરે. ૫

ધઈતરે ધંચળ હતા, મને મેલીરે,
જુગલુવન રહ્યા નતા, કોણ ખેલીરે. ૬

વૈરાખે વિઠ્ઠલ વિના, મને મેલીરે;

(૭૬)

વલ્લભનકૃતકાવ્ય.

ખને બહુ બૂરી બિના, કોણ બેલીરે. ૭
નેં જીવ લપતો સાં, મને મેલીરે;
રણછોડ રત્નગયું મારું, કોણ બેલીરે. ૮
જીરાડે જાડળામણા લાગે, મને મેલીરે;
લગવાનના લાણકારા વાગે, કોણ બેલીરે. ૯
શ્રાવણે સ્વપનામાં ન મળ્યા, મને મેલીરે;
નીરદે ધઈને પંથ પળ્યા, કોણ બેલીરે. ૧૦
લાદરવો તારે માંધે, મને મેલીરે;
તરછોડી ત્રીકમનાથે, કોણ બેલીરે. ૧૧
જાસોમાં જોડણી રહી, મને મેલીરે;
કરમની કહાણી તુલને કહી, કોણ બેલીરે. ૧૨
વીલેગી ધઈ છું રામની, મને મેલીરે;
વીનતિ વલ્લભ રામની, કોણ બેલીરે. ૧૩

ગરબી. ૧લી.

મદુફી મારી મેલોને. જો રાગ.

મારગડો મેલોને મોહન, કેડે જાવે ફુડીલો કંધ;
ત્તલાણ કેડે જાવે ફુડીલો કંધ. મારગડો. ૧
કંધ ફુડીલો દીયર ડંસીલો;
જાણે તો જાણે મારો જાંત. મારગડો. ૨
સાસુ ડગારી નણદી નઠારી,
સસરો બિયારો સંત. મારગડો. ૩
દેરાણી દાઝે બળે, જે દાણી ફળફળે;
દુનીયાં ડંસી રહી દંત. મારગડો. ૪

સંસાર સાગર નથી ભૂતાતો;
 જાણો છો ગ્રહસ્થાશ્રમી ગ્રંથ. મારગડો. ૪
 સગાં સહોદર રાત્રીએ સર્વે,
 તાત માત ન મૂકે તંત. મારગડો. ૫
 વલ્લભના નાથ પીજી મારો પાકો,
 જાણો તો જાણે મારો પંથ. મારગડો. ૬

ગરબી.૨.ભુ.

જાણદેવનાં જંઘવા, ચાલો રમવા નૈયે જો જાગ,
 લલાલુ ચાલો રમવા નૈયે જો જાગ. ૥ટેકા૥
 જાગ જાગીયામાં ફૂલરૂપાં ફૂલી,
 ત્યાં નહિં હોય કાળો કાગ. જાણદેવ. ૧
 સ્નાન કર્યાનું સરોવર સુંદર,
 ઝીલવાનું તળ જાણ. જાણદેવ. ૨
 હોળી ટાણું જાણજેલું, નગ્રમાં નહિં જોલું;
 ચાલો જાણ ત્યાં રમીયું કાગ. જાણદેવ. ૩
 મૂળ મોઢા જાણે, વગડામાં વેણ વાળે,
 રૂડા જાણવળે રંગ રાગ. જાણદેવ. ૪
 વ્યાસ વલ્લભના નાથ, જાણ પછી;
 નહિં જાણે મારે તો લાગ. જાણદેવ. ૫

ગરબી.૧.લી.

માંદલીયા ચાલી રામાં જો રાગ.
 ત્રણ રત્યોની રૂતની નય કેઈ પેરની. ૥ટેકા૥

(૭૮) ચલ્લનલ્લ કૃતકાવ્ય

ખેલો શત્રુ શિયાળાનો દેનલ્લે;
મેલુલુ પધાર્યા મધુરાં નગ્રમાં,
માટે હુંતો રોલુ કું રૂદનલ્લે. ત્રણ રત્યોની. ૧

દાહ પડેને દુંદીયાં વાળી બેસતી,
જે કોને કુંદુ દુઃખજાં કેરી વાતલ્લે;
જોશાઈ શરીરે સંતાપે પડી,
જાણયા માંડી બખરી મારી લતલ્લે. ત્રણ. ૨

બીજી રત્ત બિનાળો જાતિ જાણસું;
માટે સાંભરે મોરલીધર મોરારલ્લે;
વાત ફરવાલી નહીંતે બીંધ જાવેઘણી,
જગાપીંતાં નાખુંને ન રહે પારલ્લે. ત્રણ. ૩

જે દહાડા લાંબાને રાત્યો દુંડી,
કીંકું બેસું દેન દુસ્મનના લયલ્લે;
તાપ પડેને તપેછે સંગ માફેરું,
વાવાયેને ઘરોળિયા બહુધાયલ્લે. ત્રણ. ૪

ત્રીજી રત્ત ગોમાસુ બાદી જાણિયું;
હંડો વાયુ વાદળિયાં જપારલ્લે;
કાયા કુંપે કુંપ કોઈનો લ્લેઈને;
ઘન ગાભે મે પિલગી ફરે ચમકારલ્લે. ત્રણ. ૫

દાદુર મોર બપૈયા સોર ફરે ઘણા,
થાય લખ લેહી અંગે પ્રગટે કામલ્લે;
અંતરનો અજાની ગળે જોલવાય નહીં;
લખીલખી વિનવેછે ચલ્લનલ્લ રામલ્લે. ત્રણ. ૬

ગુરુજીરણ

||૮૬||

સૂરજદેવતા તુંબન કેલો જાધમી,
 જાણ મારે ઘેર જાવરો નંદુમારને;
 દીવધી દીવાળીનો દન છે માફરે,
 તેથી તું જાધમતાં નકર ધારને. સૂરજ ૧
 જિછાનું જિછાવીને મેં મેલીયું,
 તે જિછાનું જિતિ મૂલે ગળવાળુંને,
 સાંભ પડે ને ઊગે મારો આંદલો,
 જોડલે મેલમાં ફરું દીવે જાળવાળુંને. સૂરજ ૨
 પીયા રૂપાના ખ્યાલા ભળે ભરયા,
 રમવા મારે માંડી છે ચોંપારને,
 પવન જાવા મેલી છાંડ્યો વિંતણો,
 હિંચવા મારે જાંધી હિંચાળા ખોરને. સૂરજ ૩
 શાંત મારે મેં સેવડી ફૂલડે પાથરી,
 ફરી મેલ્યાં છે ભમવા પાંચ પકવાનને,
 જા જાતળે જાવીને ધીરાતશે,
 ધીરે ધીરે જારોગરો ભગવાનને. સૂરજ ૪
 જારાની ભરેલી હું બેસી રહી,
 હમણાં જાવરો છેલ કનૈયો કાઠને,
 લઈ ઈર્ષ્યાયથી ભયફળ જાવી મેલીયાં,
 મેલી છે ભવંચી સોપારી પાનને. સૂરજ ૫
 જોવે સૂરજદેવતા જસ્ત પામીયો,
 સાંભ પડીને જાધ્યા સુંદીર સ્વામને,
 જાળનાજે હરજીને કીધા દીવડા,

ચળીચળી વિનવેછે વલ્લભ રામભને. સ્વરજ. ૬

ગરબી. ૩ છં.

વ્યાકુળી થઈ છેરે ગ્રીભની નારીયો, ॥૯૬॥

સ પનામાં પળાદેખે સુંદર સ્યામભને;

ઘણદીઠે ભય વાહાવાને વળગયા,

લક્ષણવંતો ક્યાં મળે તે ઠામભને. વ્યાકુળી. ૧

લાણકારા વાગેને લગવાન લાણતી,

રામા રટણ રંગીલાનું કરતીભને;

મળવા માધવને મોહની લાગે ઘણી,

સુખી થવા સ્યામતાહું ધ્યાન ધરતીભને. વ્યાકુળી. ૨

રણછોડનું મુખભનેવાને સહુ ઈછતી,

જગતમાં જોયો નથી કોઈ સ્યામભને;

રાતદિવસને લાગી નંદના લાલની,

મળશે બિલે જસર કવિનું નામભને. વ્યાકુળી. ૩

ગરબી. ૧ લી.

કરમે કલ્પેડું ભુગમાંયગોણું. જોરાગ.

રાધા કહે તું સુનમેરી મૈયા, કનૈયાસેં પરનું;

સુન માત કનૈયાસે પરનું, મેરે કષ્ટ કામ નહિ ભરનું. ૧

ચીતપ્રીત ચંચલચતુરાર્થ, રણછોડ સેં લાગી;

સુન માત રણછોડ સેં લાગી, રંગીલો વર લેતીહું માગી. ૨

સખ મેદી લેનાં દેતીહું મેનાં, બીહા યાંહી કરનાં;

સુન માત બીહા યાંહી કરનાં, નહિતો મેરે જાપુસેં મરના. ૩

કાંઠાંન કનૈયા તોરા ભમૈયા, બેઠે ખાંગનકું;
 સુન માત બેઠે ખાંગનકું, આનંદ દોષે મેરે મનકું. ૪
 નંદ ખાખાકે ખાંગન ભતું, બિહા કરે નામી;
 સુન માત બિહા કરે નામી, મોહેકું ફાલોપલ્લકો સ્વામી.

ઝારખી.૨૭.

માત કહે તું સુન મેરી છોરી, ચોરી કરે ભમૈયા;
 સુન છોરી ચોરી કરે ભમૈયા, કપટી ઝોર કામી કનૈયા. ૧
 નાચ નાચ કર પેટ ભરત સો, ખાવે ખાંગનકું;
 સુન છોરી ખાવે ખાંગનકું, લોકકે ઘર ભવે માગનકું. ૨
 બંસી બલ્લવત મધૂરા ગાવત, હરત પેરનારી;
 સુન છોરી હરત પેરનારી, લાલકું લંગુરકી ચારી. ૩
 એસા ભમૈયા ન ચૈયે કનૈયા, લગે કુલમે ખામી;
 સુન છોરી લગે કુલમે ખામી, ખૂરાકે વલ્લભકા સ્વામી.

ઝારખી.૩૭.

ભસોદા કહે સુણ છોકરા, ખાખર શુમાવી;
 છોકરા ખાખર શુમાવી, કોણ કન્યાદેરો ખાવી. ૧
 તારા ભૈખંધ મરકટ લેઈને, તરકટ તું કરતો;
 છોકરા તરકટ તું કરતો; ખાપની લાભ નથી ધરતો. ૨
 નથી લોણું ભગતનું મોણું, સાંભળીને બળતી;
 છોકરા સાંભળીને બળતી, ભેને કંન્યા નથી મળતી. ૩
 ભ્રષ્ટ્રભાનને ઘેર વિવાતી વાત, કરવાને ગઈતી;
 છોકરા કરવાને ગઈતી, તારી બદખોઈ બધુ થઈતી. ૪

સુખ્યોત્તમંડોલાલનંદનો, ફગડણપૈફરતો;
 છોકરાફગડણથઈફરતો, મોટેફુલુંભુવનથીફરતો. ૫
 ઝેવીખડવા ઊઠે ગામમાં, કન્યાકોણદેરો;
 છોકરાકન્યાકોણદેરો, નનમકાળાદીલીરેફરો. ૬
 મોહનફે સુણો માત મારી, પાલવેતોદેરો;
 સુણો મા પાલવેતોદેરો, નહિતો તેને ઘેરજેરીરેફરો. ૭
 ફરગયાનુંકામનથીમા, વિધાતાલાવરો;
 સુણો મા વિધાતાલાવરો, ફાલચર્ણેનમતીજાવરો. ૮
 ચેતકઝેના ચીત્તમાંલગાડું, કાયાઘણીકાંપે;
 સુણો મા કાયાઘણીકાંપે, જ્ઞેજ્ઞેપેરામણીસદીતજાપે. ૯
 જ્ઞેમફરતાંજ્ઞેદીનથયાજ્ઞે, જ્ઞેખુલાનજાવ્યો;
 જુજોમાજ્ઞેખુલાનજાવ્યો, શ્રીફળફોરવીવાનીલાવ્યો. ૧૦
 તેજ્ઞેઈનેનશોદફરખ્યાં, તુંજંતરજનમી;
 છોકરા તુંજંતરજનમી, હુવેખરોવલ્લભનોસ્વામી. ૧૧

ગંરણી૪થી.

રૂક્ષમનીફે સુનો પીયાળ, જમઘરકખુમતજાગો;
 પીયાળ જમઘરકખુમતજાગો, જ્ઞંખુવંતીકેવાંતુમજાગો.
 જોખીકાલીતુંમ જીકાલે, ગોરી ક્યાકામકી;
 પીયાળ ગોરી ક્યાકામકી, સંગતહમનહીરખેરાંમકી.
 ખૂખરાંમ સુરતકી સુંદરી, ફે છોટેજેરો;
 પીયાળ ફે છોટેજેરો, જાપેજસ્યહોજાંકેકેરો. ૩
 જ્ઞંજાદંતીજ્ઞંખુવંતી, ખૂખચરવીનારી;
 પીયાળ ખૂખચરવીનારી, તેનાપરલહુમીરધારી. ૪

ગોલનેનં જોર પીલી કીકી, કન્દૂપ કાન લગાડે;
 પીયાણુ કન્દૂપ કાન લગાડે, નારીકા પતલી હોઠ ભડે. ૫
 એસી જખણાડું બચ્ચાડું જે, બ્હુડા કીયા;
 પીયાણુ બ્હુડા કીયા, હું મારા પ્યારે હું લીયા. ૬
 સોકલડી જે હો ગઈ સાચી, જખણ જઈ લગી;
 પીયાણુ જખણ ડાઈ લગી, વલ્લભ જા નાથ નહું ઠગી. ૭

ઝારખી ૧લી.

પડવાની પડપીત. જે રાગ.

વળાવા થાલી બિન્ન નાર, ફરી કયાં ન્હાજો છોરે;
 જ્ઞા મેલી ગોમુળની જ્ઞાર, મધુરાના થાજો છોરે. ૧
 કોઈ ઊઘાડે ઊગે નય, પાતો કરવારે;
 જ્ઞા કઈક લાગી ગમ ખાય, લાગી ડરવારે. ૨
 કઈક ઢાળે છે ચક્ષુ, બહુ ગાણ ગણતીરે;
 જ્ઞા પેગ અંશુ ઠાને નક્ષ, પ્રેમ વીખેણ તીરે. ૩
 કઈક બળે મન સાથ, મ્હોડે હીસેરે;
 જ્ઞા કઈક દેલ માણે હાથ, દાંત ન પીસેરે. ૪
 કોઈ બતાવે સ્નાન, કોઈ મુખ મરડેરે;
 જ્ઞા કઈક ધઈ બેભાન, હોઠ ન કુરડેરે. ૫
 કોઈને જાંસુ નથ, બિલી દુકેરે;
 જ્ઞા જાડી જવળી થાય, નીસા સામુકેરે. ૬
 કોઈ રોતી તાણે જાન, મર ન દપેડીરે;
 જ્ઞા મળવાને મહારાજ, જાગણ બેઠીરે. ૭
 શામા કહે રીરિ ઇત્ર, સંત્રાણ બેન્નેરે;

જાડોઈ દીન લખી પત્ર, મોકલી દેતેરે. ૮
 ભેગી થઈશું જે ચાર, સંભારી બળશુંરે;
 જાવત્સલનના દાતાર, કે દીન પેળશુંરે. ૯

ઝારખી. ૨૭.

કારતક માસે કૃષ્ણ, જાંઘી જાણેરે;
 જાલ્લેયું ત્વેરીયે પ્રશ્ન, ફૂલન લાણેરે. ૧
 માગશાર મોહન ઘેર પધારેરે,
 જાલરીદાના તન વ્યાજ વધારેરે. ૨
 પોષે પુરુષોત્તમ, લ્યો ભમાડુંરે;
 જાતમને મારા સમ, જાંવો રમાડું. ૩
 મહા મફિને મોરાર, ઘરમાં પેસોરે;
 જા નંદલુના કુમાર, જાલઠ જેસોરે. ૪
 કાગણે કુગુવા ખેલા, ખુરીથી ખેલોરે;
 જાકરોને રંગરેલ, મુમત મેલોરે. ૫
 ચૈતરે ચન્નુ લુલ, રાહુ થઈજેરે;
 જામને પડે કાંઈ સુઝ, ગીતાં ગઈજેરે. ૬
 વૈરાખે વાવાય, લેગાં રફીયેરે;
 જારાત ળગરે નય, હવા ખઈજેરે. ૭
 લેઠે લુગ લુવન, લુવડો નયછેરે;
 જાલુગોને ગગન, વાદળાં ધાયછેરે. ૮
 જાંધાડે જાલખેલા નાથ, જાવો હમકેરે;
 જાડકું આલોહાથ, વીળળી ચમકેરે. ૯
 આવણે સારો રંગ, રીતેના લુગોરે;

આ દાખ્યોછે પલંગ, પ્રેતુજ સુખોરે. ૧૦

ત્નાદરપે ત્તર મેઘ, ઘનમન ગાનેરે;

આ થાય વિનળીના વેગ, કાટકા છાનેરે. ૧૧

આસો જનયાળી રેન, નરનાર મળિયાંરે;

આ ચાલ્યાં ચતુરનાં ચેત, દુઃખજાં દળિયાંરે. ૧૨

બારે માસનાં નામ, ને કોઈ ગારોરે;

આ કહેછે વલ્લભરામ, સુખીયાં થાશેરે. ૧૩

ગરબી. ૩૭.

આસો માસના દન, રૂડા ગાવ્યારે;

આ લોકને બધુ ઊમંગ, ઝવેરા વાવ્યારે. ૧

પ્રથમ પડવે મન, કોન ચોરાવેરે;

આ ગરબા ઘેરે ઘેર, લોક કોરાવેરે. ૨

જીને જૈરાં માત્ર, ખુરી થાયછેરે;

આ સગાં વ્હાણાંને ઘેર, ગાવા બનયછેરે. ૩

ત્રીને તમામ તન, વાલ્ના લાગેરે;

આ ફરી તેલધૂપેલ, બદામો માગેરે. ૪

ચોથે ચતુરાનાર, જંખાને લગતીરે;

આ ગરબા ગાવા કાન, શાણગાર સનતીરે. ૫

પાંચમે ખુરી રીત, રૂડી ચાલેરે;

સગાં વ્હાણાંને ઘેર, લાંછી ગાલેરે. ૬

છઠ્ઠે છબીલી નાર, કામણ ગાળીરે;

આ સંજી શોષ શાણગાર, દેતી તાળીરે. ૭

સાતમે સઘળા લોક, પ્રેમે ગાવેરે;

જા માતાશુને કાળ, સામગ્રી લાવેરે. ૮

જામે ફવન, જનિધણાં થાયછેરે;

જા દરશાણે નર નાર, ઊમંગે ન્યછેરે. ૯

તોમે નવા ખંગ, ખોકો સુણેરે;

જા વાઘરી લુખાલીલ, ડાખલે ધૂણેરે. ૧૦

દરામે દરી થાય, નેન રસ પડેરે;

એ દારા ફેવાય, સધારી ચડેરે. ૧૧

જગીજાર સે ઊધ માત, ખોકો ફરેરે;

જા વ્રહ્મ જ્ઞેખન ને બાળ, રાતે ફરેરે. ૧૨

જારશે બહુ બાળ, રમત રમતાંરે;

જાતે દીન જાખી રાત, સંચે ભ્રમતાંરે. ૧૩

તેરશે તરકટી લોક, લેખીયો ઘાલેરે;

જા લાલ પેફેરે સુરવાળ, લાફીયો જાલેરે. ૧૪

ધોઈરી થપણા નાર, ગાય ફેત જાણીરે;

જા તે દહાડે જાખી રાત, વેંચાય લાણીરે. ૧૫

પુન્યમે પુરો ચંદ્ર, માણે કહારીરે;

જા જ્ઞેવા જોવી ચાત, જ્ઞેણિં બલી ફારીરે. ૧૬

પંદર તથોનાં નામ, ને કોઈ ગારીરે;

જા ફેછે વલ્લભરામ, સુખીયાં થારીરે. ૧૭

ગરબી ૧લી.

સાંભળરે તું સુભની મારી. એ રાગ.

સુણો રીત મળિયા વ્રજવામાને, પરિચરીયાં સને ફડેલુ;
વાંસની વાંસળી વીંધે પાંસળી, સોના રૂઢમાં ખડેલુ.

મોહ્યનીલાગીભુ. ૧

ફેવીઘગણે સુતી નગાડે, ચીતરું ચંચળ ચરકેભુ;
કુળવંતી હોય કામનીપણ, છેલતનેનેઈ છરકે.

મોહ્યનીલાગીભુ. ૨

તુંવેણવઈને મધૂં ગઈને, પ્રેમલગાડીપરકેભુ;
નેણવેણમાં ખડગલરિયાં, દાળીપાડેછેઝરકે.

મોહ્યનીલાગીભુ. ૩

તુંકાંદાંનકાળોઘણોપાળો, બેઈનેભુવરકેભુ;
ઘણીત્રિફરેજામગાંડુકચું, ત્યામનિયોપુંડેલરકે.

મોહ્યનીલાગીભુ. ૪

હુંપણભમવાબેસુંતુંસાંભરે, કોળીયોકાળતેઝરકેભુ;
વલ્લભનાસ્વામિકુંશિરાનામી, ઘેલીયઈતારેલરકે.

મોહ્યનીલાગીભુ. ૫

ઠારખી.૨ભુ.

ગોપીગોવિંદનેઘેરખાવી, કુંડુનરોદાકરનેડીભુ;
ઘેલોગોપાળમારાઘરમાંપેગો, તન્નતાણીગોળીફોડી.

શિખામણદેનેભુ. ૧

પરસાળમાંછાસછબછખાવી, દધીમાંકડનેદીધુંભુ;
ઘરવાખરોમારોગુમાવીનાખ્યો, જાણઘરતુંકામડીધું.

શિખામણદેનેભુ. ૨

મારસાંફોડ્યાંતાળાંતોડ્યાં, જોવાદામોદરડાદ્યાભુ;
છારિનુંસરોવરલચુંને, માંદીમોહનભુનાદ્યા.

શિખામણદેનેભુ. ૩

સ્વેયો મારો મેલ્યો રઝળતો, કોમીયો ફાણી ફીધીભ;
 પચના પ્યાલા ઘરખાર દોળ્યા, ભણેધારાવાડીધીધી.

શિખામાણદેનેભ. ૪

ફોજ્યું દોળ્યું બહુ જગાડ્યું, નેઈને ફરકી મરિયેભ;
 વ્યાસ વલ્લભનો સ્વામિશામણિયો, તેને તેણું કરિયે.

શિખામાણદેનેભ. ૫

ગરબી ૩ભ.

ગોપી ગઈ નસોદા પાસે, ક્રોધ કર્યો બહુ મારોભ;
 માપવત મારો મસ્તઈ ફરીને, જતાવો ક્યાં નાગો.

વઢવું પડશેભ. ૧

ખાન જાંગલીયે ફરભ જાવ્યો, કરમાં ભેટીકા બાનીભ;
 મારા છે યાની દોષી જિજાળી, સુસ્તકમાં ધૂળ ઘાલી.

વઢવું પડશેભ. ૨

જોડ્યા પછીથી છોકરું રૂડીયું, ખેયાર ગાળો લાંબ્યુંભ;
 તારા ગોવિંદે ગળું ગ્રહીને, પ્રેમથી પછાડી નાંખ્યું.

વઢવું પડશેભ. ૩

મુખમાં નેણમાં રેણું લગાઈ, તનગયો મારો ત્રાસીભ;
 જીપરથી પાદું પ્રાહાર ફરીને, ગયો ગોપાળો નાસી.

વઢવું પડશેભ. ૪

ન્યારે તમોને રૂપકો હઈજે, ત્યારે જતાવો જો બાલાંભ;
 ગ્રહસ્થ ગરીબનાં છોકરાં પણ, સજીને સરખાં કાલાં.

વઢવું પડશેભ. ૫

તસોદાતારો છેયો છાંછયાં, કાંઈજે ના સમાણોભ.

વ્યાસવલ્લભનો સ્વામિશામણિયો, નથી કોઈનો જન્મણ્યો
વહવું પડશે. ૬

સાળી ૧લી.

મેહેલે પધારો મારા રાજ. જે રાજ.

રૂપાળી રાધારે, જિલીરે રૂપાળી રાધા;
મારા સમખાધારે, જિલીરે રૂપાળી રાધા. ॥ ટેકા ॥
રાધા શું રીસે રાધાં, પરત્તાય મારો પ્રાણ;
ચંદ્ર વદની ચાતુરા, મને વાળ્યાં તારાં ને નખાણ. જી. ૧
ત્તમર ત્ત્રગુટી રોત્નતી, ક્રાસ કીકી કોર,
ચપળા ચંચળ ચાલની, તું તો મારા ચીતડાની ચોર. જી. ૨
વાણી રાણી તુજ તણી, લાગે રસિક રસાળ;
ઝમકે ઝમકે ફીડતી, માટે મોહ્યો હું મદનગોપાળ. જી. ૩
કુચ કપોળ ફરકટી, સોલીતા સોહાગ,
મન મોહીતી માન્યની, તારો થોડલો કાળુડો નાગ. જી. ૪
લાગું તાર પાવલે, ઘાવલે હું છું રામ;
સાંત્વળી રીઝ્યાં રાધિકા, વીનવે છે વલ્લભ રામ. જી. ૫

સાળી ૨જી.

મેલો કેડો મારા રાજ, કાન મારો, મેલો ને કેડો;
છોડો છેડો મારા રાજ, કાન મારો, મેલો ને કેડો. ॥ ટેકા ॥
વાલાને રોકો વાટ માં, રામ શું કરો જાણ;
સમજીને રહો વેગળા, નહિં તો ખાશો મુજની ગાળ. કા. ૧
કાના કપટ ક્યમ કરો, મ્હોડું શું પલ્લવાય;

(૬૦)

વલ્લભ કૃત કાવ્ય.

મરુડી મારી ફુરશે, માંધા જીપર મહીં જનકાય. કાન. ૨
જમને લાડ ગમશે નહીં, દૂર રહો નંદ કુમાર;
જાછકલા રું થાજો છો, મારો તુટે મોતીડનો ફાર. કા. ૩
હું કહીશ તારી માતને, રોડીશ રસ્તા માંય;
જાઘા રહો જાણખેલડા, મારી લીલડી જીજડી ભય. કા. ૪
છારા દધી હુળી ભરી, લીંભરી નપરંગ ચીર;
હું તમારી ખેનડી, વાલા તમે હુમારા વીર. કાન. ૫
જેવું વાયક સાંભળી, હરીયે મેલ્યો હાથ;
ગોડુ જ ગોવિંદ સંચર્યા, જેતો વ્યાસ વલ્લભનો નાથ.

કા. ૬

સાષીં ૩ ભ.

કેમરી સાયા મારા રાજ, કાન તમે કેમરી સાયા;
જિતારી માયા મારા રાજ, કાન તમે કેમરી સાયા. ૥ રેડા ૥
મોહન મ્હોડું રું થડ્યું, હું રડું છું રાંક;
મુનઘેર નથી આવતા, જેવો શો પડ્યો મારો બાંક. કા. ૧
હું તો રહીતી દેક માં, લાગ્યું વેણે વ્રત;
મોહની નાખી મુઠને, પાછાં તરછોડી મેહેલ્યાં વ્રત. કા. ૨
ફપરી કાળા માણસો, પેહેલો કિધો સંગ;
જાવું ને હું ભણતી, તો રીદ સોંપત માંડું જંગ. કા. ૩
મુખેથી મિહું વદ્યા, જાવતા મારે ઘેર;
જમૂત જતા વીલેઈ લીધું, વિરચાસેન માંડું જેરક.
જેવી વિનતિ સાંભળી, હરી જેઠા જનના સાથ;
હું જ લાગ્યું દયાળુ, જેવો વ્યાસ વલ્લભનો નાથ. કા. ૪

૫

ગારખી.૧લી.

રાધા સોયડરે ખન માધું. જો રાગ.

સુણો શામળીયા, વીલ્લેગવાળા, દગો દીધો મહારાતરે;
 સુણો શામળીયા, વીલ્લેગવાળા, દગો દીધો મહારાતરે. સુ. ૧
 દગો દઈને સમમારા ખાઈને, ગયા મધુરાંગામરે;
 ગોફળની ફળની નથી ભતી, ખાયા ધાધણે ધામરે. સુ. ૨
 નગ્રતાણું લોક ધેલું બન્યું ને, નપડે કાંઈ ચેનરે;
 તમો વિના સુનું શોભે કું, ભેમકીડી વણનેનરે. સુ. ૩
 શાણગાર વિના શામાસોભે, પુત્રવિનાની માતરે;
 ભેમગળવિના મરે માંછડીયો, ચંદ્રવિનાની રાતરે. સુ. ૪
 જન વિનાનું શિદર ખાલી, દેવ વિના દેવલરે;
 વાસ્તવલના નાથ તમ વિના તેવી, ધર્મ પડી ભારે સલરે. સુ. ૫

ગારખી.૨લી.

દેખો ગોપીયાં ક્યા હુયો કનૈયેકું, ફળરડો પડ્યો હે જ્ઞાતરે;
 દેખો ગોપીયાં ક્યા હુયો કનૈયેકું, ફળરડો પડ્યો. ॥૮૬॥
 નાંહી જિજ્ઞો નાંહી જોડો, નાંહી કીયો દાતન પાનીરે;
 જોડલી દેખ દેખ મેં તો મરતું, રડત યરો દારાનીરે. દ. ૧
 ના ભને દેજિં ના જાને દેજિં, નહિં ઠંડા ત્હાનેકારે;
 મહીં ઠંડા પેનનેકા નહીં ઠંડા જોડનેકા. નહીં ઠંડા ખાનેકારે;
 દેખ દેખકે રોવે નંદળ, રોવે જળદેવ ભાઈરે;
 કુછ કૃષ્ણા જૂરાણેયગા, સો જાપેલું નેકા નાહીરે. દ. ૩
 દેખ દેખકે રોવે સજ સખિયાં, રોવે ગામકે દોરરે;
 રોવે ઘડુ ભેજને જોર ખાતક, રોવે જપેયા મોરે. દ. ૪

કોને નહિ ખાયા કોને નહિ પીયા, લુપ્ત્યાગોદ્ગત ગામરે,
ચત્રુભુજ ચરિત્ર જતાત હેં, વીનવત વલ્લભ રામરે. ૬૦૫

ગારંજી ૧લી.

કામણીસે છે જાણેલા. જે રાગ.

ફુંતો પ્રભુ લેવાને ગઈતી, નમુના પાળમાંરે,
ફુંતો પ્રભુ લેવાને ગઈતી, ————— ૥ટેકા૥
કાનુડનો ફુંદળ થયો, લુવમારો ચોટી ગયો,
મુક્યું કામને નાઠી મોહનંનળમાંરે. ફુંતો ૦ ૧
શામળીયાનો સ્વરનંનળી, તરવાને ફુંતો ગઈતી પાણી
જોલતી કોયલદીરી કદમ્બની ડાળમાંરે. ફુંતો ૦ ૨
નદીમાં પ્રભુને ન્યારે, જોરીયાળી ફુંથઈ ગઈત્યારે,
મૂરકુણ થઈને ફરવાલાગી, કાળમાંરે. ફુંતો ૦ ૩
જે ત્વાંત થઈને પાછી જાવી, જડધું જેડું તરીલાવી,
ગાયણું લૂલી ગાળ્યું જંગરેખા ચાળમાંરે. ફુંતો ૦ ૪
સ્વામિયે મને નળી કુડી, યાણી સંલજાવી તુંડી,
તો પણ ફું ન સમજી, જેની સ્નાનમાંરે. ફુંતો ૦ ૫
ઘણીફુંજની ગઈ ઘેલી, ધૂપેલનો પ્યાલો મેલી,
દીવેલ લેઈને સીંચ્યું મુલવાળમાંરે. ફુંતો ૦ ૬
કાલો વ્યાસ વલ્લભનો સ્વામિ, જેને ફું સોપને નથપામી,
તેદીનથી તરાર્થ ધું, ક્રોધ કાળમાંરે. ફુંતો ૦ ૭

ગારંજી ૨જી.

મારા વાસા નહિ રહુ ઊભી, તારી યાતમાંરે,

मारावाणा नहीं रहु जित्नी.

॥टेड॥

वालाण वात डरवा रहीये, मुरणमां जपी नैये;

मोहोरो गोरो पेस मारी नात मांरे. मारा १

प्राणन डहाडे प्रथवी पछाडे, मोटा महण पेरेत्राडे;

जेवो तमोगुण घागो मुन तात मांरे. मारा २

गुनरीनी नात्योगुणवाणी, जेक पवड मां ना जे टाणी;

ने जोलो ते इवे झाड़ीरनी नत मांरे. मारा ३

सायीवाणी वहुं हुं तो, त्रीकमण मेखी दे तुं तो;

यवैये जंत्यो लघा, लोडना घांत मांरे. मारा ४

मणवाने तमे छो रान, मांरे मांये जीडन झाळी;

गांजं गाणैये जधी विक्षात मांरे. मारा ५

जाघा रोहो पल्लनना स्यामि, मागीले छिंछुं मस्तक नाभी;

मन हुरो तो मणशुं कोछिंछिन रात मांरे. मारा ६

गारजी. ३७.

मारा प्रलुपवनशुं राजोछो जहु रिर मांरे;

मारा प्रलुपवनशुं राजो. ॥टेड॥

में नाम ताहुं तो नोतुं दीधुं, रीत सां मां हुसखुं कीधुं;

पान्त याधी पीयकारी मारी गीर मांरे. मारा १

लाख तुं भुलने लेने नरजी, हुं जणणा छुं हुं सनासरजी

माटे डेम रहु तारा नेवा डीर मांरे. मारा २

त्तामनी पुंठे लटकं मांरे, भरनघानहीं गाणपीतरे;

यतुर गीतशुं राजो डांछ स्थीर मांरे. मारा ३

ने मते मतमे गप होडोछो, रस्ते रामाने रोडोछो;

(૯૪)

વલ્લભલલ્લકૃતકાવ્ય.

મુળને રીધ ઘેરીછે નમૂનાં તીરમાંરે. મારા. ૪
શાંભ સાંભળરો મ્હોદું મોંણું, મુળપર રીધિડોરેણું;

કુસ્તર જાવી પડશે મારા તીરમાંરે. મારા. ૫

છોગાળા રું છેડો સાચો, જાકુળાને ગિતાયળાથાજો;
ગોવિંદ નહિઠરો ડાહ્યા ગંતીરમાંરે. મારા. ૬

દીતછતાં તું જાલે જાલે, દેખીને દેવતાલોકલાલે;
માટે જાળગીનથી તારી મીરમાંરે. મારા. ૭

નીર્લભ થઈને ધાર્યું કરવું, ફનીયાં ઘરીથીનાડરવું;
જેયો જર્થર્મ ચાલે તમ જાહીરમાંરે, મારા. ૮

કંથન મારો કપરો કુડો, દીયરીયો ડાહ્યો પળાતુંજે;
જાસુ સસરા સાથે સહુ જંધિરમાંરે. મારા. ૯

માત તાત મારાંછે માઠાં, દેખીને જામે નૈયેનાઠાં;
ઘણું ઝેરલચુંછે મારાવીરમાંરે. મારા. ૧૦

શામળિયા કુહું છું રીરાનામી જાળગારો હોવલ્લભનાસ્વા
હેત હોયતો મળજી મુળમંદિરમાંરે. મારા. ૧૧

મી,

ઝારખી ૪થી.

મારા રાક્ષસ નથી સરમાતા, માંખાણા માણતાંરે;

મારા શામ નથી સરમાતા. ॥ ૮૬ ॥

ઘેરઘેર તમે નૈને લયો, માંખાણા માટે થેઈ થેઈ નાચો;
લેહેકા લટકા કરતાં નથી પાડતાંરે. મારા. ૧

લોકનું રીખવ્યું જુરજોલો, પરપતનીના ઘુંઘરખોલો;
સરખાં છોકરાં દેખીને છેક ઝાડતાંરે. મારા. ૨

નભર તારી છે નઠારી, બિલીધારી તું ગીરધારી;

જીભુન્નપેલસાણ ચોરવાનું તાકતારે. મારા ૩
 ગાંડાનેવા ફરતા ફરોછો, વ્રતવનિતાનાં ચિત્તહરોછો;
 વાચદા સારૂ રણછોડ રૂબની ભગતારે. મારા ૪
 લોહમાં અકધા ચાલે જાણ, તેમાં તમે પાગ્ગોછોરાણ;
 સંસારની રીતી કાંઈ નથી રાજતારે. મારા ૫
 વલ્લભના સ્વામિકુહું જન્યી, નેનારી નપેડે સાથી;
 તેના રાત્રુ થૈ શામળિયા લાગતારે. મારા ૬

ઝારખી.૫મી.

મારા મોહન મારે મંદિર, તું જાલીશામારે;
 મારા મોહન મારે મંદીર. ॥૮૬॥
 મંદિર જાયે જંસી બલ્લવે, જોવું તો જમને નહીં દાવે;
 બાણે સ્નાત્તુ ત્વરાય જાજી રીસમારે. મારા ૧
 મારો સસરો સહુધી કપરો, દીયરીયો પીચોછે નજરો;
 ઘરમાં ઘરડાં યણ પોઆં જાણીશામારે. મારા ૨
 બે પારખું બેલું હોયતારે, બેઘડી જિલો રહે દારે;
 નજરો હોયતો જાગળથી જરીશામારે. મારા ૩
 નથી પડવા દેતાં છુટી, પીજીજો નાખે મારીકુટી;
 માટે મારે મ્હોલે મીટ માંડીશામારે. મારા ૪
 વલ્લભના સ્વામિરોશામળિયા, પ્રભુપ્રીતમછો પાતળિયા;
 લાયક હશે તો મળશું જેચાર દિસમારે. મારા ૫

ઝારખી.૬મી.

જલ્યા જલજેલા રહે જાધો, નંદની જાણછેરે;

ઝલ્યા ઝલખેલા રહે જાઘો. ॥રેક ॥

ઝલખેલા તું જાઘો રહેને, મુલને મારગ ભવો દેને,
ના ભણીરી ગોપીની પાસે ઘાણછેરે. ઝલ્યા. ૧

ભગવાન તું ભૂલો ભમેછે, દોપલો ભેવાર મરમેછે,
પણ તે દોપલામાં છખીલા છાણછેરે. ઝલ્યા. ૨

ખાલી પીલી રસ્તો રોકો, ત્રીકમ ભૂ તમે રુંદોકો,
હરીતન ભણે તો હુવની હાણછેરે. ઝલ્યા. ૩

વચન સુણી બોલ્યા વાણી, પુરૂષોત્તમ પુરૂષ પુરાણી,
રાધા પ્યારી તું તો પ્રિય પ્રાણછેરે.

ઝલી ઝિતીરે ઝલખેલી, હરીની જાણછેરે,

ઝલી ઝિતીરે ઝલખેલી. ॥રેક ॥ ૪

હું દુષણ થયો છું કેવો, ઘણો છેલો ગાંડ ભેવો;
પુરૂષના મનની તું તો બહુ ભણાછેરે. ઝલી. ૫

જ્ઞાનાને કલપાવી ભરીયો, સુંદરી ક્યાં સુખીયાં થારીયો;
મને ભોકેલાં તારાં નેનં જાણાછેરે. ઝલી. ૬

હું છું વ્યાસ વલ્લભનો સ્વામિ, પણ તને કહું મસ્તકનાં
મુલ મોખતમાં તને આઝું લાંણાછેરે. ઝલી. ૭ મી.

ઝાવળી. ૧લી.

મોહોરમની પીરણીનો રાજ.

ભજો ભેર ભુજો ભસોદા જાળનું. ॥રેક ॥

હું તો પાછી આવી ભેર ભણી, દામોદર થઈ બેઠો છે દાણી,
પેલી રાધાની સુંદરી તાણીરે. બેન. ભુજો. ૧

જેતો મહીનાં માટે ખુંચીલેતો, કોઈ નારને ન જાણેતો;

મદત્તરેલો જ્ઞેયો મેંતોરે, જેન. જ્ઞજો. ૨

વાંડું જ્ઞેઈને નજર નરનાંજે, જેમ જાણેતે મલુંડું તાંજે;

રસ્તે રામાને રોકી રાજેરે, જેન. જ્ઞજો. ૩

દાણ દમી દમીને લેછે, જે શાંમની સખામાં રહેછે;

તેને જાણી જ્ઞેઈ જાણેછેરે. જેન. જ્ઞજો. ૪

કેમ જાણડું ખુંધું ખમી રહે, ચાલો નંદજીને પાસે જાયે;

વ્યાસના નાથની વાત કૈયેરે. જેન. જ્ઞજો. ૫.

ગરબી. રજી.

ગામ ગાંડું કચું ગોવિંદ ગોષાળિયે. ॥૬૩॥

ગોવિંદથી ગાંડું બની જાયછે, મેલીધંધોધ્યાન ધરાયછે;

રતોને ચિહ્ન વચ્ચાતું મન થાયછેરે. જેન. ગામ. ૧

રીકડું કુરમની કરણી, સ્વપ્ન લાગ્યું સુતીતી ધરણી;

જાણે પ્રીત મજીને પરાણીરે. જેન. ગામ. ૨

માંદાં કચું મોરારી સાથે, પાનેતર મોંડીયો મુત માથે;

મીઠળ મુડો. પેહે સ્વોદાયેરે, જેન. ગામ. ૩

મને માતા પિતાજે વળાવી, હુંતો નંદજીવાને ઘેર જાવી;

ખીહારીલાલે જોલાવીરે, જેન. ગામ. ૪

શાંમે સમસ્ત્યામાં જાંખયરૂં, જર્ધની પાંત ખીટી રૂં;

મુતસંગ હુસ્યો મુખ મરડીરે. જેન. ગામ. ૫

દોઢળ જમ્યો મારું જીજી, લાગ્યું વ્યાસનાથને મીઠું;

કાણું વાયુંને કાંઈ ન દીડુંરે. જેન. ગામ. ૬

ગરબી. ૩ જી.

જાણ લાલ લીધી પાતળીયા પ્યારે. ॥ દેક ॥

સૌ સખી ન મુનાયે ગઈતી, નારી સ્વભાવે ન ગ્ર થઈતી;
ત્યાં કાનો જાવી પહોંચ્યો ફરિયારે. જેન જાણ. ૧

સૌનું મન ન્યાપાનું નીરમાં, ચોળી રાણગાર ચીંટ્યા ચીરમાં;
સાચવી મેહેલ્યાં ન મુનાં તીરમાં રે. જેન જાણ. ૨

ત્યાં નંદજીનો સુત નડીયો, ચીર ભેઈ કદમ પેર ચડીયો;
ગમે દીઠો ને ધ્રારાડો પડીયો રે. જેન જાણ. ૩

જેણે ચોરી કરી ખીર લીધાં, છતાં દેખતાં જાંધણાં ફીધાં;
લાગી પગે તો જે ના દિધારે. જેન જાણ. ૪

જાણ્યો નગ્ન હનેવાને જનાંડી, કદમ પેર યાં સખી વગાડી;
સૌને જીઘાડે રારી રે કાહાડી રે. જેન જાણ. ૫

કોઈ કામા કદમ થડે જાણ, કેરા ઢાંકીને ઝિલ્લી જાણ;
કોઈ હુંટીયાં વાળી ખડુ લાણ રે. જેન જાણ. ૬

સૌ રામાને કાયર ફીધી, નંદના લાલે લાલ લીધી;
વસ્ત્ર જાણ્યાં કાયા ઢાંકી દીધી રે. જેન જાણ. ૭

વસ્ત્ર વિના ઘણાં જાણ મરિયે, હપે ધામો દરથી ડરિયે;
વલ્લભના વાલાને રું ફરિયારે. જેન જાણ. ૮

ગરબી. ૧લી.

લાલા લેરી સોરંગીલ્યો. જે રાગ.

હું મોહનનું મુખ ભેતી, જેને કાને નય સર મોતી;
હું મોહનનું મુખ ભેતી. ॥ દેક ॥

પ્યારે ફેરી પીળી ધોતી, મુખ ડુંદેખી મુખ ડુંખોતી. ૧

ન્યાત્યાન્નેજિંગોચિંદોતી, જનીકાંતિશરિજિદોતી-કુ. ૨
વત્સલનાસ્વામિવાણોતી, સરખીસૈયસ્ખાંસુંસોતી-કુ. ૩

ગરખી ૨ છુ.

મધુંછું માધવને મળવા, ઘરનાંજાણે છે ફળફળવા,
મધુંછું માધવને મળવા. ॥ દેક ॥

જાતું કાહાડીને નજીંદળવા, સ્વગાંને મેં માંડ્યાં છળવા-મુ.
હરખીકુંહરછુને ફળવા, મારાં માતતાતલાગ્યાંજળવા-મુ.
વ્યાસના નાથશુંસાજીટળવા, મારીજખરીનતમાંડીજળવા-મુ.

યામ. ૩

ગરખી ૩ છુ.

મધુરાંમાં માધવન્યછે, માટે ચિત્તમાં ચિંત્યા પાયછે,
મધુરાંમાં માધવન્યછે. ॥ દેક ॥

જસો દાવલવલતીરૂજે, વારેવારે વાલાસુંમુજલુજે-મ. ૧
કંસાસુરેત્તેડાંકહાવ્યાંછે, જાંખેજાંસુગતિજાવ્યાંછે-મુ.
માતાસુતનેશિખામણદેછે, વારાણાંધિવાજાનેકેદેછે-મુ.
દીકરાગહાપમરાખીનને, ચાહાતે જોલેપગમંજાનને-મુ.
તમવિનામનેકેમગમરો, વેલોનૈજાયોતો છુલમમો-મુ.
જેટાજાજાસાંભેરોધીને, જેશીશાહાધિપજાવ્યાંધીને-મુ.
ત્યાંપોખ્યાનાસમાયારફહાવને, સાંભેહુડાફ્યાજહીંજાવે-મુ.
ફુલાગોળે જાવીરાંનેવા, તુલવિનમ્મહિંજે સુંદેવા-મ. ૮
કુંવરકદાપી રાત રેહેરો, તો મારો છુલમમરજેરો-મ. ૯
છોર રાતે પંડકુંપાડ્યાની, જુલકરડીને છુલકહાડ્યાની-મ.
રાણછોડજુલની ના રેહેરો, દીકરામને ફુજનાદેરો-મ. ૧૦

(૧૦૦)

ચલ્લત્નકૃતકાવ્ય.

તુલ્યિનાકામકાલજ્ઞેલૂણી, રોઈરોઈનેનેત્રજ્ઞોફૂણી. મારી
જેનુંજળકરીમેલુંકાપા, તુલ્યિનાનહિંજેસુંખાવામન
જળપીધાવણરહીરીતરી, નહિંજાવેતોતાડીમામરોનુ
તમચિનામારીકાયંજે, જેમકહીરુંતનેકૂદીયાયોપે. મારી
જાવજ્ઞેજ્ઞેજ્ઞાસમજુમારા, ચલ્લત્નનાસ્વામિસમમારા. ૧૦૦

પદ. ૧ જુ.

જાવેજાવેનંદાજુનોજાલ. જેરાજ.

મારા મનગમતા મોહન, પધારોજાલલટકેરે,

તાડું ચંદ્ર સરીખું વદન, જ્ઞેઈને જીવલટકેરે. ૧

તારાં નેણ ને વેણ રસાળ, પધારોજાલલટકેરે,

ધન્ય દેવડી બનયા ખાળ, જ્ઞેઈને જીવલટકેરે. ૨

તુંતો ત્રિલોચનનો ભૂપ, પધારોજાલલટકેરે,

જાણુંકોણોઘડ્યુંફરીરૂપ. જ્ઞેઈને જીવલટકેરે. ૩

ક્યાંધી શિષ્યા જંજીનોનાદ, પધારોજાલલટકેરે,

તમે કોને કયો ઉસ્તાદ, જ્ઞેઈને જીવલટકેરે. ૪

શીખી લાવ્યા લટકો કોનીપાસ, પધારોજાલલટકેરે,

હું તો ચરાણામૃતનીદાસ, જ્ઞેઈને જીવલટકેરે. ૫

હારા સ્થંભી જ્ઞેવાદ્યો મુખ, પધારોજાલલટકેરે,

મારી લાગે લયની ભૂખ, જ્ઞેઈને જીવલટકેરે. ૬

મારા શાંમપમાડો સંતોષ, પધારોજાલલટકેરે,

ટળો હુંજાણદરજે દોષ, જ્ઞેઈને જીવલટકેરે. ૭

હરજી જાણો જમારો હાથ, પધારોજાલલટકેરે,

મળો મળો ચલ્લત્નનો નાથ. જ્ઞેઈને જીવલટકેરે. ૮

પદ-૨ બનું.

પ્રભુપદારો મારે ઘેર, રઘુનાથ રસિયારે;
તમે ત્રીકમ રાખો મેઢેર, રૂદેમાં વરીયારે. ૧
મારા સ્થાંમ કહું સ્નેહાય, રઘુનાથ રસીયારે;
ન્યાં ત્યાં નામ તમારું દેવાય રૂદેમાં વરીયારે. ૨
સ્વષ્ટી રૂષ્ટી છે તારે હાથ, રઘુનાથ રસીયારે;
દામોદર છો દીના નાથ, રૂદેમાં વરીયારે. ૩
પંચમા ભૂતતુલ જ્ઞાધાર, રઘુનાથ રસીયારે;
નીચ જિંચ મધ્યમનો દાતાર, રૂદેમાં વરીયારે. ૪
રવિ રારિ વસાવ્યાવ્યોમ, રઘુનાથ રસીયારે;
તુલ જ્ઞા ધાર પાતાળભોમ, રૂદેમાં વરીયારે. ૫
નીરંબન ની રાફાર જોડ, રઘુનાથ રસીયારે;
તેનો રોધન પામે છેડ, રૂદેમાં વરીયારે. ૬
તારી જાડળ લીલા છે રાંમ, રઘુનાથ રસીયારે;
વીનવે છે વલ્લભ રામ રૂદેમાં વરીયારે. ૭

ઝારણી. ૧ લી.

જંબાલેયાની જાડીરે. જે રાગ.

સુણો જમારી જરજરે, ડાહ્યા દામોદરજી. પાટેડા.
જિંડા કુવામાં જિતારી મેલ્યાં, નલેયાતમ લેયા ગરજરે.
હુંદારી છું રામતમારી, કરોને મોહન મરજરે. ડા. ૧
તમે છોડો પણ હુંદેમ છુદું, ક્યાં ભરો પિઠૂલ પવજરે. ડા. ૨
લાલજી વલ્લયતો ભવાદેજી, તમ સાવનણે સરજરે. ડા. ૩
વલ્લભના કાલાયાઓ રાજી, હામેલી દોહરજરે. ડા. ૪

ઝારણી.૨જી.

મેજોન મસ્તાર્ઠ આજુરે, તપી શરીરે સાજુ. ૥૨૬
 લોક લાલ લાગે નહીં તમને, શું જોલોજાલુ ગાજુરે મે. ૧
 મધી ડરતા સાનો કરતાં, જ્યાં ત્યાં ઝિલ્લારહો જાજુરે મે. ૨
 નરહા અખિજા રસ્તે વળજ્યા, જે મરન મે નહીં રાજુરે મે. ૩
 જગત્તે જીને ધાતકરે છે, જનિં છું દીજમાં દાઝીરે મે. ૪
 મસ્કરી ફરવી નારી ફરવી, તે જાણો છો મુખાલાજુરે મે. ૫
 નાથ ઘલ્લલ્લના નિત્ય નડો છે, મરણું પડે જાજુરે મે. ૬

ફોળી.૧લી.

સાંવરે પીચકારી ઝારી. જોરાગ.

છે જડા હું તો નહીં રમું ફોળી, છે જડા હું તો નહીં રમું. ૥૨૭
 રમતાં રાતો તાતો તું પાલ્ય છે, જે મનણે જનતનો ફોળી.
 જો બું નકરો તો ખાવો છું રમિયે,
 ત્વરી છે ફેસરની ગોળી, જીજી ચડાધી છે જોળી છે ત. ૧
 જો કધાર મને ઘરમાં જવા દે જાણી જાણું ચીર ચોળી,
 પછી ફોકને જાજર જાણું,
 દેજી જાણમાં જોળી, તેની ફરવી પડે જોળી. છે જ. ૨
 મુગટ જ મૂલ્ય લેજી જિતારી, નાજુરે તમારો જોળી,
 તાં જાણુંડી ફેસુડીની ત્વરી,
 તેપણ દેજીં દોળી, તેમાં તને નાંખું રોળી. છે જ. ૩
 ઘલ્લલ્લના નાથ જો કલાન જાવો, જાવો તૈજંધોની દોળી,
 પંડે સૌને પુરી પડવાની,
 કાલ્યુર કું જોળી જોળી, તપી કાચી ફે જોળી. છે. ૪

હોળી ૨. ભ.

હરભવન હોળી નહીં ખેલું, જલખેલા હોળી. ૧૮૬
 નહીં ખેલું હોળી, નાંખે તું રોળી, તોયેન મુમત મેલું;
 દુરીબન દુનીયાં કાંઈ કાંઈ ખોલે,
 દેખાય ભગમાં ઘેલું, મન ના કરીશો ભ મેલું. હરભ. ૧
 ખીભ વાત હોય તો રફું ઊભી, પાણી ફાડું બાયક છેલું;
 ઠગાર્થમાં તમે ઠગ્યા જાવ્યાછો,
 મારે ખોલેલું છેલું, જાણું નતીભણતી ફેલું. હરભ. ૨
 વલ્લભના સ્વામિડંગાર્થમાં, નામતમારું પથેલું,
 જમૂદ્ય ચીર છોડો નહીં તો ફાટે,
 ફાડીશ તારું શેલું, પછી કાંઈ નહીં રેદખેલું. હરભ. ૩

ગરબી ૧લી.

છેલ છબિલા છોગાળા. જો રાગ.

મારા ચણપંતા ગીરધારીરે, શાંમસજુણા સુંદીરછો. ૧
 જોડ જાવળ હરભ જમારીરે, શાંમસજુણા સુંદીરછો.
 જડકડ ભ જાણે જાવ્યારે, શાંમસજુણા સુંદીરછો;
 કંસાસુરનું તેડું લાવ્યારે, શાંમસજુણા સુંદીરછો. ૨
 દામોદર દગો પારોરે, શાંમસજુણા સુંદીરછો;
 ત્રીકમભ દેહ દાઝી ભરોરે, શાંમસજુણા સુંદીરછો. ૩
 જો જસુર પીલ્યો પાપીરે, શાંમસજુણા સુંદીરછો;
 ફેલી તો ઝિપમા જાપીરે, શાંમસજુણા સુંદીરછો. ૪
 જોનાં નભણો તમો ચેનરે, શાંમસજુણા સુંદીરછો;
 મારવાને મોડલી ખેનરે, શાંમસજુણા સુંદીરછો. ૫

(૧૦૪)

વલ્લભાનુકૃતકાવ્ય.

એ મારી થતી જાવીરે, શાંમ સલુણા સુંદીરછો,
સ્થાને વિષ ચોળી લાવીરે, શાંમ સલુણા સુંદીરછો. ૬
જાગા બગને સરકાસુરે, શાંમ સલુણા સુંદીરછો,
મોકલ્યા ફાણવા નરુરે, શાંમ સલુણા સુંદીરછો. ૭
મધુરાં માધવ નવ ભરીરે, શાંમ સલુણા સુંદીરછો,
વલ્લભના નાથ પસ્તારીરે, શાંમ સલુણા સુંદીરછો. ૮

ગરબી.૨ જી.

મારા મનગમતા મહારાજરે, દુનીયાં દમે છે ઘણું;
પીટ્યા લોક લે છે લાભરે, દુનીયાં દમે છે ઘણું. ૧
જાલજેલા મળરું જાણરે, દુનીયાં દમે છે ઘણું;
નથી સુભતું ઘર કાજરે, દુનીયાં દમે છે ઘણું. ૨
કેમ લાગે જળ જના ભરે, દુનીયાં દમે છે ઘણું;
વ્યાસના નાથ દુષ્ટને ઘાજરે, દુનીયાં દમે છે ઘણું. ૩

ગરબી.૧લી.

મારા મોહનલાલ. એ રાગની.

ફહો ફ્યાં ગયાતા, જાણી રૂનની રણછોડ રમવા રંગમાં,
ફહો ફ્યાં રહ્યાતા, કેઈ ચતુરાના પાસ ચોટ્યા છે જંગમાં;
કેઈ નારીને મંદિર મહાજ્યા, જ્ઞાનમાં જતરે પુમડાં ઘાલ્યાં;
પ્રલાટે જાંખ્યો ચોળતા પાલ્યાં, ફહો. ૧
જ્ઞાન હરણ ફેણું હરણું છે, મેં મુખદેખીને પરણું છે,
થયું રાશીર લોચા સરખું છેરે, ફહો. ૨
કેઈ કામની મળી મદમાતી, કેમડરવાળે ધડકે છાતી,

ઊભગરે જાંખ્યો છે રાતીરે. કહો. ૩
 શીર કેશ મુગટમાં ધાલો છે, શેવું શું ઘસડતું ઝાલો છે;
 કેમ પાછળ નેતા ચાલો છોરે. કહો. ૪
 ફરી કેમ હાંડો છો લડતીડતા, શા શા ઊંડા વિચાર પડતા;
 હોઠ હાલે છે શું બડબડતારે, કહો. ૫
 દાંત કમ્પેડો છોરે ઘસી ઘસી, વલ્લભના દુદેર દ્યાવરી;
 સુણી શામળિયો પેઝા ફરીરે. કહો. ૬

ગરબીરજી.

મારા પ્રાણજીવન, પરનારીનો પાલવ ફદિ નાઝાલીયે,
 વિચારી જ્યો મન, શાણાથે સમજીને સોધી પાલીયે. લેક
 પર પત્તિ ઊપર શો દાવો, પોતે પરણીને લ્યો લ્હાવો;
 ક્યાં સુધી ખેલ ફરી હાથોરે. મારા. ૧
 પરનારી આડઝેર તણું, તેનું વિજડું વ્યાપે ઘણું;
 ઢાળી નાંખે ઘાર ન થાય ફાણુંરે. મારા. ૨
 જુગતમાં કિર્તિ બહુ ચાલે, કાલેશરી ફેરી થૈ સાલે,
 દાવ જાણેતો ગરદન ઘાલેરે. મારા. ૩
 પરનારી જીડતી રેણું, ધુમ્મ ખાચક નરી બફેણું;
 દુનીયામાં માંધે થાય મેફેણુંરે. મારા. ૪
 જો પરનાર શું સ્નેહ કરે, પ્રીતી તુરે પસ્તારી મરે,
 ઘરખારમાં જીવ જરા ન ઠરેરે. મારા. ૫
 શામળિયા શીખ માનો મારી, દોહલા શું થાજો છો જીર
 વ્યાસ વલ્લભની વિનતી સારીરે. મારા. ૬ ધારી;

સ્વાયણી ૧લી.

ઘરમાં ગોવિંદગાતા રે જોરાણ.

માંન્ય માંનથી માંન્ય માંનથી, માંધે મ્હોતની જાણીરે,
 ત્વાય કરી લ્લભ તું તુંડા, રાહ સ્વરૂપિનો ધાણીરે. ટેક.
 મારજી ખાશો ભમકિંકરનો, કાળ કપરો માંધેરે,
 પુન્યગરોને રામનામતે, જાણે તારી સાધેરે,
 ભમડા લુલમ કરતા લેરો, ઘુંટે છાણી છાણીરે. ત્વાય ૧
 ભણસ ત્વાય સૌ કહાણી લેરો, તાગો કરશે છેકરે,
 યાંત્રકુંડાણીને મુગની દોરી, જીપરયશ્વજેકરે,
 મુખમાં ધીંકોદો મેલરો, ભરાકનકની કરણીરે. ત્વાય ૨
 મરીણા મધ્યે તને મુકે, જાણીકરે રાખોડીરે,
 તેર દિયસે તારા તામની, લંબળ જાખે છોડીરે,
 ભમની ભેડે ભરશ જોકલો, વીપતપડશે ઘણીરે. ત્વાય ૩
 સગાં કોઈ સાધે નહીં જાણે, ટેકો ત્યાં કોણ દેરોરે,
 પુત્ર પરિવાર પૈશો પુંજી, પ્રથવી પડ્ડું રેહેશેરે,
 મરતીવેળા પૈશી ભરો, તાંથી તામસ દણીરે. ત્વાય ૪
 સત્યસંગ તે તો નાકીધો, ભરૂં જોયો ભનમારોરે,
 માને જીદર અવતાર લેઈને, જીહ્યો તું અંગારોરે,
 મુરોજ નન માતા યગોધી, ભવરો મેલ્યો ગણીરે. ત્વાય ૫
 ભેમપરિણેત્રણદેવછે, ખાઈ પી પંથે પજવુંરે,
 તે પ્રમાણે તું પાણશિષ્યો, ખાઈ પી નાણું રજવુંરે,
 લોકદેખાડો દીલું તાણે, જને સમરપણીરે. ત્વાય ૬
 ભેમ જવાસો ને ખરભની, યોમાસે સુકાયરે,
 તે પરમાણે ઝેરીલાલું, ઝેરે સુકાઈ ભયરે,

નખમાય કોઈનું બેઈ સાથે, કરેકુપની સૌભાગીરેભા
પોતાનો જીવજીવ સરીખો, પરને શિક્ષાદેતોરે,
ભુઠી માખાઝાલી ફર પાણ, ઈશ્વર હી સાજલેલોરે,
દયાળ રૂપીદાણો વાધ્યો, તે ડુંડાં લેદાણીરેભા, ૮
તરવાનો તારો તપી જારો, બાણેછેલુગ દીશરે,
ખરૂં ફેલેતાં ખોટું જાણે, ઘાણી ચડેછે રીસરે,
તુંડા નકરો કર્મનકરુંડાં, લાખો લગવત્તણીરેભા, ૯
શીક્ષા સુણી નિંદ્યા કરરો, તે નરતરરો કેમરે,
ઘણા કરીને પસ્તાઈ બેઠા, સ્વપુ પસ્તારો તેમરે,
શીખવલ્લભની માનો સાથી, નમજીવલેશે દુણીરેભા.

લાવણીરણ.

સાંભળને તુંતો મનમારા, ઘરચિંતા શું ઘાલેરે,
ચતુર્ભુજ ના ગણાવ્યા, પ્રમાણે કાપા ચાલેરે. ૧
ને લેખ માંડ્યા લક્ષ્મિનાથે, તેમિથ્યા નહીં પાયરે,
તું બાણેલે હું કહું ધું, જાણી કેમ કુટાયરે,
જેવી જારા તું નરાખતો, ધાર્યું કરીશ કાલરે. ચતુર્ભુજ. ૨
તું બાણેકેધંનધાન સૌ, પેદા કરેજું માંડરે,
ખરચે વાવરે પુન્યકરે, તેટલું સમનંબુ તારૂરે,
નહિતો પુત્રનું રણલરેછે, જે અર્થો કોણાજાલેરે. ચતુર્ભુજ. ૩
નાખાધું ને નાખવશાયું, ન દીધું દાન હાથેરે,
લોગતારાતે લૂલોપડિયો, શું જાણ્યું તુનસાથેરે,
તારે રણે તપી મળતું, સૌં જાલબેલો જાલેરે. ચતુર્ભુજ. ૪
પાયલક્ષ્મિ કન્ય લક્ષ્મિ, ફરજી હુંકે તેમરે,

ચીત ચોડ્ય ચતુર્ભુજમાં, છેકલ શાલ્યો કેમરે,
 પૈસાના મદમાં પડેને, પાડા પેઠે ફાલેરે. ચતુર્ભુજ ૪
 રજા કાયા ન જાણી તારી, ન તાં ન પાવ વારરે,
 ને તારું નેર ચાલતું હોય તો, નવાદેન લગારરે,
 હાથ પગને નેન નારીકા, ફરીતાં હલાવ્યાં ફાલેરે. ચંપૂ
 દેહ મળવાની માદી લેળી, હાલત પારો ભૂડીરે,
 કાયામાં નેતી નગજીવન, તે નરી જર ઊડીરે,
 વલ્લભ કહે એત જીવડા, મસ્તાન પછીરું મ્હાણેરે. ચ. ૬

લાવણી. ૩જી.

ઈશ્વર મુળને ખાહાર કાહાડ્ય, લાવલભ લગ્નનો તનેરે,
 મળ મુતરમાં હતો ત્યારે, માણ્યું ફરી ફનેરે. ૧૮૬. ૥
 નવ માસ જારાધ્યો ઊદરમાં, ફરિયે ફહાડ્યો ખાહારરે,
 હું હાં તું ત્યાં કરવા લાગ્યો, નારહી સુખ લગારરે,
 રોઈ રોઈ માતાને વળગ્યો, ધવરાયો મા મનેરે. મળ ૨
 જેમ ફરંતાં મ્હોટો ધયો, જન્યો વિલ્ની ચારીરે,
 ફરજી ઊદમ રીખવા લાગ્યો, પ્રેમે પરણ્યો નારીરે,
 ને જનમાં નર વ્હાલું લાગ્યું, ગુમાર લેવો જનેરે. મળ ૨
 કુડ કપટમાં ફરતો નાણું, પ્રાશ્નિતમાં નહિ નુન્યરે,
 શું માધવ મને મારી નાખરે, રીનું કંઈ પુન્યરે,
 એવું નેઈને નગદાધારે, તને કીધો ફનેરે. મળ ૩
 દેહ પડતી રહેવા દેઈને, જીવન મ લેઈ ચાલ્યારે,
 પુંઠેથી તને જ્ઞાન ન જાવ્યું, જે કાનકાપે જાલ્યારે,
 ફરી પારખું નેવા નન્મ, જાણ્યા ભુગજીવનેરે. મળ ૪

जीने नन्मे जाओ इत्यो, छे वंही नयरे,
गर्धजाने इहगां पेडे, पण सिधु न थायरे,
पछी नाण्यो नहि कुंडमां, रीसव्यासना नाथनेरे. मण० ५

लावणी ४थी.

मोहनसु सैव मनुष्यने, पलमां लेछे भापीरे,
अधर्मीनुं पारणुं लेवा, रीध सीध सहुं जापीरे. ॥टे॥
अलागीने नव्य मणेतो, इरे पापनी वाडरे,
इसैने घेर दुशण राजे, धर्मिने घेर घाडरे,
पाप तणो दुंगरवधारे, पुन्यपंधे डापीरे. अधर्मी० १
पुन्यविनाते पैसो जापे, इरया दुडां कामरे,
मोह भायामां जाओ नाणे, तरवाने रामरे,
ते माटे दुःखे नही तेने, इरे प्रौढन पापीरे. अधर्मी० २
ग्रहस्थ थायतो घणोक इरे, गुणजाने नयाडरे,
दुपात्रोनी सेवा इरे, तरगाणा रमाडरे,
कामक्रोधने रंगलोगमां, इतरंहे अहुं व्यापीरे. अध० ३
गुणी ज्ञानना कोरडा मारे, पण तेने ना वागेरे,
शेठ शिजामण आंपो सुधी, गर्धजने न लागेरे,
पलजे नहीं पाषाण सरीजो, छापपटोणे छापीरे. अध० ४
बाह्य तेद्वीरीसाधोपण, तेने तरणातोलेरे,
अंते जिंधुं काम इरेने, स्त्रोले सुधुं जोलेरे,
बाल्मिकी इहे लुंड सरीजो, सुधरे नहिं कदापीरे. अधर्मीनुं० ५

સાવણી પમી

ધીથીરી લેવાત જીવડા, સંસાર સુખ કહેવાનું રે;
 હાથે તે સાથે જાણે, ખાકી પડ્યું રહેવાનું રે. ॥૮૬॥
 ઘાન ઘ્યાને રાખ દિનતા, સત્ય સંગ કર મ્હોરો રે;
 પ્રેમ ધરિને પુત્ય કરે, તેમાં ન જાણે દોરો રે;
 પરમેશ્વર કહે પુત્ય કરે તો, ફેલું કુખે વાનું રે. હાથે ૧
 મીથુન માયા કાલી લાગી, અધર્મે જીવ જીવો રે;
 તન ગયતને તન જ્યો નહીં, સંસાર સિંધુમાં જુડો રે;
 એમડી તોડી રમડી સાંચે, રું સાડું જોવાનું રે. હાથે ૨
 નંજનમાં ભર લેજું કીધું, ખંધાવ્યાં ઘર બારે;
 જાંતે જોડલો નવાનો, તાંડું તરી તલ તારે;
 ફેલું કલ્યાણ શ્રુ સ્થ કરતાં, કરે ગરીબને વાનું રે. હાથે ૩
 પરમારથ કર પ્રભુ પ્રીત્યે, તે તારા કરમનું રે;
 દેવારે કુટુંબ જયરાધે, પ્રાધાની શરમનું રે;
 યણ જોળેખ્યાં ઊઘરતરે, તે માગી લેવાનું રે. હાથે ૪
 સવારથનું સર્વે સજું, પરમારથ કોણ કરે રે;
 બળતામાંથી મૂઠી ખૂંડે, તે ત્રિલોકે તરે રે;
 વસ્ત્રલ કહે શૂળ જોતો નહીં, અભણી સેવાનું રે. હાથે ૫

ઝારખી ૧ લી.

દાણ્યાતુરીનો રાજા.

સુણો રોમાં કાંમ હાં મ રાખીને કરોજે,
 જાણો મંદિરમાં માધવ રુંડોજે. સુણો. ॥૮૭॥
 અંધારી રૂબની છે રંગનીજે,

- માટે જાણી રાખું તમ સંગનીને. સુણો. ૧
 ચારઘડીકાચે થંદુ ઊદે પરી ને,
 પેછી જાણતાં ન્હરે પર્ષનશે ને. સુણો. ૨
 વેળા સાચવે તેને સદુ રાખતાને,
 ગર્હ તક ખાહુણ નથી વાંચતાને. સુણો. ૩
 જાણો રાંમનુ સાચવી લેઈશું ને,
 કોઈ પુછશે તો ઊત્તરદેઈશું ને. સુણો. ૪
 મુલપાસે બહુ સ્ત્રીનાં ચરિત્ર છે ને,
 કેહેવાની મારો કંપના મિત્ર છે ને. સુણો. ૫
 કોઈ નથી નવરૂ તમને જાણવાને,
 કહીશ જાણ્યાતા પીઊનો પંખ જાણવાને. સુણો. ૬
 જાણુનની જાહી સુખીયા પેવાને ને,
 વ્હાણું વાતાં ચતુર પાલ્યા બને ને. સુણો. ૭
 કોઈ નહિદેખે છાનાછેલ દોડને ને,
 મારો કાળો કામળો જંગ જોડુને ને. સુણો. ૮
 કાળે કામળેથી કોણ પરમાણશે ને,
 સદુ જોડે જાણના બતી નાણશે ને. સુણો. ૯
 કહ્યું માનોજ સુખના સાધ છે ને,
 ઘણા વિધીસણ વલ્લભના નાધ છે ને. સુણો. ૧૦

ગરબી. ૨૨.

- જાણો રહે પ્રભુ પુંઠે પડીરામાં ને.
 નંદ સુત હોયતો જાણીશાં ને. જાણો. ૧૧
 હું તો સંગમકરૂ કદી જાપનો ને,

(૧૧૨)

ચલ્લલ્લકૃત કાવ્ય.

મને જોલાવે તો તું જે જાપનોને. જાઘો. ૧

જીભ જાવરીજોને જોલવુંગમેને;

નેહોય તુંડી તે પુંઠે ભમેને. જાઘો. ૨

રાને રોકી રાખીં છે ખરાધૂપમાંને;

નહિં જંનઈ જનઈં તારા રૂપમાંને. જાઘો. ૩

મારે ખપ નથી ખાલી તારીયાતનોને;

જહડીશ તો ફહીશજે માતનો ને. જાઘો. ૪

ફહ્યું માને નહિં તો રાહ સળગેને;

ચલ્લલ્લના વ્હાલા શું વળગેને. જાઘો. ૫

ગરબી. ૩૭.

સુણ માંમા હઠીલો હું જહુંને;

નથી નંદપુત્ર મારે પુંઠે પડુંને. સુણ. ૧

।ટિકા।

તારા સમનું શું મુનશીર પાપછેને;

નંદ વસુદેવ જે મારે જાપછેને. સુણ. ૨

તારોદેક છેક નાખું મોહ ફૂંપમાંને;

દીલ સોરી દારા દાખી દેઈં રૂપમાંને. સુણ. ૩

જ્ઞાન હાથ જાપી ચનીતાયાતછેને;

મારે દેવકી નસોદા જે માતછેને. સુણ. ૪

નેવું મોહ દીધું તેવું છે માહ્યરેને;

હવે જોલ શું જોલવુંછે તાહ્યરેને. સુણ. ૫

જ્ઞાન ખાલજેલી નહીં ફરું જાળગીને;

ચલ્લલ્લનો વ્હાલો રહ્યો વળગી ને. સુણ. ૬

ગરબી.૧લી.

ચીતડું ચોરું તે કોને ફરીયેરે. એ રાગ.
 રડતી મેહેલી તે કેમ ફરીયેરે, સૈયર શામ સ્વલુણે;
 કો નહીં બેલી તે કેમ ફરીયેરે, સૈયર. ૥ટેક૥
 ગોકુળ ગામ માથે હોવાં બન્યાંરે,
 કોને દેખીને જમો ફરીયેરે. સૈયર. ૧
 શામનું મુખ સ્વપને નથી દેખતાંરે,
 બે ત્લાન થઈને ફોગટ ફરીયેરે. સૈયર. ૨
 એના સારું આપવાત કુંરે;
 દેહ છાંડતાં તો નહીં ડરીયેરે. સૈયર. ૩
 દગા દેતાં એને દયા નવ ઊપેનીરે,
 ધંધો છોડીને ધ્યાન ધરીયેરે. સૈયર. ૪
 છળ ફરી ગયો છેલ છોગાળોરે,
 ઘસીને ગળાં હાપ્યાં છરીયેરે. સૈયર. ૫
 દુઃખનો દાહાડો કેમ ફરીને ફફાડીયેરે;
 બળ નંપાપાત કું ફરીયેરે. સૈયર. ૬
 રોતાં રોતાં આંખી રૂનની ન્યથેરે;
 ફ્યાં સુધી આંખે આંસુ ત્તરીયેરે. સૈયર. ૭
 બીલ્લેગ વલ્લભ નાથાહાલનો પડીયોરે;
 વીખડાં પીને ફમ્મોતે મરીયેરે. સૈયર. ૮

ગરબી ૨ શુ.

માયા ત્લાગી તે કેમ છોડુંરે, સાંત્તળ રાધા રૂપાળી;
 ત્લાંતી ત્લાગી તે કેમ છોડુંરે, સાંત્તળ. ૥ટેક૥

(૧૧૪) વલ્લભનકૃત કાવ્ય.

રાધા રૂપાળી કામણગાળીરે.

ચખાડો ચણે ચંદ્ર મ્હોડુંરે. સાંતન. ૧

તુંતો રીસાણી દીલ ઘ્યા ન જાણીરે;

તેથી શું જીભુ દુઃખ થોડુંરે. સાંતન. ૨

મોકલડીનું તને સાલન હોયતોરે;

સૌતારણીશું માયા તોડુંરે. સાંતન. ૩

ફેડો નારી તારી જાગણ નાચુંરે;

ફેરું કાંછલડી ચીર જોડુંરે. સાંતન. ૪

ફાલી તને હું રહ્યો વળગતોરે;

નેમ ચક્રમકને વળગે સોહોડુંરે. સાંતન. ૫

વલ્લભનો ફાલો હું નંદલાલોરે.

પણતુલ જાગણ કરતેડુંરે. સાંતન. ૬

ગરબીશુ

છેલછોગાળાને કોઈ જાવોરે, રીસઈ ગયો રંગીલો,

લાલ લલકાળાને કોઈ જાવોરે, રીસઈ. ૧૧ ટેકા

શું મોણું દીધું શું કડવું કીધુંરે;

શું છીનવ્યું તે પુછી જાવોરે. રીસઈ. ૧

મોહન મને એકવાર મળેરે,

એવો સંદેસો કોઈ જાવોરે. રીસઈ. ૨

હું દુઃખીયણની ઘ્યા લાવીનેરે;

નંદ ઘર સુધી ફેરો જાવોરે. રીસઈ. ૩

મોરારીને મારો મોહ લગાડોરે;

મીઠું જોલીને કોઈ મનાવોરે. રીસઈ. ૪

નરુ મુળ જીવનો નારી પારીયોરે,
માટે રામને સમભવોરે. રીસઈ. ૫

સંગ કરતાં મને સમનળો જાગ્યોરે,
પેલો મેં નહોતો નાણ્યો હાવોરે. રીસઈ. ૬

વલ્લભનો વહાનો સમભે નહોતો રે,
દેવ ઊપર શાનો દાવોરે, રીસઈ. ૭

ગરબી ૧લી.

લાડકડી ચડીકમાડ જોરાગ.

જાવ્યો જાવ્યો નંદળનો લાડકોરે,
સોગરડે હું રમાડું પ્રેમેથી પુલ્લ કરે;
દુધ સાકરે ત્વં લાડકોરે,
લોભન લાવતાં ભમાડું, દેવે મોતી ફાર, ઘડે. ૧

દાળલાત રોટલી ઘૂત ઘણાંરે,
કંસાર રીરોને રેવો, લલુયાં લાત લાતલાંરે;
વાલવટાણાને મજા ચાણેરે,
ઘાખ ચારોળીને મેઝો, શાકુ જત્રી નતનાંરે. ૨

વેડમી મલાઈ ખાસુદીયોરે,
રીંજંડને દુધપાક, વડીવડાં ઘારીયોરે,
કુચોળી પોળી ભુદીયોરે,
જરફી પેંડાઝાડોઝાંક, પીવા નળઝારીયોરે. ૩

જાલેલી ઘેબર ગાલ પાપડીરે,
જાડદીયા પાક મરુર ગુંદર પાક પુરીયોરે,
ખરફી પુરમું મેલ્યું થાપડીરે;

(૧૧૬)

વૃત્તલ્લકૃતકાવ્ય

ભજનકૃષ્ણ ઈલાયચી ત્વરપુર, ફળદર જાણમુખીયોરે; ૪
લાડુ મુરખ્ખો મીઠા મહીરે;
માખાણ લ્યો નંદલાલ, પાનખીજાં મુખપરોરે;
લવીંગ સોપારી સુધ્યાં સરીરે;
ભમો વૃત્તલ્લના વાલા, પ્રીતેથી પાવન કરોરે. ૫

ગરબી.૨ છ.

જાણા રહો જલજેલડારે,
નારીશું નકરો જાણ, ડાહ્યા દામોદર થૈયેરે;
ગોરીદેખી પાખોછો ઘેલડારે,
પાણ કોઈ ચુકીદે ગાણ, તો તો વીલે મુખરૈયેરે. ૧
છોગાળા છેલે ન રાખીયેરે,
ભુજે ભગતમાં લોક, લલ્લ્યાભયજાપનીરે;
ધીરે ધીરે કોડી નાખીયેરે,
નહિતો ઓપનરી શોક, ફૂલેતી પાવજાપનીરે. ૨
સુણીને શામ વાણી વહેરે,
નથી હમારો વાંક, નારીયો પુંઠે પડેરે;
તારણી તું ધરજે રહેરે;
ફુંવ્યાસનો નાથ રાંક, પ્યારીયો મુલતે નડેરે. ૩

લાવણી.૧લી.

નાગરનરે મીલનજો. જે રાજ.

ગ્લાનમાં ગાળ્યુરે, ગુમાની ગરબી ઘેલા;
ગરબી ઘેલા મુંઠ ફેલા, ગ્લાનમાં. ॥ટેકા॥

शुङ्खजेष्ठे गोविन्द गुणगातां, नानथी इहे तां हरि न तथात्तं
नर न जणे मारग ज्ञतां, ज्ञाज्यो ज्ञज्यरे, गुमान्ती० १
हुरीयिना शुंजीत्तुं वण्णाएउं, मुरीनद्धीं ज्ञाये मुनषोदेहराएउं
रामश्री ल्हाएने नाएउं, ते तुं रज्यरे गुमान्ती० २
संसारमां सत्त्य हरि सेवा, सेो मणशो भीठामेवा,
मोह माया मुमतदे रेहेवा, लननमां ल्हाज्यरे गुमान्ती० ३
परकुपिणी नाज्यतुं इहारी, छोकरवादीदे छांजी,
याए मीठी रुष्टी मांड़ी, दाने न ज्ञज्यरे गुमान्ती० ४
नर ले ज्ञनमां शुंभाहाले, पछी पुंठ ज्ञथी तने साजे,
व्यासनी शीक्षाये न याजे, तो तुं रज्यरे गुमान्ती० ५

स्वावली. २७

जस्येकर मनरे, मोहन मिलेगा तुने,
मीले तुने ज्ञरन सज्ज सुने ज्ञसकर ॥ टेका ॥
मोहन मीले दुज्जलवे, रीध रीध सज्ज घर जाये,
हुटुं ज्ञज्जिला सुज्ज पावे, होल हरी ननरे मोहन० १
नर लुगलुवन का ज्ञाना, हुड कपेटमें कज्जु नाही ननरे,
माधव शुं मन मीलानां, हेतन धनरे, मोहन० २
सज्ज संसार ज्ञालु लुठी, देहरे ज्ञात्मा यजे जिठी,
तज्ज रेहेगी ज्ञाली भुठी, लज्जत तुं ज्ञनरे मोहन० ३
हुनीया भेदीनतासें करनां, कज्जु मनुष्य तिंघानही करन,
ज्जव ले ज्ञम करते डरनां, देना ज्ञनरे मोहन० ४
लायसें लनले नंदलाला, जित्तम देहमें तुने डाला,
समरले वद्वत्तल्लङ्काला, करहरानरे मोहन० ५

સાધણી ૩જી.

જુગદીશ નપરે, જ્ઞે મરણ લમે છે માંથે,
 મરણ માથે જામ સાથે, જુગદીશ નપરે ॥૮૬॥
 રું સંસારની મત્ય સુધી, મરણવેળા ભૈરાધૂળ,
 ફરી લે પ્રભુ નામની પૂંજી, જાણશે જાપે જ્ઞે મરણ. ૧
 રોજ રમતો લંમતો રહે છે, એકેર માંજી લતને ફુજ દે છે,
 ફાલ જાપે સંસાર મુજ લે છે, તે પૂરવતું તપે જ્ઞે મરણ. ૨
 ગાંડા જીવ રું ગોયાં જાય છે, જાલિ માને રું જાપે જાય છે,
 તારા લલનના દાહાડા લાય છે, ચપો ચપે જ્ઞે મરણ. ૩
 ઘેના જીવ રું ધાય ઘરખારી, જંતે મિલકત નથી તારી,
 છેયાં છોકરાંને નારી, જાંણે લપરે જ્ઞે મરણ. ૪
 કેમ કરે કૃષ્ણની ચોરી, જાગ્ય જાગ્ય રું ઊંધે જાગ્યોરી,
 જાલ્યા તારા જાણ્યની દોરી, તુટશે તપરે જ્ઞે મરણ. ૫
 તુંડાકાયાનું કોટડું કાચું, જામ જાલી લાગશે ડાચું,
 વલ્લભજનનું વેણ છે સાચું, ન જાણીશો ગપરે જ્ઞે મરણ. ૬

સાધણી ૪ થી.

સંતોષ પરે, ધારેલું ધણીનું ધારે,
 ધણીનું ધારે, ફુજ જશે સંતોષ. ॥૮૭॥
 શા સાચુ જાપે તિયાં મારે, રું લાચું લાચું જામ ધારે,
 મળશે ફરી જાપશે ત્યારે, લક્ષિત કરે ધારેલું. ૧
 પ્રભુ જાપે ને જાતું પોહોડી, નહિં તો દેરી દેશ જોડી,
 પાણ નહિં મળે એક કોડી, દીચે મરે ધારેલું. ૨
 નવજાંડ ધરા જ્ઞે જાતે, વેધાર ખેતી કર જાતે,

લેધંધો દિવસને રાતે, માથ ત્યાં ફરે. ધારેલું. ૩
વલ્લભની ટેવ ફેફવાની, ફરે જારી હરામલેવાની,
પાણ ખરે ખરકત રેફવાની, દીલથી ડરે. ધારેલું. ૪

ઝરખી. ૧ સ્તી.

ખારમાસીની છાયાનો રાગ.

નંદકે ઘરમત ભજોરે, બજિઝરવાં,
ફનૈયાંદું સાંઠી ખોલાખોરે, બજિઝરવાં. ૧
નીર્લભ હોકે ક્યોં ફરોરે, બજિઝરવાં,
લાભ મરભલ્લસેં ડરોરે, બજિઝરવાં. ૨
સ્વસ્તુરયામેં જોસા નહીં ફાવેરે, બજિઝરવાં,
હુમારી ઈલત સખ ભયેરે બજિઝરવાં. ૩
સીરપે કાલા દીલી ગાયગી, બજિઝરવાં,
વ્યાસકા વહાલાસેં લાભ ભયગી. બજિઝરવાં. ૪

ઝરખી. ૨ સ્તી.

સ્તુતકે બજિઝરવા, ખોલીરે, નનંદીયા,
દીલકી જાંટી ખૂબ ખોલીરે, નનંદીયા. ૧
જોસા ખચત ના કીતેરે, નનંદીયા,
બુઠા જાલ સીરપેં ના દીતેરે, નનંદીયા. ૨
ફહોતો પીયેરીયે નજિરે, નનંદીયા,
કુખુ તુમ ઘર નહીં જાગિરે, નનંદીયા. ૩
ફનૈયાંદું ભનલ હો કેસારે, નનંદીયા,
હુમારેતો હરી વિરનેસારે, નનંદીયા. ૪

(૧૨૦)

વલ્લભલલિતકાવ્ય.

વ્યાસવલ્લભકો વાલોરે, નનંદીયાં;
જીસકુ લાંછન મત ડાલોરે, નનંદીયાં. ૫

કુમરી ૧લી.

બ્યાહન આયે રામ નનકપુર. જોરાગ.

નનુનીને શિદર અવતાર લેઈને, નરજોયો નનમારોરે;
અલ્યા નરજોયો નનમારોરે, નનુનીને શિદર અવતાર. ૬૩
નાખરથાધું નાવયરાયું, નાજેવાયો નસકાથેરે;
હાનો આયો ને હાનોગયો, ભેયું ત્રીલોવન નાથેરે. ૬૪
ખાધું પીધું ખલાસકીધું, માનંની માયામાં મોયોરે;
પુત્ર પરિવાર પૈસો સાંભ્યો, તું ભેયો હાનાભેયોરે. ૬૫
તત્ત્ય તારણ ત્રિલુપન સૌનો, અલજેલો અંતરભમી
સર્વ છોડીને સમરો છખિલો, વ્યાસવલ્લભનો રચામિરે. ૬૬

કુમરી ૨લી.

પરમેશ્વર પત રાજે ભે માં, વીપત વેળાના ક્હાલારે;
હુરી વિપત વેળાના ક્હાલારે, પરમેશ્વર પત. ૬૭
પત રાખ્યું તમે મિરાં જાઈનું, કુજભનું ચંદનલીધુંરે;
સલ્યાની તમે અહલ્યા ખનાયી, સેવકને સુખદીધુંરે. ૬૮
જોરભમ્યા જેઠાં રાવરીનાં, સુંદીર રામ સરીરે;
ત્તર સત્તામાં દ્રુપતી સતીનાં, પ્રેમે પુરયાં થીરે. ૬૯
મધર મુખધીગત મુકાવ્યો, જીગાદ્યાં મંભરી જાળે;
વ્યાસવલ્લભની ચિનતિભાષી, માનીલે ભેદ્યાળે. ૭૦

कुमरी-उक्त.

अवतार धरीने रणीले लुवडा, राम नामनुं नाएउंरे,
 लार्छ राम नामनुं नाएउंरे, अवतार धरीने. ॥टेड॥
 फेलो पुइष डियो रणियो, लन्त्यो नारायण नामरे,
 णीले पुइष डियो रणियो, इरे परमारथ डामरे. अय० १
 श्रीले पुइष डियो रणियो, हाथे बावरी न्णंणेरे,
 थोथो पुइष डियो रणियो, रात्रु संगां परमाणेरे. अय० २
 पांथमो पुइष डियो रणियो, पर निंद्या न इरेरे,
 छहो पुइष डियो रणियो, परहुजे दुःज धरेरे. अय० ३
 सात्मो पुइष डियो रणियो, सौने नमतो पावेरे,
 जाठमो पुइष डियो रणियो, पुन्यमां जाड नघालेरे. अ० ४
 नयमो पुइष डियो रणियो, पैटवरामां पुन्य यरोरे,
 दशमो पुइष डियो रणियो, वेणवयन नो णरोरे. अ० ५
 अगीयारमो आत्माना दुल्लो, वैकुंठ तेनो डामरे,
 लक्ष्मणे लुप मो सनपाभ्यो, इहे वल्ग्वत्तन रामरे. अ० ६

कुमरी-४थी.

निंद्यापाणो नर अजुं लुयो, पापे नगत्तनुं धोवारे,
 अंधुं पापे नगत्तनुं धोवारे, निंद्यापाणो नर. ॥टेड॥
 आपाणी निंद्याकोरुं इरेतो, सांत्तणी रालु पर्थियेरे,
 पूर्वना पापनो भेल यड्यो होय, ते नज वलु धोवर्थियेरे. नि० १
 निंद्या इरे तेम रालु पैये, उरीये नहीं लजारेरे,
 खात्री लुछीने प्राश्चित डाड्डे, डीतारे लवधाररे. नि० २
 प्रपंच पापने छण इत्यो होय, ते नरहे आपे साधेरे,

(૧૨૨)

વલ્લભનુદત કાવ્ય.

પ્રેતુના ઘરનો ગુન્હો ફર્યો હોય, તે નીંદાળાને માંધેરે. નીં ૩
જન્મથી કુચલી કરતાં શીખ્યો, તે કદીએ ના નૂલેરે;
ધોળી ધોયાનું મૂલ માગિછે, નિંદાળો ધૂળે કમૂલેરે. નીં ૪
તેમ કબિરજી નિંદા કરાયા, ચાલ્યા ગુણદા સાથેરે;
પ્રાશ્નિત ખોવા મધુપાન કેરો, શીશો ગ્રહોતો ફાથેરે. નીં ૫
પુન્ય કરતાં કુચલી કરે કોઈ, તેમ હત્યા દૂર થાયરે;
વલ્લભનુ કહે નિંદા થયેયી, રાત કોડ સફળ થયેર. નીં ૬

ગરબી ૧લી.

જમુના જળ તરવામાંરે. જો રાગ.

મારા રંગીલા રણછોડ, હું શું ચુકીરે;
શી જાવી ખાંપણ ખોડ, રડતી મુકીરે. ૧
નથી કહ્યું નીચ વચન, હું શું ચુકીરે;
રીસાયા દેવકી તન, રડતી મુકીરે. ૨
મારો ગુન્હો જતાવો નાથિ હું શું ચુકીરે;
રાખી તહીં તમારી સાથ, રડતી મુકીરે. ૩
મારાં ક્રિયા જનમનાં હત્ય, હું શું ચુકીરે;
કુવે જિતારી વ્રજ્યું વ્રત, રડતી મુકીરે. ૪
તેમ હરણી હરણી દોખેથી દાળી, હું શું ચુકીરે;
પેટમાં પેશીને મારી પાળી, રડતી મુકીરે. ૫
દગી દીધો જુગદાધાર, હું શું ચુકીરે;
મને કાઢાડી વરણા જાહાર, રડતી મુકીરે. ૬
પ્રેતુ દારી તમારી રાંડ, હું શું ચુકીરે;
શો ધણ્યો જમારો વાંડ, રડતી મુકીરે. ૭

કેવો દિધોતો વિસવાસ, હું રું ચુકીરે,
 હવે કરી મહેલી નિસવાસ, રહતી ચુકીરે. ૮
 હરી ભેડું છું બેજિ હાથ, હું રું ચુકીરે,
 મળો મળો વલ્લભના નાથ, રહતી ચુકીરે. ૯

ગરબીરહ.

સૈયર પુછી ભેવાત, હું રું દમીરે,
 પુરી લાગી મારી ભત, માટે નગમીરે. ૧
 શાપી રીસાયા નંદલાલ, હું રું દમીરે,
 મહાપી રી ખોટી ભેઈ ચાલ, માટે નગમીરે. ૨
 મેં દીધીતી નાથને જાથ, હું રું દમીરે,
 તે ખુંગ્યા હરી મારા હાથ, માટે નગમીરે. ૩
 હેતમાં હાસ્ય કીધું જગાર, હું રું દમીરે,
 મહારી વાળી ચુકીની ધાર, માટે નગમીરે. ૪
 છુટા રહ્યાતા મારા કેરા, હું રું દમીરે,
 તેથી રૂપ નદેખાયું બેરા, માટે નગમીરે. ૫
 નેત્રે સાચું તું કાળજ, હું રું દમીરે,
 તેથી મુખ મરજ્યું શાંમળ, માટે નગમીરે. ૬
 મારી વાળી રું નેન કરાર, હું રું દમીરે,
 મેં રો માયો જાદાનો માર, માટે નગમીરે. ૭
 મેં રો ચમકાવ્યો પ્રાણ, હું રું દમીરે,
 મેં માચ્યાંતાં નેનનાં બાણ, માટે નગમીરે. ૮
 કેમ છોડ્યો જમારો સાથ, હું રું દમીરે,
 નથી જોલતા પ્યાસના નાથ, માટે નગમીરે. ૯

ઝરખોરનો

ઝગખોજનો

શામળીયાના સંગમાં રેલોલ, રમીકું રંગમાં રેલોલ ૧
 ફેલીફતી ફાળમમાં રેલોલ, હવે પડી સુખમાં રેલોલ ૨
 વાલો મારા મનમાં રેલોલ, દેખું છું સપનમાં રેલોલ ૩
 છોગાળાના ફુંદમાં રેલોલ, રુકું છું જ્ઞાનંદમાં રેલોલ ૪
 માધવની મેહેરમાં રેલોલ, ઘણી છું બેહેરમાં રેલોલ ૫
 મનઘન રામમાં રેલોલ, ગોકુળગામમાં રેલોલ ૬
 દીલદામોદરમાં રેલોલ, નરુકું ઘડી ઘરમાં રેલોલ ૭
 નરહી લોક લાલમાં રેલોલ, મન માહારામમાં રેલોલ ૮
 મીતનથી હાથમાં રેલોલ, ઘણલત્તના નાથમાં રેલોલ ૯

ઝરખોરનો

લળો લલનમાં રેલોલ, બે સીફરી લલનમાં રેલોલ ૧
 મલળો નારારંગમાં રેલોલ, જળજોરત સંગમાં રેલોલ ૨
 સુખ સાધનમાં રેલોલ, તરો ત્રિલોચનમાં રેલોલ ૩
 જ્ઞાણો સુખ મનમાં રેલોલ, દેવદરિયામાં રેલોલ ૪
 ખેડાચો પુત્રમાં રેલોલ, જુગ ઘર સુત્રમાં રેલોલ ૫
 રું દીકું નારીમાં રેલોલ, લળ્યો વીલી ચારીમાં રેલોલ ૬
 રહીએ સંસાર મહીરેલોલ, મન રાખીયે નહીરેલોલ ૭
 ત્યાગી પર્ષયે નહીરેલોલ, લલને ચહરયી રહીરેલોલ ૮
 બે રીતી ફીજયેરેલોલ, ફરીનામ રીજયેરેલોલ ૯
 શીક્ષા સૌના કામનીરેલોલ, છે ચલ્લત્તનામનીરેલોલ ૧૦

ગરબી. ૧લી.

ક્યાં ગયો પેલો મોરલી યાજો. જે રાજ.

સુણો શામળીયા, પ્રેલુ પાતળીયા, છગો દારાને મવદેયેરે. સુ. ૧
દારા દુખીયાણા ઘસી તમારી, તે તરછોડી ન જાયેરે. સુ. ૨
પુંઠેથી પ્રીત તોણી હોય તો, પ્યારા પેહેલેથી ફરીયેરે. સુ. ૩
વનીતાનો વાંક ડગલે ડગલે, સમજુ નરગમ જાયેરે. સુ. ૪
તારાણી તરછોડે સહુને, મારે ન નુધરા થઈ જાયેરે. સુ. ૫
સરવે પ્રેમદા પુંઠળ કેહે છે, રજનાધ્યાં નંદને જાયેરે. સુ. ૬
પ્રેમદા સાથે સંગ જોડીયે, તો દુખ સુખ સૌ સહીયેરે. સુ. ૭
વલ્લભના ફાલા વનમાળી, વચને પાંધ્યાર ફીયેરે. સુ. ૮

ગરબી. ૨લી.

સાંભળ સુનની શામળીયાની, મોહ્યની સુખ પરજાવીરે. સાં. ૧
પ્રેમ પ્રેલુરું દેકરાજતીતી, નહોતી જોલતી જોલાવીરે. સાં. ૨
હવે જેનાપેર મનડું માન્યું, રહ્યો છે ભગવાન ભાવીરે. સાં. ૩
ફોણા બાણેશો ન્હા ફીધો, ગોરિયે ગાંડી જનાવીરે. સાં. ૪
સપેનામાં શાંમળ સુખ જાપે, જનગુંતો જનચરણવીરે. સાં. ૫
સંગાકરયા શાંમળ રંગને, મેં જંતરનીયાત કાઢાવીરે. સાં. ૬
પેહેલા પુછતા ને જાડુ જોતી, હવે રહી શીશાન માવીરે. સાં. ૭
પાયે પડતા તો નતી જોલતી, ઊભી રહેતી જલાજતાવીરે. સાં. ૮
હાલ જાણું ક્યાં જાય મજરી, તનનાં જ્યું છે તપાવીરે. સાં. ૯
વલ્લભનો ફાલો વનમાળી, ક્યાં જોલે મુખ ફસાવીરે. સાં. ૧૦

ઝારખી ૧લી.

રાગ કેરખાનો.

તમને વારુ છું વાલમજી, વારુ છું વાલમજી;
 જાઘા રો જાજખેલા નાથ, તમને. ॥ટેક॥
 જાજગા રહી જાજકરોછો, જો જાજકરોછો;
 કોઈ કહે સાસરીયામાં યાત, તમને. ૧
 સ્વામી નમંદ સ્વામી સોફલડી, સ્વામી સોફલડી,
 જોલી ને સારે દિન રાત. તમને. ૨
 મારાં પીધેરીયાં પુંઠે પડીયાં, પુંઠે પડીયાં,
 ત્નાંડી ત્નાંડી પાડે ત્નાત, તમને. ૩
 રક્તામાં રોકી ક્યમ રાખી, રોકી ક્યમ રાખી;
 ઠનયછે સૌ સૈયરોનો સાથ, તમને. ૪
 વાલા જલ્લભના રું વળગો, વલ્લભના રું વળગો;
 મોહન મેલો મારો ફાથ. તમને. ૫

ઝારખી. ૨જી.

જમને નરોકો ગીરધારી, નરોકો ગીરધારી,
 રું ઘેલા થયા ગોપાળ, જમને. ॥ટેક॥
 મારો મીલન મદનો તરેલો, છે મદનો તરેલો;
 કેહેવારી ક્યરધી ગાળ. જમને. ૧
 મધારા કંધનો કરપેછે તારે, કરપેછે તારે;
 રાખેછે સાસરીયાં સંભાળ, જમને. ૨
 દુરુમન વધારી કરે વાતો, વધારી કરે વાતો;
 કોકેખીને પેડે ફાળ, જમને. ૩

વાલા વલ્લભના વિહુલજી, વલ્લભના વિહુલજી;
દયા રાખોને દયાળ. જામને. ૪

ગરબી. ૧લી.

ગોસાંઈજી ગોકુળમાં પધારિયાં. જે છાયાનો રાગ.

મધુરાંથી વેલા આવજી, મોરારીરે;
કાંઈ સંગ સમાચાર કાવજી, મોરારીરે. ૧

તમારે ત્યાં જાનંદ હશે, મોરારીરે;
જામારા દન કેઈ પેરે નશે. મોરારીરે. ૨

જન ઊદક લાવશે નહીં, મોરારીરે;
ઘડીયે નગમે ઘર મહીં. મોરારીરે. ૩

વેલા આવો તો ઊદર ભરૂં, મોરારીરે;
કુળ દેવ્યાને દીવો કરૂં, મોરારીરે. ૪

ગોવર્ધનને પૂજ્યા ભજિં, મોરારીરે;
મુખે ભેયા પછી ગ્રથ બજિં, મોરારીરે. ૫

કર નહીં ઘાલું શાંમ શાકમાં, મોરારીરે;
કાંઈ ન પેરૂં મુલ નાકમાં, મોરારીરે. ૬

ઊર મોતી હાર નહીં ધરૂં, મોરારીરે;
સેવલડી સચન નહીં કરૂં, મોરારીરે. ૭

સખી સંગ રંગે નહીં રમું, મોરારીરે;
સ્વાદ રહીત ભોજન નમું, મોરારીરે. ૮

નીર ન ભરૂં નળ ઘાટમાં, મોરારીરે;
મહીં નહીં મેળવું મારમાં, મોરારીરે. ૯

તમ વિના હું સુની કરૂં, મોરારીરે;

(૧૨૯) વલ્લભાનુકૃતકાવ્ય.

વિઠ્ઠલ જાવે વલ્લોળું ફરું, મોરારીરે. ૧૦
ત્નેવા ફરીશ પેગ પાવડી, મોરારીરે,
નહિંતો દોહિં તમ વણ ગાયડી, મોરારીરે. ૧૧
હુળીનો ન ફુજળ્યા સાધિલું, મોરારીરે,
જાવળ્યો વલ્લભના નાધિલું. મોરારીરે. ૧૨

ગરબી ૨જી.

પધારો પ્રભુવર પ્રેમથી, મુન મ્હોલેરે;
નંદલાલ રહો છું નેમથી, મુન મ્હોલેરે. ૧
દીવાળત્તી રૂષગાઈ કરી, મુન મ્હોલેરે;
પય પ્યાલા મેલ્યા તરી, મુન મ્હોલેરે. ૨
પાંન જીડાંને રોપારીયો, મુન મ્હોલેરે;
ઠડીઝળગાવ ળળ આરીયો, મુન મ્હોલેરે. ૩
જાવોને મારા નાવલીયા, મુન મ્હોલેરે;
સેજે પોહો દોળું વાવલીયા, મુન મ્હોલેરે. ૪
થરણ સેવીને પાવન પાડી, મુન મ્હોલેરે;
નદાગો વિંદના ગુણ ગાડી, મુન મ્હોલેરે. ૫
માટે જોડું છું જે હાધિલું, મુન મ્હોલેરે;
પધારો વલ્લભના નાધિલું, મુન મ્હોલેરે. ૬

ગરબી ૧લી.

નાધિકેસે ગનકો બંધ ઓડાયો. એરાગ.

લાવ કરી લજ્જલ્યોને જલ્મ માણી;
એ છે કાયાની કલ્યાણી, લાવ કરી. ૥૮૬૫

ફળીયુગમાં દેવતાનો ક સર્વે, ખેડારાંત ગુણ ગાણી,
 યો સઠ દેવી નનુની નેવી, થઈ છે ફુનીયામાં દાણી. નાવ. ૧
 દાસો જિગારે ફુલને મારે, ભુલે પાણીનું પાણી;
 હે જન જન તે નીકળે નખળે, તેને તરત લેતાણી. નાવ. ૨
 જનગતી જનેત જિલ્લોત જંજિર, પ્રાણી માત્રે પ્રમાણી;
 સેવક ઊપર સહાય રાખો મા, દાસ તમારાં જાણી. નાવ. ૩
 ભક્તો મારાણ ફુલ સંહારણ, હો માત રંગીલી રાણી;
 દાસ ઊપર ધ્યાન ફરાખો, વ્યાસ વલ્લભની વાણી. નાવ. ૪

ઝારખી. ૨જી.

ભક્ત જન તનાવે ભજ્ને ભંયાની,
 ભેધી કુરાણ રહે ભયાની. ભક્ત જન. ૧ | ટેકા ||
 ચંડ મુંડને થોળી નાખ્યા, ફરી મહિષાસુરની ફાની;
 શ્રી રત્ન ધારી ફુલને મારી, ફીધા સરવને ધ્યાની. ભક્ત. ૧
 સેવકને શીર ફાળે પડે તો, નનુની ન રહે છાની;
 નામે મ્હોટી પ્રાક્રમે મ્હોટી, રૂપે દેખીતી નહાની. ભક્ત. ૨
 જેને જુગત ઝંજા મૂંધે, તેને શોયના રાની;
 ખ્રહ્મા વિષ્ણુ રાંડર સરખા, રહ્યા માતને માની. ભક્ત. ૩
 દુરમતિ તને ભગવતિ ભજે, તેની થડતી થયાની;
 વલ્લભ સુરજ રમછે તારો, ફડ ફડાય સેવક તયાની. ભક્ત. ૪

ઝારખી. ૩લી.

શામળીયા વાજા રોહોયેગણારે. જે રાગ.

જાઘા રહો જાનજેલા ફેરજો, જો વિંદતમે જો ગરજો.

મેંતો બની તમારી મરણ, ઓગાળા છેલના છેડરીરે. ૧
 તમારે શા તારણીના રોરારે, ઘેરેઘેર પાલ્યા છે ગોરારે,
 તમે નહાંનાને જામે મ્હોરાં, ઓગાળા છેલના છેડરીરે. ૨
 સજિને જોળયો છો છેજારે, તમે જીજ્ઞાસાને જામો મેજારે,
 તમે ડાહ્યાને જામો ઘેલાં, ઓગાળા છેલના છેડરીરે. ૩
 શીઘ્ર જાલ્યાં જામારો હસ્તરે, મોહન થયા છો મસ્તરે,
 જામે ગરીબને તમે ગ્રહસ્ત, ઓગાળા છેલના છેડરીરે.
 તમે રૂપાળા રણ છોડરે, મારી તમારી નથી નેડરે,
 ન્હાના મ્હોટી પડરી ખોડરે, ઓગાળા છેલના છેડરીરે.
 ગુણવંત ગણા ગામીરે, પ્રીત કરતાં નથી મને જામીરે,
 કાળા છોરે વલ્લભના સ્વામિ, ઓગાળા છેલના છેડરીરે.

૬

ગરબી. ૨જી.

જાલ્યા જાલજેવા રું હસ્તરે, રંગીલ ક્યમરો ક્યોરંસ્તરે,
 જાખ્ય ખુલ્લો મારગ રેહે જાસ્તા, મોરારી મને ન જોલાવતોરે.
 જાલ્યા વિઠ્ઠલવાંસળીવાળારે, મુંઝસંગ શાંતાકરે ચાળારે,
 હ્રદ્યાધો કાનુડા કાળા, મોરારી મને ન જોલાવતોરે.
 હું તો નહિં જોળયા ઊંવનમાળીરે, તમે શાં મને હું તો રૂપાળીરે.
 સંગ કંઈને થઈ જાળી કાળી, મોરારી મને ન જોલાવતોરે.
 મારે તારે શરમ છે શાંતીરે, સોધી લે જીજ્ઞાસો મનમાનીરે.
 તું તો મ્હોટો ને હું તો ન્હાંતી, મોરારી મને ન જોલાવતોરે.
 જામે નાંનાં તે સંગ ન કરીયેરે, પુરુષોદ્ધીને ડરીયેરે,
 રંગે રમતાં શરમાઈ મરીયે, મોરારી મને ન જોલાવતોરે.
 હું ન જાણું કે ન થાય સંગરે, કેયો રમાતો હરી રંગરે.

માટે કેમ સોંપું માંડું જંગ, મોરારી મને ન જોલાવતોરે ૬
તમેવાતંકરી પત જોયુંરે, શું ન્હાંનાં ણિપર મન મોયુંરે,
સાસરું સપને નથી ન્નેયું, મોરારી મને ન જોલાવતોરે ૭
નવાણો જાવી ચડશે કોઈરે, શું સામું રહ્યાછો ન્નેઈરે,
જડશે તો હું પડીશારોઈરે, મોરારી મને ન જોલાવતોરે
મારી માત નાણે કહે ધીકરે, છબીલાલું ધાયછે છીંકરે,
મને લાગે તમારી ખીકરે, મોરારી મને ન જોલાવતોરે ૮
કાન છ છેક શું ધાજો કાલારે, જળગારે છે ને નંદલાલારે
મેહેલી ઘોવલ્લભના વહાલા, મોરારી મને ન જોલાવતોરે

—૨.૧૦

ઠારખી. ૩ જી.

સુણી શામખીયો જી જોલેરે, તારૂણી નહીં કો તુલતોલેરે
મેલ્ય મુમત જાલી શું ડોલે, છબીલી છેડીને કેમ છેડશુંરે ૧
ખીજી નો સંગ લાગે ખોલેરે, હું છું તુલ સરખો છોલેરે,
તારા કરતાં નથી કંઈ મ્હોલે, છબીલી છેડીને કેમ છેડશુંરે
રસરંગીલી ને જાવાનોરે, તંને મુડીને નહીં ભવાનોરે,
નથી વાઘતે તુલને જાવાનો, છબીલી છેડીને કેમ છેડશુંરે ૩
નળી નેઈરું ધાયછે છોદીરે, જાલીવાત કુરેછે જોદીરે,
દેખીતી ન્હાની પાણ મ્હોલી, છબીલી છેડીને કેમ છેડશુંરે
તુંડીલૂલે છે જાણેરે, ગ્રહસ્થાશ્રમી શાસ્ત્ર તુંજણેરે,
તાહાં જોલયું મ્હોટાં પ્રમાણે, છબીલી છેડીને કેમ છેડશુંરે
પાકી ઊમરે કાપલુ બજેરે, ત્યારે દીન તારો નવજેરે,
મારા સંરખો નર નહીં મજેરે, છબીલી છેડીને કેમ છેડશુંરે
મુનસુખનેણે નહીં લીધુંરે, તેણે પૂર્વે પ્રાશ્નિત કીધુંરે,

ખરેખાં ખતાવી દીધું, છબીલી છેડીને કેમ છોડું રે ૭
 તારા મનને રોડર સુનેરે, ભુંડી ફળ્લુ નથી જાણ્યો ભુનેરે
 ત્યાર પહેલી પ્યારી રુંધૂને, છબીલી છેડીને કેમ છોડું રે ૮
 સુણી જાણાયું જાળનાં મનરે, જાંસુ દાણ્યાં જાપેલો જાંસે
 થયો જોરીયાળો જુજાળવનરે, છબીલી છેડીને કેમ છોડું રે ૯
 જાળનાં રૂતીંગઈ નારીરે, માધવ રહ્યા મુજ વિકારીરે
 વાલો વલ્લભનો વૈકુંઠવારી, છબીલી છેડીને કેમ છોડું રે ૧૦

ઝરખી રથી.

રાધીકાને દુઃખ પયું જળગું રે, લલીતાને કેફે જીલી સ્વપ્નગું રે
 મને વાલાનું વળગણ વળગ્યું, સૈયરો રાંમને તેડાવને રે ૧
 ઘનરાંમ પુંલાગી ધુન્યરે, સંજીને ફફીને થઈ સુન્યરે,
 લીધું રાધાએ જોલ્યાનું મુન્ય, સૈયરો રાંમને તેડાવને રે ૨
 પછી સૌ સંજી સમભરે ફેફેરે, જન્યો જન્ય વિચારી લેછેરે,
 સરવે રાધાની માને ફેફેરે, કામાને જાતમે તેડવારે ૩
 ભરા રાધીકા સ્વામી લાળોરે, જેનો જામૃતનો છે માળોરે,
 ભરોદાનો સ્વતન્ત્રવાળો, કાન્યને જાતમે તેડવારે ૪
 જે તો ન્હાનો નંદડી શોરોરે, ભરોદાનો છાજિલો છોરોરે,
 જેની પાસે કરાવો દોરો, કાનાને જાતમે તેડવારે ૫
 ઘાણી દુલાય રાધાલોળીરે, જેને દુખે નાજી છે રોળીરે,
 ગોવિંદે જાપે કાંઈ મેળી, કાનાને જાતમે તેડવારે ૬
 સુણી રાધાની જાનુની જાન્યરે, પ્રેમે લાગી પ્રભુને પાયરે,
 માધવ પાળો મુજ ઘર માંય, રાધાને દુઃખ મટાડવારે ૭
 દામોદર ગાયદોર કાહડીરે, ભેડે જાવી રાધાની માડીરે,

નઈઝાલી નરવરે નાડી, રાધાને દુઃખ મરાડ્યારે. ૮
 ફરી રાધાની માને કેહેછેરે, રામરામ રાધીકા મરેછેરે,
 એનો જીવકામ ન્વર લેછે, પરાણાવીને ફરો પારકીરે. ૯
 હુંતો જાવ્યો છું રાધાના દમનેરે, રાધાની માફે પાઠ જમનેરે,
 ને જીવે તો પરાણા ધું તમને, જોલે ભુંવયન જમે પાળરુંરે. ૧૦
 સુણીશામે નાડી મુકી ફેરીરે, ચત્રુભુજને ચીંતા પેરીરે,
 ફરઝાલીને ફરીજેરી, જોલે ભુંવયન જમે પાળતેરે. ૧૧
 રોગદોગ રાધાનો ગયોરે, વ્યાસનો વ્હાલી બેસી રહ્યોરે,
 વરકુંવાનો વિવાહ થયો, પ્રભુજી પ્રેમેથી પરાણ્યારે. ૧૨

ગરબી. ૧લી.

નંદના નાં નડીયા. એ રાજ.

મુજને જડશોમાં, વીઠલ તમને વાંડ,
 પુઠળ પડશોમાં, સુણશો ખાદું ખાદું. ૧
 ગાળદેડિંતો દુઃખ લાગે તમને, માટે મન વિચારું. મુજને. ૨
 વણખેલાવ્યા શું વળગો છો, છેડ શું લાંબો નહાડું મુજને. ૩
 લોકદેખેને લાંછન મેલે, થાય વગોણું જમાડું. મુજને. ૪
 સ્નાસરીયાં વાત સાંભળી ધીકે, તેમાં શું કન્ય તમારું. મુજને. ૫
 મેંણું મારું ને નશો દાખાને, પુંઠિ છે જીવરૂ લાડું. મુજને. ૬
 પર પુરૂષનો સંગ ન કરીયે, જમે નર્કિ નારકાડું. મુજને. ૭
 સંગમાં રંગ મળે કેમ તૂટે, ના રહે છુલ્યા ખાડું. મુજને. ૮
 સંગાંસદુ શત્રુ પડી જોસે, ના નીપેને કાંઈ સાડું. મુજને. ૯
 વાસ્તવ્યના વાલ્તા ફરજીવન, તમ સંગ લડતાં હાડું. મુજને. ૧૦

(૧૩૪)

વલ્લભત્નકૃત કાવ્ય.

ગરબી.૨ ભુ.

ત્નજનમાં ત્નજ્યા વિના, નથી તું તરવાનો;
દુરમતિ રજ્યા વિના, મુમતમાં મરવાનો. ॥ટેકા॥
મોહ માયામાં મૂરખ બૂઝ્યો, તેજનક્યાં ઠરવાનો. ત્નજન.૧
જીવતાં સુકૃત ધયું નહીં ત્યારે, મુઝાપેછી પુંડરવાનો. ત્ન.૨
ત્નેજનમાં જરું કર લેગું પાણ, ત્યાં શો જરથ સરવાનો. ત્ન.૩
દુનીયામાં દેહ દુઃખ પડે તે, હરીવણ કોણ હરવાનો. ત્ન.૪
હાલ હરખમાં બાણીશી તારું, જંતે જાં સુત્તરવાનો. ત્ન.૫
નથી ડરતો દામોદરથી, જમ લેઈને ડરવાનો. ત્નજ.૬
જમ મૂલ્ય જયસર જયછે તારો, યીઠુલવરવરવાનો. ત્નજ.૭
જા જયતારે હરિજોળજેતો, ફરી નહિં જન્મ ધરવાનો. ત્ન.૮
વલ્લભ કહે જીવસમજીને નહીંતો, લક્ષ્મીરાશી ફરવાનો. ત્ન.૯

ગરબી.૩ ભુ.

ત્નકિત કર્યા વિના, તારું ને સૌ ખોયું;
હરિધ્યાન ધર્યા વિના, પાધંડાચિત્ત પેરોયું. ॥ટેકા॥
પાણ પીતળ ને લાડ લગાવ્યાં, તેમાં જીવત ડખોયું. ત્નકી.૧
દયાળના દાસનું ધામ નહીં હું, સાંશ સાશું મંદિરનેયું. ત્ન.૨
બ્રહ્મ દિવકર વિશરીત ન સેવ્યા, હરિજનના મયગોયું. ત્ન.૩
જગિમાં જોઈ હું હોમ્યું, સત્યજ્ઞમાં મળધોયું. ત્નકિતું.
વલ્લભ કહે ધામધુમદેજે ત્યાં, સરવેશું મન મોયું. ત્ન.૫

ગરબી.૪ થી.

પ્રેમે પધારો લાલ, જમ સંગ રૂબની રમવા;

વહાલ્લધારો લાલ, જમ સંગ રૂઢની રમવા. ૧
 રૂઢની રમવા જમૃત જમવા, પ્રેહેલાગ્યો છે દમવા. પ્રેમે. ૧
 શાંમળા સેવા કરું તમારી, જાશાપુરો જમારી. પ્રેમે. ૨
 સખીયો ફેરે છે સંગ સુખમીઠું, તેમેં હનુ નથી દીઠું. પ્રેમે. ૩
 સાસરીયામાં મન રહે ભમતું, ગોઠુણ પિના નથી ગમતું. પ્રે. ૪
 સેને સુતાં નીંદાના જાવે, જન ઊઠક નાનાવે, પ્રેમે. ૫
 નેજનનું નેર મુઠને દમતું, સમાવે મન નથી સમતું. પ્રે. ૬
 તરનિંદાથી જખડી જનું, મોહન મળવા માગું. પ્રેમે. ૭
 નદેખું ને રાંડી રોળી, ખુણે ખુણે જોળી નેજી. પ્રેમે. ૮
 રાત દિન લીંત પૈ લેલાળી, માટે લેજી સુખ માળી. પ્રેમે. ૯
 જેમ સુણીને અંતર જનમી, રીઝ્યો વલ્લભનો રચામી. પ્રે. ૧૦

ગરખી. ૧લી.

પીઢિરો ન જનને મોરી પી. ર. જેરાગ.

શામળીયે કીધી સાંત સાંત, સનનનનન. શામળીયે. ૧
 કાનુડાની જંસી સુણી, જની ગઈ જેભાન. ભાન,
 તનનનનન. શામળીયે કીધી સાંત. ૧
 પાસે જાવી પ્રેમ જાલી, વાલે જાણું જીડી પાંત પાંત,
 પનનનનન. શામળીયે કીધી સાંત. ૨
 ધુધર જળવે ને નખતાવે, જીડાવે ખૂજ ખૂજ તાનતાન,
 તનનનનન. શામળીયે કીધી સાંત. ૩
 તાજ ખંધ યાલે મુઠને સાલે, પાડે માન પર માંત માંત,
 મનનનનન. શામળીયે કીધી સાંત. ૪
 વ્યાસ વલ્લભનો નાથ ખિહારી, જે મારો ભુવજનનનન.

જનનનનનન. રામખીયે મીધી સાન. ૫

સાવણી. ૧લી.

તનુડુ ચૈયેફુલગુલાળી. જે રાગ.

સાંતનજલ્ને શ્રીતાળન સરયે, તાપે તલ્ને ફરીને;

ખામુતરીદન ખાવે ફરીફરીને, ખામુતરીદે. ૧

લક્ષ્મીયોરાશીમાં સૌ પડરો, સમન્ને સાયુંનપરીને;

પેરુજળ્ને મરરો તારતાણીને, પેરુજળ્ને. ૨

ગમ્મ્યજળદધર્ષને જવતરરો, દુઝપામરો દેહીને;

ગળીયાધરો તોયેન મેલેછોડીને, ગળીયાધરો. ૩

પંડમાં પ્રાણ ફરેત્યાં સુધી, ઊત્તોડરો ત્રાડીને;

મુખાપછી, લેરોયામડું ફાડીને, મુખાપછી. ૪

પદ્મીપાયતો ફરતાફરો, મનમાં લય તાળીને;

પારધીફાથે ગડે લક્ષ્મીજાળીને, પારધીફાથે. ૫

પદ્મીમાં ઊત્તમ જવતરરો, મીરુંજોડરો મ્હાલીને;

તોફોઈપડે, રાખે પાંગરેઘાલીને, તોફોઈપડે. ૬

કીંતપાગ્ગોતો સ્થિતતાપને, મેઘનરો ચોધારીને;

તોમીદરમાં પેસો ગંજમારીને, તોમીદરમાં. ૭

ઝાઝીશીક્ષા નથીદીધી, માનોસાયુંકરીને;

ચલ્લત્તલકેફેછે, દેફન ખાવે ફરીને. ચલ્લત્તલકેફેછે. ૮

ગરબી. ૧લી.

ચલ્લત્તલ વિફલશ્રીલ. જે રાગ.

મદન મોહન મોરારી. તારીલે નુંતો.

- ઝેટલી ઝરલ છે મારી. ડુબ્યો છું હુંતો. ૧
 સઘળે વિહલવર વાપ્યો, તારીલે તુંતો;
 માતા ઊદર નન્મ જાપ્યો. ડુબ્યો છું હુંતો. ૨
 રહ્યો નવ ભાસ માની ડુબે, તારીલે તુંતો;
 મળ મુતરમાં મ્હા ડુબે. ડુબ્યો છું હુંતો. ૩
 પછી સંસાર વાયુ નેયો; તારીલે તુંતો;
 માતાઘે ઘોયો ને લોયો; ડુબ્યો છું હુંતો. ૪
 પંચ વરસે શીખ્યો રમતાં; તારીલે તુંતો;
 દસે શીખ્યો સાર નમતાં. ડુબ્યો છું હુંતો. ૫
 પંદર વર્ષે નેજન વાપ્યું; તારીલે તુંતો;
 ડુડાં કર્મમાં મન જાપ્યું. ડુબ્યો છું હુંતો. ૬
 રૂપાળો થૈ થૈને ફરીજો, તારીલે તુંતો;
 જર્થર્મ જનર્થ ફરીજો. ડુબ્યો છું હુંતો. ૭
 વીરો વ્હાલું લાગ્યું નાણું; તારીલે તુંતો;
 લક્ષ્મી નેવું કાંઈ ન જાણું; ડુબ્યો છું હુંતો. ૮
 લાઈને લામની ફર વાણું; તારીલે તુંતો;
 યાદ લાવું જમ્પાં જાલાં. ડુબ્યો છું હુંતો. ૯
 માત પિતાને ન સેવું; તારીલે તુંતો;
 ઝેધીતે જર્થર્મ કેવું. ડુબ્યો છું હુંતો. ૧૦
 લગની બ્રાહ્મણ નથી પૂજ્યા, તારીલે તુંતો;
 પછીરા સમેટવાના સૂજ્યા. ડુબ્યો છું હુંતો. ૧૧
 સાધુને સીધાં નથી દીધાં, તારીલે તુંતો;
 સૈતો મરહરી ઠૂઠા ફીધા. ડુબ્યો છું હુંતો. ૧૨
 પુન્ય દાન વ્રત ના શીખ્યો. તારીલે તુંતો.

- પેર પાપી ભરવા લીખ્યો, ડુબ્યો છું હું તો. ૧૩
 જાખો નન્મ જવરથા ખોયો, તારીલે તું તો;
 નધી નારાયણ સોધી નેયો, ડુબ્યો છું હું તો. ૧૪
 સેવા જરયા નધી કીધી, તારીલે તું તો;
 શી રીતે થશે મારી સીદ્ધિ, ડુબ્યો છું હું તો. ૧૫
 મને લાગે છે મોહન જેવું, તારીલે તું તો;
 કેવા સત્યસંગીને સેવું, ડુબ્યો છું હું તો. ૧૬
 રણતાં ખપેતાં ઊમર ખોઈ, તારીલે તું તો;
 રહ્યો માયામાં મોહોઈ, ડુબ્યો છું હું તો. ૧૭
 હવે શું કરું માયા જળગી, તારીલે તું તો;
 પત્નીયો પુંઠળ વળગી, ડુબ્યો છું હું તો. ૧૮
 નધી શામળીયા સેવન થાતું, તારીલે તું તો;
 જલજેલા હૃદય મારો સાતું, ડુબ્યો છું હું તો. ૧૯
 તારા નામને રળિ ખોઈ છું, તારીલે તું તો;
 ગાંડા ઘેલા ગુણ ગોઈ છું, ડુબ્યો છું હું તો. ૨૦
 પ્રેમવાણી મુન પાસે છે, તારીલે તું તો;
 લોકો ગમે તેવું કહે છે, ડુબ્યો છું હું તો. ૨૧
 ને ને મેં તારાં ગીત ગાયાં, તારીલે તું તો;
 સવળું માનસેં નનડાહ્યાં, ડુબ્યો છું હું તો. ૨૨
 જયળો જરથ લેઈને ગારો, તારીલે તું તો;
 નકું માં વાસ તેનો ધારો, ડુબ્યો છું હું તો. ૨૩
 હું છું હરી નામે તરસ્યો, તારીલે તું તો;
 મને પાવન ક્યારે કરશે, ડુબ્યો છું હું તો. ૨૪
 ધ્યાન ધરીશ જોકે વગાં, તારીલે તું તો;

સુધુ છે પૈસાનાં સગાં, ડુબ્યો છું હું તો. ૨૫
 બુધુ ત્યાં સુધી પુંઠે ફરશે, તારીલે તું તો;
 રણતાં સુધી ભાઈ ભાઈ ફરશે, ડુબ્યો છું હું તો. ૨૬
 મુજે ફહાડરો પગે હાથે, તારીલે તું તો;
 ત્રીકમનામ તારું ધારો, ડુબ્યો છું હું તો. ૨૭
 થોડું કહ્યું લ્યો ઘણું માની, તારીલે તું તો;
 ભક્તિ કરીશ તારી જાની, ડુબ્યો છું હું તો. ૨૮
 ઘામોઘર ઘરેલાં દેને, તારીલે તું તો;
 સંભાળ સાવરીની લેને, ડુબ્યો છું હું તો. ૨૯
 બ્રાહ્મણ તરવાડી મેવાડો, તારીલે તું તો;
 તરવાનો તાપ ટાલો પાડો, ડુબ્યો છું હું તો. ૩૦
 ન સુક્યો નંબળ કામની, તારીલે તું તો;
 વીનની વલ્લભરામની, ડુબ્યો છું હું તો. ૩૧

ગારબીરજી.

યીજીવ ધિનંતિ સુણો, જો અંતરભ્રમી;
 તારા ભ્રમનમાં છું જીણો, ગદ્ગદા ગામી. ૧
 હું છું પુત્રીતનો ભરેલો, જો અંતરભ્રમી;
 પેરોપકાર ન કરેલો, ગદ્ગદા ગામી. ૨
 હંસા પાતાં બેયું ફરો, જો અંતરભ્રમી;
 દીઠાનું પાપ કેમ ભરો, ગદ્ગદા ગામી. ૩
 પુરીભ્રમના હાથે આલ્યા, જો અંતરભ્રમી;
 પુન્યમાં પગ જાડાઘાલ્યા, ગદ્ગદા ગામી. ૪
 ગરીબોને દુઃખ દીધાં, જો અંતરભ્રમી;

- દેવદર રાન નથી કીધાં, ગરૂડા ગામી. ૫
 ન્યાં નિંદ્યા ધાય ઘણીયો, જો અંતરભ્રમી;
 ત્યાં જેથી હાયે હા લણીયો, ગરૂડા ગામી. ૬
 પર જ્ઞાત્મા મેં દુભાવ્યા, જો અંતરભ્રમી;
 જીભના રું ચાલ મુકાવ્યા. ગરૂડા ગામી. ૭
 સમભ્યો ત્યારે રીરો કુદું, જો અંતરભ્રમી;
 જો પાપથી રી રીતે છુદું, ગરૂડા ગામી. ૮
 કાયા છોડીને નર્ઠ રો ન્યારે, જો અંતરભ્રમી;
 રી ગતી ધારો ત્યારે, ગરૂડા ગામી. ૯
 ભમડાનો ભય ભારે લાગે, જો અંતરભ્રમી;
 માર મોઘરીયોના વાગે. ગરૂડા ગામી. ૧૦
 ઝલાવે ધીકતા અંગારા, જો અંતરભ્રમી;
 બિચકાવે કાષ્ટના ભારા. ગરૂડા ગામી. ૧૧
 ભુલમ અતિરો અરંભે, જો અંતરભ્રમી;
 વળગાડરો બિને સ્થંભે, ગરૂડા ગામી. ૧૨
 શીક્ષા સારુ ભમ રોખે, જો અંતરભ્રમી;
 નર્કના કુંડમાં ખોખે, ગરૂડા ગામી. ૧૩
 તે બીક રણવાની ક્યારે, જો અંતરભ્રમી;
 તું વિના પારકોણા બિતારે, ગરૂડા ગામી. ૧૪
 ભૂલ્યો મુક્યો તે માફ કરને, જો અંતરભ્રમી;
 દયાળું કાંઈ દયા ધરને, ગરૂડા ગામી. ૧૫
 અલ્પ ભુવ છું હરભ તારો, જો અંતરભ્રમી;
 અવગુણના ભેરો મારો, ગરૂડા ગામી. ૧૬
 ફાલ્યો સંતનારમાં સર્વથી, જો અંતરભ્રમી;

તુલ્યિના ધુટકો નથી, ગરુડાગામી. ૧૭
 ભુવં ત્યાં સુધી મદ્યરો, જો અંતરન્નમી,
 અંતે તુલ્યકને આવવું પડશે, ગરુડાગામી. ૧૮
 હાલ હ્યાં કાઠાડીરા નનમારો, જો અંતરન્નમી,
 પછી ક્યાં ધું નારી નનારો, ગરુડાગામી. ૧૯
 તારા લ્લભનમાં લે લખિયાં, જો અંતરન્નમી,
 નત્તમ મરણ તેનાં રખિયાં, ગરુડાગામી. ૨૦
 પિત્તીક્ષણે સેવા કીધી, જો અંતરન્નમી,
 ધોદ યોડી તેને દીધી, ગરુડાગામી. ૨૧
 તને. લભ્યો તેનું દુઃખ કાઢ્યું, જો અંતરન્નમી,
 મૂવને અવિચળ પદ કાઢ્યું, ગરુડાગામી. ૨૨
 વીદૂર લક્ષ્મીની લાભ લીધી, જો અંતરન્નમી,
 ભમીને મોક્ષગતી કીધી, ગરુડાગામી. ૨૩
 સુધંનવા સાદુ કદા કાઢી, જો અંતરન્નમી,
 ત્રીકમ તેં રાહાડી પાડી, ગરુડાગામી. ૨૪
 શાયરી ખાઈનાં ખોર લીધાં, જો અંતરન્નમી,
 ગાંડા ઘેલાને પાવન કીધાં, ગરુડાગામી. ૨૫
 કુળભ્યાને તારી સંગર સીયા, જો અંતરન્નમી,
 પ્રસ્થાને સ્થંભે ચરીયા, ગરુડાગામી. ૨૬
 નરસે મેહેતાને તમે મળિયા, જો અંતરન્નમી,
 સુદુ લાભ રાખીને વળિયા, ગરુડાગામી. ૨૭
 એવાં લક્ષ્મીનાં કાર્ય કરતા, જો અંતરન્નમી,
 પાર ન આવે જો મરતા, ગરુડાગામી. ૨૮
 સૌને તાર્યા તેથી તારો, જો અંતરન્નમી,

(१४२)

वत्सलकृतकाव्य.

नत्न मरणाधी छिगारो, गरुडागामी. २८

वत्सलकृहे लागुं यरएो, जो जंतरनमी;

हुं छुं तमारे शरएो, गरुडागामी. ३०

धुन्य.

राम कृष्ण किरतार, गोविंद गीरधारी;

मुकुंद मोहन वीकूल, माधव मोरारी; १

राम कृष्ण किरतार, गोविंद गीरधारी;

मुकुंद मोहन वीकूल, माधव मोरारी; २

राम कृष्ण किरतार, गोविंद गीरधारी;

मुकुंद मोहन वीकूल, माधव मोरारी; ३

राम कृष्ण किरतार, गोविंद गीरधारी;

मुकुंद मोहन वीकूल, माधव मोरारी; ४

राम कृष्ण किरतार, गोविंद गीरधारी;

मुकुंद मोहन वीकूल, माधव मोरारी; ५

आरती.

खीये श्री रणछोड़, नैं नैं खीये श्री रणछोड़;

कृष्ण कृपाणु कनैया, पुरो मनना कोड़.

नैं नैं नैं नैं श्री रणछोड़

सोमे सुंदर स्याम, नैं नैं सोमे सुंदर स्याम;

दिवकी रत्न दामोदर, नारायण नरसींह नाम.

नैं नैं नैं नैं श्री रणछोड़

मंगणे मोहन, नैं नैं मंगणे मोहन;

જીવીના છેલ્લોગાળા, ભુગદીરા ભુગભુવન;

નેં નેં નેં નેં શ્રીરણછોડ ૩

બુધે બંસીધર, નેં નેં બુધે બંસીધર;

મોરલીધર સુકુંદા, નમે નારી નર;

નેં નેં નેં નેં શ્રીરણછોડ ૪

ગુરુજે ગીરધારી, નેં નેં ગુરુજે ગીરધારી;

ગોવિંદજી ગોપાળા, માધવ મોરારી.

નેં નેં નેં નેં શ્રીરણછોડ ૫

શુક્રે શામળિયા, નેં નેં શુક્રે શામળિયા;

પરમેશ્વર પુરુષોત્તમ, પ્રભુ પાતળિયા.

નેં નેં નેં નેં શ્રીરણછોડ ૬

શનીજે શેષૈ નાથ, નેં નેં શનીજે શેષૈ નાથ;

હરહરી અંતરંભી, સેવક બન્નનેડેહાથ.

નેં નેં નેં નેં શ્રીરણછોડ ૭

જ્ઞાસ્ત્રીનાસ્ત્રાતેવાર, નેં નેં જ્ઞારત્રીના સાતેવાર;

ગાય સીંજે ને સુણે, તે જીસરેં ભવપાર.

નેં નેં નેં નેં શ્રીરણછોડ ૮

વૈષ્ણવ ગામોગામં, નેં નેં વૈષ્ણવ ગામોગામં;

ગાંધી તે વૈકુંઠ ભરી, વીનયે યલ્લભરામ.

નેં નેં નેં નેં શ્રીરણછોડ ૯

સમાપ્ત.

વલ્લભાનુકૃત શાવ્ય.

સ્નાગરન્ને.

ગરબી ૧ સી.

યયન જાપીને નુઠાપેઆ. એ રાગ.

રાધિકા રડીને કૈફેછે, મારાવાલા, નહિં નથાદેડિં નાથરેભ; ૧
 નેને નીરધારાવિદેછે, મારાવાલા, જાવરું તમારી સાથરેભ. ૨
 સ્નેહ કરી છેક નદેઈયેરેવાલા, કોટીક પાપમાં પેડીએભ; ૩
 જીવલાગ્યો તો ભેડે લેઈયેરેવાલા, નારને કુદીના મડીએભ. ૪
 જામેદારાદીનકેમ કાડરુંરેવાલા, કોનું ભેઈભેઈને મુજરેભ; ૫
 જાંમુજાં જાખીરાત પાડરુંરેવાલા, કેમજેમારો દુખરેભ. ૬
 નિત્ય મારાદુખથી દાઝતારેવાલા, કુહાણપયાછોજાભેભ. ૭
 દગોદેતાંરું નથી લાભ તારેવાલા, મનડું કુશ્યું મહારાભે. ૮
 સેજે સુતાંરીરીતે કાવરોરેવાલા, કોને જિરમાંજું હાથરેભ. ૯
 કોણાધરીતી દુકુડું જાવરોરેવાલા, કોણાદેશેજળનીરીખાથરે. ૧૦
 કોણાકુચલોગીત્તેગલોગયેરેવાલા, કોણાજંઘરામૃતચાખેરાભ. ૧૧
 કોણાસંભેગીભેગભેગવેરેવાલા, કોણાવંકવાળી પાથરાખેરાભ. ૧૨
 કોણાજનતીજાસનસાથરોરેવાલા, રૂમીરંગરેલકોણાકરરોભ. ૧૩
 કોણાજંગલંગલંગવાથરોરેવાલા, કોણોકામલયરઝરરોભ. ૧૪
 જોવી સર્વ સોચનાથી મરરુંરેવાલા, કેમગ્રેહવેદનાપેઠાયરેભ. ૧૫
 દૂરથિયે જાપેઘાત કરરુંરેવાલા, ઝુરીઝુરીભયડોભથરેભ. ૧૬
 વિનતીચતીતાની માનભેરેવાલા, ઝાઝોનભેશયાથતાપરે. ૧૭
 મતતાણાવોહોયતો તાણાભેરેવાલા, લેવાનાલાલવરંપાપરે. ૧૮
 ઘણુંકેહ્યારેફેરતું નથીરેવાલા, ઘેરભુજેમાતમારીચાટરેભ. ૧૯
 ક્યારનીમરંછું નથીમથીરેવાલા, નથીસમભતાઘાટરેભ. ૨૦

વજોણું પુરીને જાવી છું રે વાલા, મારે જિતાવળી ધાજિરે જી,
વલ્લભનાથ પ્રેમ લાવી છું રે વાલા, જાણના દોતો હું ન જિરે જી

ગરબી ૨ જી.

જિતારહો સ્યાંમ મારા સમ છે રે વાલા, જાણે ભૈરવે રું ન જોરે જી,
જાપ જિરક હો કાંઠાં નકે મ છે રે વાલા, જનિ જિતાવં પામાં ધાજોરે જી
રંગીલા જી રજાવી ક્યાં ન શોરે વાલા, જાણે બિના ફોણ મારે બેલીરે જી,
છેકુ છેલ છાંછ વારું ધી શોરે વાલા, શીકુ સુરે મુલને મેલીરે જી; ૨
જાંસુડા પેડાવે રું જાણે હાપિ મારે વાલા, શોપ જોયિ હુલવર નવાં ફરે જી
હું નરહી સહોદર સ્થાપિ મારે વાલા, જામ જવળું ધરો કાંઠે જી ૩
કોહોતો નંદલાલ લાગું પાપલે રે વાલા, પાપિ પાલવના મીરિ રીરે જી
તમ છંદે છાંડી મારે નાવલે રે વાલા, રંગીલા શીરાંક પર રીસતે જી
યાંકુ વનીતાનો જાણે હિંડતાં રે વાલા, નથી ન જળી ન્યાળી વારે જી
તો દ્યોપણ પ્રીતમ રું પીડતારે વાલા, મારે જીપને જી ચારે જી ૫
કેમ કુંડું કુંધ જી તો માનશે રે વાલા, યહી ભય મનડાનો વેં મરે જી,
તાવો તૈલ ગ્રહુ સ્થાયી ભણાશે રે વાલા, પછીથી પોરયો પ્રેમ રે જી ૬
દોજી નરે હે યાય રૂડુ રૂપે મારા વાલા, દ્રોહ વેદના વ્યાધિ ધાયરે જી,
કુદાક્ષકેળ કામ કુપે મારા વાલા, જરરર જ્યર જરી નયરે જી ૭
રાંકને તો કાંકર સ્તો જાપો ને રે વાલા, જ્યુવતીને ડુછું બેહાયરે જી,
કાળ ભનું કષ્ટ કૃષ્ણ કાપો ને રે વાલા, વીનું વલ્લભનાનાથ રે જી

ગરબી ૩ જી.

પીમળા ન પધારો પીહરી ચેહો પ્યારાં, તમ તુલ્ય નહિ મારે પ્રેમ દાજી
ગયા પછી ઘડી ગોઠતું નથી જો પ્યારાં, જનિ જંગાં જાપની જાપ દાજી

પાસે રહી પ્રીતડી જગાડી છે જો પ્યારાં, ઘીને ગેવધે વડી વેદનાજી,
 પલ્કે પલ્કે ખુંચો મારા પ્રાણમાં જો પ્યારાં, સાંભરે છે વેણ તારે ભેદનાજી,
 ઘરમાં ઘડી ગોઠવું નથી જો પ્યારાં, તવ્ય ગોઠે પ્ફાર કે જલ્લર રેજી,
 કાલુ જોલી જોલી ચીતયો રીયું જો પ્યારાં, નભે ન રૂચે શ્રીભનારેજી,
 રૂપ સંગ જંગની બાળા ઘણી જો પ્યારાં, પાણી સુભાષનાં વે રૂચેજી,
 જ્યારે તમારું દેખું મુખડું જો પ્યારાં, ત્યારે જનણું ચંદ્ર પયો જીદ્યેજી,
 સરવે રીંમા સાસરે સંયરે જો પ્યારાં, ભક્ષે ભક્ષે ધમ્કે ઘરમાંયોજી,
 સેન્યો સમારી ફરે દીવડા જો પ્યારાં, તેવું દેખી દેખડું હુભાયરેજી,
 જળ પાન પી જિને દે પ્રેમથી જો પ્યારાં, હસી હાસિ નાં ખીદે તાળીયોજી,
 તમે મને તરછોડીને ગયાં જો પ્યારાં, પ્રેહે વનહીથી જાણ્યાણિયોજી,
 કાળજીડું કાર મુંડુ રાય છે કાર મુંડું જો પ્યારાં, કોને ઘર સાયું જોલી ધિરેજી,
 હોળી હરની રીઠે જો જો જો પ્યારાં, ચીતડું ભેદાય ત્વર પુરેજી,
 સર્વ છંદ છોડ્યો તમ સંગથી જો પ્યારાં, હુરી હુરી દેખું જો ક્યાપનેજી,
 તોહ્યે તમે નર્ચ વચ્ચાં વેગાળાં જો પ્યારાં, નેશ વાયનહીં તન તાપનેજી,
 વસ્ત્ર શાણગાર દેખું તમ તણાં જો પ્યારાં, તેમ જોઠે જતિ જંગમનાગરેજી,
 હુનીયાં કહે દીવાનો પયો જો પ્યારાં, માટે નથી જોલવાનો જાગરેજી,
 જંતરની યાત્રા કોને કરું જો પ્યારાં, કહેય પીભક્ત હાંસી યાયરેજી,
 મનડું મારી મારીને મરું જો પ્યારાં, રું રહ્યાં મૈં હરીયામાં ઘરેજી,
 કુંધનો રીંત જંતલેવો ધારી જો પ્યારાં, હુહુરી ધરી રહ્યો ધ્યાનરેજી,
 ભેમ ભુજો વાટ જગમછતી જો પ્યારાં, તેમં સમરું ભૂલી જાનરેજી,
 ભેમ થાત્રડ યાદ્ય મેઘને જો પ્યારાં, તેમ યાહીને ભેજિં વાટરેજી,
 ભેમ તાકે મંઝારી મુખડને જો પ્યારાં, ભેમ ટીરોડીનો પોકરારેજી,
 ભશા જે તમોને તપી વિસર્યા જો પ્યારાં, મનવાયું શ્રીભનારેજી,
 તેહ્યે પેણ વાળું વળતું નથી જો પ્યારાં, જેયો રહ્યો તમ પરમો હીરેજી.

કેમ બેઠાં ભરથાર ભૂલીને જોધ્યારાં, કેમ પેઝું પીચેરીયે નરેણ
મુકો માત તાત ત્રાત તનગનીને જોધ્યારાં, સાચ્યોજ્જમારી જે નરેણ
વાંકાં ને નચેન ચલાવતાં જોધ્યારાં, છાણે મરડતાં મુખે નરેણ;
હસી હસી ભેઠતાં જંગથી જોધ્યારાં, તે પુંસાં નરી જાણે સુખે નરેણ
ઘડીમાં માફ મોડે માગતાં જોધ્યારાં, ઘડીમાં ભેડતાં બે હપિરે નરેણ
ઘડીમાં રીસાઈને જે સતાં જોધ્યારાં, તે પુંને ઈમોહી પેઝો નપિરે નરેણ
નુઘરાં ખની મુઠ્યો નાવલો જોધ્યારાં, તે નઘટે સાધવી નારે નરેણ
વ્યાસના સ્વામિ રું સદાર હો જોધ્યારાં, જંતે પામરી જોધારે નરેણ

ગરબી. ૧લી.

ચાલ સંટકની.

મેલ્યાં વિસારી, વ્હાલે મારે મેલ્યાં વિસારી. ૧
ગોઠુણ મુકી વંદાવન વાધ્યા, ઠગથકા ગિરધારી. વ્હાલે. ૧
વિચંચાસ જાણીને વ્રત વાઢ્યાં, કુખામાં ઊતારી. વ્હાલે. ૨
નાખ્યાં રે હુખમાં જે સુલસુખમાં, ફોક મળી નારી. વ્હાલે. ૩
નથીરે ગમતું મન મારું લમતું, રું કું બીચારી. વ્હાલે. ૪
હરી રું હળવા હું બળિં મળવા, પાણગલનયભારી. વ્હાલે. ૫
ભેળન નું નર વાપરે જોયો, વહી ગયો વેહે પારી. વ્હાલે. ૬
કામ ભેડી પુંઠેથી તોડી, દયાળે દીલદારી. વ્હાલે. ૭
વાટ ભેઈને રોઈ રોઈને, હવે હું ગઈ હારી. વ્હાલે. ૮
માયા ચઢાવી સોનેરડાવી, મોહન ગયા મારી. વ્હાલે. ૯
વલ્લભનો નાથ વચને છે વિલો, ફરારોમાં કો યારી. વ્હાલે. ૧૦

ગરબી.૨.શુ.

ચીતલીધું ચોરી, ચતુરા જા, ચીતલીધું ચોરી. ॥ટેકા॥
 જોલી જોલી મને જંધધી ખાંધ્યો, ઘેલો કર્યો ગોરી. ચતુ. ૧
 ચીરાણ વાણી તન લેતું તાણી, કાળજી કોરી. ચતુરા. ૨
 મ્હોટાને મનના મરમ મારીને, છેતરી ગઈ છેરી. ચતુરા. ૩
 જેક ઊપર જાલી ફેયું ન હરખ્યું ધંધો ધાર્યો ધોરી. ચતુરા. ૪
 દોઢેવાને ક્યવ્ય લેવાને, માયા મુકો મોરી. ચતુરા. ૫
 વ્યાસના વ્રાજાવાણ કોઈ વળવ્યું, દીલદાજ્યું ધોરી. ચતુ. ૬

ગરબી.૩.શુ.

ફરી ગયો ઘેલી, ગોવીંદવર ફરી ગયો ઘેલી. ॥ટેકા॥
 ઘેલી રીતી કીધી સુયજુધલીધી, સાંભળો સાહેલી. ગોવિંદ. ૧
 ખંસી વળાડે ચટકી ભગાડે, જીવું જોવા ફેલી. ગોવિંદ. ૨
 કાળજી કુટાય છે શરીર સુડાય છે, જાંજે જાંસુ ફેલી. ગો. ૩
 સંપનામાં કાજે કરી નંદલાલે, રમીને રંગ રેલી. ગો. ૪
 સુખેડું મીઠું નીંદામાં દીડું, ખુશી થઈ ખેલી. ગોવિંદ. ૫
 પ્રીત કરીતી મ્હંતો ફરીથી, ન રામજી પેલી. ગોવિંદ. ૬
 મરીયાદા જોઈ મોહનને મોહી, વાતો જધે ફેલી. ગોવિંદ. ૭
 વચનનો કાચો નમળે સ્વાચો, નહિં કોઈનો ખેલી. ગોવિંદ. ૮
 વ્યાસનો સ્વામી તેમાં શીખામી, હું રંકને મેલી. ગોવિંદ. ૯

ગરબી.૪.શી.

નખરી જીંદગરી, રાધા તું નખરી જીંદગરી. ॥ટેકા॥
 હું નંદલાલો, વસીતતને ફાલો, તારાથી ગયો ફરી. રાધા. ૧

મુંઝી કાંત્તીધી લૂલ્યો ત્રાંત્તી, લૂલ્યો પયો ફુંફરી. રાધા. ૨
 પાંપણ કાળી ત્રગુટી રૂપાળી, જાળી ત્રુરડી ત્રરી. રાધા. ૩
 જીભલડી જનનયજ દીઠી, સાફર ભરી નરી. રાધા. ૪
 મધુરું ત્રાળે જીવડો જાળે, ખુરડા નારી ખરી. રાધા. ૫
 સરવે છે સામાતે લૂલ્યાના ત્રામા, પાણતું પ્યારી પરી. રા. ૬
 ક્ષેત્ર મનુચ્ચી રૂપ તપચ્ચી, ભેત્રામાં નચં ઠરી. રાધા. ૭
 દીવસ નીસાએ ચ્યારે દીસાએ, ફાંફાં માં ફરી. રાધા. ૮
 છેલ છનિલી રૂડી રસીલી, નદેલી છેલ છરી. રાધા. ૯
 વ્યારસનો સ્યામી ફુંફરી રાનામી, પીતયો સુરું ફરી. રાધા. ૧૦

કારખી. ૧લી.

જીભીરે જલજેલી જલી, નારે કેફેવું હોય તે કે;
 મીઠ્યા મુમતમાં માધું ફુટાવે, પાચજ્જેનનો જો જલી. રા. ૧
 રહી જાણું રૂપ રંગને જંગતે, ચુસી લેસે ચે;
 નારીતારાં નાનાં નેનનાં ફરાર, ચીતનાં ચોરાણે. જલી. ૨
 જખ્ખર જુવંતી જદે જુજીરી, તનતાણું મારું તે;
 જાડુ જવળું જીલદું જખખા, ત્રાળે જોત્રારે જો. જલી. ૩
 જાવરી જની જાણાતું જોલે, સાણે જા. ધીસે;
 જપસર જાયો હવે નહિ જાયે, રંગીલી રમવારે. જલી. ૪
 માનકહું માન્યની મત્તમેલી, જોસીયે જોલડે;
 મોહન મારા નેયો નહિ મળે, લાલનો લ્હાયો જો. જલી. ૫
 કામની કાળજી ફુટાય છે ક્યારનું, મુખજેયું તારું મે;
 હવે હૈયું હપિરેતું નંધી લુંડી, વ્યાપી ગયો ઘણો ઘે. જલી. ૬
 ફરગાર કામની કેફેલે કડ, ધરી તારી નગલે;

ફાલો વલ્લભનો વિકૃણ થયો છું, હવે તો હા કફીદિગ્ગલી ૭

ઠારખી.૨૭.

મોહન મારગ માહ્યો રોક્યો, દામોદર દેખીને પૂજી થો;
 જાળના જાપેને જાંખ તું મારે, સૌ સરખી હું ને દામોદર
 માતને તાતને ત્રાત ન ગરાં, ગયાં વ્રંદાવન વે;
 નકામો નવરો નડે છે મુલને, ક્યારની ઊત્તરી દામોદર
 માતની મોકલી મધુરાં મ્હારે, વેચવા નવું છે મૈ
 સાસરીની સગી સાત સૈજેરો, મને મેલીને ગૈ દામોદર ૩
 તે સરખી સાહેજી સાધી સૌ, સાસુને દેશે કૈ;
 સાસરે સાધુ સસરો પુછરીં, શું કહીશું ત્યાં ને દામોદર ૪
 બેઠે બેઠાણી બેરાવર જાજાં, કેહેશે શું ઊત્તરી તૈ;
 નાણે ન્હાંની નઠારી છે ખીજી, જાજ્યાલાગરો જૈ દામોદર
 પિરણ્યો પીજી પાપી પાકો પીણ્યો, કહેશે ન જાણશે કૈ;
 વલ્લભના ફાલા વળગી ઊત્તા, છેક છેડે શું સૈ દામોદર ૫

લાયણી.૧લી.

કૃષ્ણ કહે તું સુનજે ગોપી, મગરખી કાયકું કરતી;
 તેરે ભેસી મેને કોયન દેખી, મીસ્ત્ર મદમેં ક્યું કરતી ૧
 તંજે કેસ છટકાતી છાતી, કરતી ને નકાં નીભરા;
 તેરે સીરપર મટુકી મહીકી, દેદાણ, ઊત્તર ઈભરા ૨
 પેતજા બદન તેરા ચંદ્ર સરીખા, લગતી હે હમ કુંધ્યારી;
 કરોડ કામની દેખી જાંખસે, જાપ સુરત સખસે ન્યારી ૩
 મધુરાદેખ મેરા ચીત ચોરતી, ઠેરાઈ ને નનકી કીકી;

रंग गुलाबी जंग पर जरसे सज शामा तुमसें दीदी ४
 ऊंजर अमड़े प्यारी पाणिमें, जंगुठेमें जंगुठी;
 गोरा याम पर शांम जालहे, तागन जेसी लटछुटी ५
 जंधर दयाली लुलम लजांथी, लमर लंगुरी हेली;
 गोरे गाल पर छुं छुं दया, नयनी सुनेसें टांकी ६
 योणी यपट यामडी युसती, तंगर जेतेरे तनमें;
 जिंजु सरी जे कठ हड्डि यो, जूज जाये मेरे मनमें ७
 होनुं होठ पर हिंजो कल गिया, नासी कानी रमण सुं जाणी;
 दंत में होनुं रेजां यल्लुती, रंगीली रंगडी ले ताली ८
 मो दे जलाके भारा मुलेकु, ठाठ घाट जोर जंग जडा;
 वल्खलन का प्यारासें प्रीत कर, ले में तुलेकु पाणि पडा ९

सावणी २ छ.

सुनडे सुंदरी कहे शाम कुं, मत जो लो तुंम मी ननमें;
 गामडी गोथी घेली जनाता, लुं दुगरे के छलासमें १
 सज जेसी हड्डि मत ननो, डायडी मंगते हो ताली;
 मो जत मी जाने मी ठा जो जत, हो गी में मुणसें गाली २
 तुम तुमारा हुसेन दीरेगा, लालन यगा जो होत लपुरा;
 में हगी बन हगने कुं पीछानुं, सनधी जातमें तुं पुरा ३
 सज यतुरा का मीत यम काता, नर मारिसें नकस जेत;
 जे जे दे जे कहे कठता पीछा, दीरसें नाम तुं नहिं देता ४
 पाणि मत पजो शांम हमार, जेसी जोर जापुं दया पेडी;
 राधा जेसी मीली रंगीली, सुरत छिन्डी जहोत जडी ५
 पंधरा जससडी जेई हे प्यारी, दील दार काजर हे गोरी;

(१५२)

पादस्ताम्रभूतमाव्यः

જ્ઞેસી છબી કયું છોડકે જોલાતા, મેંડ્યા ચીત્તલીયાયોરી
 વલ્લભકાપ્યારા રોન્યારા, જબત કોઈ દીન જ્ઞાનેદો;
 જ્ઞેસીરપર મટુકી તપતી, મધુરાં મોયડું બનેદો. ૭

खावाएणिनीली.

पुनरावहो सनं कृत मेरा जी. जे राज.

सावणी. २७.

राग छिपरनो.

न्नेजन लेताहे छीनी, देखो देखो सजी,
 मेरा न्नेजन लेताहे छीनी. ॥टेका॥
 नैन तुममें करता येन, मोयकुं दोसलाता,
 छिरपर जालत हे हथि, पुरा जग जनता,
 मेरा अधरहा रसकस लीया, नरम भूज कीनी देखो. १
 करके हो जंजे हथि, नाथि थिठवाता,
 छट्केल नंदको जाल, मुलेकुं सताता,
 रज्जु जंगड़ा रंग छिड़ गया, येतुराई यीनी देखो. २
 कीस्तरे गोकुलमें न्नेजी, मात मेरी परभे,
 दंत घाव पडे मेरे गाल, छुपा छिं कया करके,
 मेरा जहन की जाडियां, जंसीधरे दूर लीनी, देखो. ३
 जायो जायो मुलेकुं छोड़ावो, जनन जताहे,
 नहिं छोड़ता छजिजा, धसु धसके जाताहे,
 तुं ह मकुं लार्छ दोसलाके, ईषा कुं दीनी देखो. ४
 हुं हे दृष्टिगी में जात, गोकुलमें न्नेके,
 जेसी द गल जाला काहाम, करत हो जांके,
 बाल्मिककानाथे करजारी भूज, रंग लीनी देखो. ५

हुमरी. १ स्त्री.

रथपर रघुनंदन जेराग.

जालु जालु रे जं संरियां, जीहारी जालन की,
 धुंम मयी जिंदरा जनु मे, जालु जालु. ॥टेका॥

(248)

पञ्चमस्तुतः शब्दः

रासर भावततानशिशयत,तात्वायेलीलगीमुन्नतनुंमेःणा.१

धुमधुमधुमधुमछीछीछाछी, धुधधधधमगीज्जीइताछी,

सररोदा सरणार्थ सुनी दाननुमें, प्राण २

जणत्रंग मोरचंग भरदंग नसत्रंग;

ધાડીટ ધાધા નરધુ જલે માનનુમે જાલુજાલુ. ૧

કડકડકડકડ ફીડ ફીડ ફીડાંગ, ફીડત્તાલ્લુરાત્તીહે;

दूरदूरदूरदूर दुहरी हरी, ग्याननुभे. जालजाल

सदस्य इत्युक्तपात्रिं पदं द्धिरतेहे;

वत्सलन्मो नाथि जायो घरसनुं मे. जालु जालु. ३

राधा मुरी. ७

सुनो सुनोरे सजेरी, सुन स्रवणसे सुनो,

जंसी जल बमुना गहमे, सुनो सुनो रे. गटेइ॥

જાંગીખબર નીંદાતબર, પીડાતબીમોયદાઘરમે સુનો

સાજ સુધલીની, રંગામેં.ત્તીની;

लक्ष्मण दुर्घ नागर नटमें, सुनो सुनोरे, २

नाथ वल्लभको नाहुगर कणको

માહા મોહ્યતી જાંસી જલમે. સુન્તો સુન્તોરે. ૩

गन्तव्ये

નાગનહે જમ્યે ના. જે રાગ.

हृयाजसें दोस्ती दीलदार मेरे लगी है,

हो प्यार दिन लये लगयत से लग गी है. दया लखें. ॥ टेकु ॥

मेरा प्रान प्यारा छोड, करके गया है;

નીરદેને નાથ મેરા, ઊનકું જ્યાઘ્યાહે;
 કોઈ મીલી સોકનસો, શામકું હગીહે. દયાલસે. ૧
 ખીઠ્ઠકું બસ્ય કીચે સો, નાહી જાતાહે;
 દુરસે દેખી દોસ્તદાર, ચલ્લ જતાહે;
 જાત્મી જોરાવર કોઈ, જાદુગર જગીહે. દયાલ. ૨
 પીર પીરું ઊત્તી, નાહી હાથ જાતીહે;
 દમદાર મેરી છાતી સો, જલ્લ જતાહે;
 જ્યાસકા નાથકું નારીયે, કોન સગીહે. દયાલ. ૩

ગાથાન. ૨૭૭.

સખીરી સુનો શામ, વે જંસી જાજતા;
 મીજાકે મધુર સુરખૂજ, ગાનસેં ગાતા. સખી. ૧
 છુમ છુમ છુમ નાકાજી, પાણી, પરકે;
 જોલાલા સખી જી જાજાર, હલ્દે જાકે;
 તાન પરસેં તાનમાન, જૂજ હોડાતા. સખી. ૨
 નંદલાલે જૈનનુંકા, મારા નીંજરા;
 કયા કું કલેજા, જાજારા;
 જોલકર જંસી જાકા, સખનકું મિલાતા. સખી. ૩
 મેરા ચીત ચોરા કુછ, જાદુ કરકે;
 સસુરવાકી ચોરીસો, મારુ કરકે;
 વલ્લભકા નાથ મેરે ઘર, કું નહીં જાતા. સખી. ૩

ગાથા. ૧લી

જોધવ શાળ જામને. જોરાગ.

કેમકાંઈલાલન જાવીરે, નંદનાલાલ તમને. ॥૮૬॥

(૧૫૬)

ચલ્લલ્લ કૃતકાવ્ય

રાધા રંગીલી, રૂપે રસીલી,
તે મુકી કુખન્યા ખોલાવીરે. નંદના. ૧

કુદૂપી કાળીને ખાંપણવાળી,
તે કુંભ લીછંગે ફાવીરે. નંદના. ૨

નદર ખંદીને ગોખર ગંદી,
તેની રું સ્ત્રામચી ત્તાવીરે. નંદના. ૩

નહીં શરમાણા ને નહીં ફરમાણા,
આરેવ કોણે ખતાવીરે. નંદના. ૪

ખોલે ફટાણું ને, મ્હોલું ફટાણું,
તે કોણે સંગ સોહાવીરે. નંદના. ૫

જે ગુણ જેવા ગાણાયા તેવા,
કોણે આ મુક્યા ખતાવીરે. નંદના. ૬

મેલાંથી મેલાં ને કીધાં છેઘેલાં,
કાંઈકે બહુ કરાવીરે. નંદના. ૭

ખીધા વરચ્ય ફરીને, તુરકી તરીને,
માટે તે નલરમાં આવીરે. નંદના. ૮

કુંગાલ સંગે, રું રદ્યા રંગે,
લાલ વર નાંખ્યા, લલ્લવીરે. નંદના. ૯

વ્યાસના સ્વામિ હું પરસ્તાયો પામી,
રાધા રું ભુવ બેઝાવીરે. નંદના. ૧૦

ગરબી.૨.ભુ.

જેકવાર ગોકુળ આપોરે, મોહનલાલ મળયા, તેડ
મધુરાં વાસી થયા ખયિનારી,

દુષ્પ્રન્યાએ લીધો છાવોરે, મોહનલાલ. ૧

મને મોકલી છે રાધા સોજીયે;

કહ્યું છે લાલને તેજવોરે, મોહનલાલ. ૨

તમે રાધેને પાયદો વહીને;

હાપેણું રીધે બતાવોરે, મોહનલાલ. ૩

ગોપી ગોડુળીએ, દ્રેફે વ્યાદુળીએ; ..

જાવી સૌ તાપ સમાવોરે, મોહનલાલ. ૪

કહાણું ન થઈએ, દગો નવ દઈએ;

શાંભ સાચા હવે પાયોરે, મોહનલાલ. ૫

કોઈ દિન મળશે, બુઢામાં તળશે;

બિંચે મુજ બોલતા નહીં દાવોરે, મોહન. ૬

ગુણવંત ગોરી, ત્રણે બુલની છોરી;

શુકરે દેવશું દાવોરે, મોહનલાલ. ૭

મધુરાંધી વહીને, મારગ સહીને;

જાલ કાલ ગોડુળ બાજોરે, મોહનલાલ. ૮

તેણું ન દાવેતો મળરમાં, જાવેતો;

મુલ સંગ સદેસો કહાવોરે, મોહનલાલ. ૯

વ્યાસના વહાલા, ન થાઓ કાલા;

શાને બુઢા સમ જાવોરે, મોહનલાલ. ૧૦

ઝારખી. ૧લી

રાગ મધુકરનો.

રાધીકા રડીતે બોલીયારે, મુકી ગયા બુદરાય;

મુનમાં મંદિરને માળીયાં મને, ઘરતી ખાયા પાયરે પીઠલપા

૯૧૫૮

વલ્લભલક્ષ્મીકાવ્ય

સુની પડી મારી સેજીરે, નીંદા ન જાણે લગાર,
જન જીદ ત્યાં નહીં મને, સજવા ન ગમે રાણગારે. વી. ૩
જાંખડી ન ગમે જાંખડીરે, ફોળવા ન ગમે ફેરા,
ત્હાણું ઘોણું મને ના ગમે મારો, જલ્થો પેહેરવો પેરે વેશરે. વી. ૩
શું કું સૈયર શાંમનેરે, સુતાં પાચ સપ્તન,
જીંઘમાં ફરી ફરિ જાણતાં જોયે, જિગે દુર મન દંતરે. વી. ૪
દોષું દોષું કાંઈ ના મળેરે, પડ્યો છે પાપી વિભેજ,
લેલાગી છે લાલની માટે, થયો કામ દંતર રોગરે. વી. ૫
પ્રેરેનો વેદ નારી ગયોરે, પડી ફી ફતી જોની જોડ,
પ્રીત પાઈતી પ્રીતમે માણું, દરદ ગયું તું છેડરે. વી. ૬
જાણુ જાણ માંથી ફુલ શું રે, કાયાનો કથર ઘાણ,
ક્ષાતો વલ્લભનો વહી ગયો જો, મારો પ્યારો પ્રાણરે. વી. ૭

ગરબી. ર. ભ

રાગ જોપરનો.

રંભા રૂપે રૂદે ફારતીરે, મંથુરાં ન ભરી શાંમ;
જાણો દગો દેવો ફતો ત્યારે, પ્રીત કુંડી શું કામરે. મારા પ્રાણના
ઘરતું નથી જોના પિણરે, સ્નેહ માંદ્યો છેહ; પ્યારા. ૧
પોપર વિનાનું પાંચું જોવી, સુની પડી જાણે ફરે. મારા. ૨
કીકી વિનાની જાંખડીરે, ઘ્રેષ્ઠી વિનાની વીંડ;
ચંદ્ર વિનાની ભમની તેવી, તમ વિનાની નીંભરે. મા. ૩
પ્રાણ ભવન ભતા દેખીનેરે, કાળભડુ કુટાય;
હાર હૈયાના ના ભરો મારે, વધુ વેદના પાયરે. મારા. ૪
કેમ ફરી કહાડી શાં રાતડીરે, કેમ ફરી કહાડી શાં દિન;

તરફી પાડીશ નતડીનેમ, બળયણ મરે મીંનરે. મારા ૫
 સુધાનું દુઃખ નહીં નારનેરે, તેથી વિભેગ બ્બેદે ફાજ,
 વ્હાયો કાંઈ લેવાયો નહિં થયું, સપેનાં તરતું સુખરે. મારા ૬
 જાઘા સોડનો રામજીરે, રૂને નખુલે જાણે,
 તુલ સંગ કરતાં પ્રીતડી પીટ્યો, ડંસ્યો નહીં મને સાંપરે. મારા ૭
 વાડથી ફાફડી મારી વીઠણરે, હાળીદીંચાંથી ઘણી;
 નાથિ વલ્લભના વિભેગથી રૂડું, માની લેજિંહું મર્ણરે. મારા ૮

ગાયન. ૧૨ સીક

જ્ઞાન શાંમ મોયલીયો. જે રાગ.

મેરો ચીત ચોરલીયો, નેનુંવાં જતાયકે. મેરો ૧
 ઊલટ સુલટ પુલટ નેન, બીહારી બલ્લત બેન,
 શાંમે છોડી મોયકું, બ્રીંદા બેન મેં સતાયકે. મેરો ૨
 મધૂરી મધૂરી કરત હાંસી, ફૂંદનડી જગાત ફાંસી;
 કીસ્તરે મેં છુટું, મીલ્લે ન્લવું ધાય ધાયકે. મેરો ૩
 વલ્લભકો નાથ હાથે, જ્ઞાયો મેરે જ્ઞાનુસેં;
 લોગલીયો લેઠ લેઠ, જાંગિયાં નિડાયકે. મેરો ૪

ગલ્લરે ક્તાની.

જોલે મુખસે તેજિરધારી, બડી રહે પ્રેમદાપ્યારી;
 નેંનનડી કરાર ક્યું મારી, મેરે પર મોહની ડારી. ૧
 મેરા ચિત ચોર કરલીયા, બલાયા નેંનસે જીયા;
 બખર તેં ન્લહુડા કીયા, ફુલે નકાટ ક્યું દીયા; ૨
 મેરી સખ સુરત કુંમતાની, દગાદે ન્લતી દિવાની;
 ફુઈ મગજી મસ્તાની, જળી ક્યું ન જોલે જે માંતી. ૩

બનુ મોચું હર હર ઠગિયા, હું સન તેરા દેખે ઠગિયા,
 તેરે પાસ કુછ નહિ મંગીયા, મીલાનરાહ મસે અંગીયા. ૪
 તેરા બદન ખૂબ ખાસા, હુમારા મતલે ની સાસા,
 મેરા જોડુલ મેં ખાસા, મેં તો હું પ્રેમ કાપ્યાસા. ૫
 હુમારી તું નભે આતી, હરા બનહુ પિ મિલાતી,
 ખેડી રહે ડર ક્યું ખાતી, છનિતી છટક ક્યું ભતી. ૬
 સુની ખાત શાંમડી નેતી, કુખાની દેદી ઈતે સી,
 વલ્લભ કા નાપું કેતી, રંગીલે કું રીસ થડે એસી. ૭

ગારખી.

પાંદલીયાચાલેશ માં ખેરાળ.

આપુસ્તક માં છે ઘણી વાંત ગ્રેહેની;
 તે ગ્રેહ પાણી ગ્રેહી બનને માટને;
 ન્યાં ત્યાં ફરીને બહાસાગે શ્રી કૃષ્ણ માં,
 તો આગળ બતાં સોધે શુભ વાટને. આપુસ્તક. ૧
 મુચી ધાવા જાવા ગુણ ગોપિંદના,
 જ્ઞાતાનીને પ્રથમ આ શુભ રીતને;
 ડાહ્યો બન દત્ત માં સમલુ જરી પાણું;
 નહીં ફરે તે ગ્રેહે પાણી પિર ખીતને. આપુસ્તક. ૨
 હેને નેવું મન માં તેવું મુખ નીસરે;
 સમને ત્યારે છે વટ મેલે છેડને;
 જાણ પણા ગાથ ગુણને ગાથા ધન સ્યામના,
 વદે વલ્લભ પાછળ ગ્રહી વિવેકને. આપુસ્તક. ૩

સમાપ્ત.

